

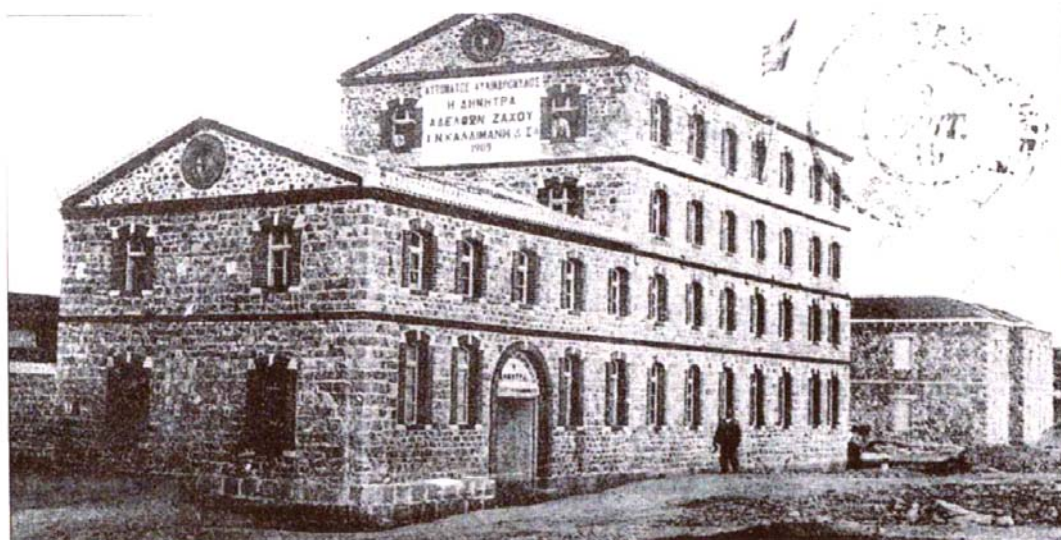
**ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ
ΕΡΓΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

«Α.Σ.Α.Χ»

**Μετεξέλιξη του κτιριακού συγκροτήματος
Αρχιτεκτονικές – Οικοδομικές Λεπτομέρειες**

**ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ: ΝΤΟΥΡΜΑ ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ
ΣΟΝΙΑ ΚΟΓΙΑ**

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΒΛΑΧΟΥ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2012

**ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ
ΕΡΓΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

«Α.Σ.Α.Χ»

**Μετεξέλιξη του κτιριακού συγκροτήματος
Αρχιτεκτονικές – Οικοδομικές Λεπτομέρειες**

**ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ: ΝΤΟΥΡΜΑ ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ
ΣΟΝΙΑ ΚΟΓΙΑ**

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΒΛΑΧΟΥ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2012

**ΝΤΟΥΡΜΑ ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ
ΣΟΝΙΑ ΚΟΓΙΑ**

**ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΒΛΑΧΟΥ**

**ΘΕΜΑ: ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ
ΚΤΙΡΙΟΥ «Α.Σ.Α.Χ»**

**Μετεξέλιξη του κτιριακού συγκροτήματος
Αρχιτεκτονικές – Οικοδομικές Λεπτομέρειες**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο της παρούσης εργασίας είναι η **ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ «Α.Σ.Α.Χ»**, η μετεξέλιξη του κτιριακού συγκροτήματος καθώς και οι Αρχιτεκτονικές – Οικοδομικές Λεπτομέρειες του.

Η εργασία χωρίζεται σε τέσσερα μέρη:

Στο Α΄ μέρος, γίνεται μια ιστορική αναδρομή στην πόλη της Χαλκίδας, από το πέρασμα των αιώνων έως σήμερα.

Στο Β΄ μέρος περιλαμβάνει την ιστορική τεκμηρίωση των εγκαταστάσεων του Α.Σ.Α.Χ., τεχνική περιγραφή του αρχικού κτιρίου, τις αρχιτεκτονικές και οικοδομικές λεπτομέρειες του καθώς και την μετεξέλιξή του στο σήμερα.

Στο Γ΄ μέρος, στην ερευνητική προσέγγιση διατυπώνονται η μεθοδολογία της έρευνας και γίνεται η επεξεργασία και παρουσίαση των δεδομένων ενώ καταγράφονται τα συμπεράσματα.

Στο Δ΄ μέρος προτείνονται προτάσεις για την αποκατάσταση του κτιρίου και τη βελτίωση του περιβάλλοντα χώρου.

Τέλος στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ γίνεται μια προσπάθεια αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης του κτιρίου.

ΝΤΟΥΡΜΑ ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ
ΣΟΝΙΑ ΚΟΓΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΒΛΑΧΟΥ

ΘΕΜΑ: ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ
ΚΤΙΡΙΟΥ «Α.Σ.Α.Χ.»

Μετεξέλιξη του κτιριακού συγκροτήματος
Αρχιτεκτονικές – Οικοδομικές Λεπτομέρειες

ABSTRACT

The purpose of this paper is to **SURVEY AND STUDY THE CONSTRUCTION OF THE BUILDING «A.S.A.X.»**, the transformation of the complex and Architectural – Construction Details.

The work is divided into four parts:

In the first place there is a throwback about Chalkida city, from the passage of the centuries until today.

In the second part contains historical documentation of «A.S.A.X.», facilities technical description of the original building, the architectural and Construction details that happened until today.

In part C, the research approach formulated the survey methodology and all the data are processed and presented while the findings are being recorded.

In D, proposed recommendations for the restoration of the building and improvement of the surroundings.

Finally in APPENDIX is an attempt to capture the current state of the building.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η μελέτη αυτή αποτελεί μια ολοκληρωμένη αποτύπωση του βιομηχανικού κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ.» Αναγκαστικού Συνεταιρισμού Αμπελοκτημόνων Χαλκίδας και είναι μια προσπάθεια η οποία επιδιώκει την ανάλυση και την επεξεργασία της υπάρχουσας κατάστασης.

Κύριος στόχος της είναι η ιστορική τεκμηρίωση του κτιρίου, η υφιστάμενη αποτύπωσή του και η δυνατότητα ανάπλασης του έτσι ώστε να μην χαθεί η πολιτιστική μας κληρονομιά.

Η μελέτη αυτή μας έδωσε την ευκαιρία να ασχοληθούμε με την έρευνα και την συγκέντρωση ιστορικών στοιχείων, που θα ήταν αδύνατη χωρίς την άψογη συνεργασία μας άλλα και με την βοήθεια ορισμένων ατόμων που εργάστηκαν και συνέβαλαν για την ολοκλήρωσή της.

Αρχικά θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τις καθηγήτριες μας, κ^α.Βλάχου και κ^α. Βαρελίδου, για την πολύτιμη συνεργασία και καθοδήγηση στην εκπόνηση της πτυχιακής μας εργασίας. Καθώς και τους:κ^α. Κούκουρα και τον κ^ο. Δημητούλη, από τον Δήμο Χαλκίδας για το πολύτιμο υλικό και τις πληροφορίες που μας έδωσαν.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω την αδελφή μου Ντούρμα Δήμητρα, αρχιτέκτονα μηχανικό,(για την βοήθεια της στο AutoCAD), τον γιο μου Νικόλαο Πόγκα (για την επεξεργασία των στοιχείων μας στον Η/Υ) καθώς και τον σύζυγό μου Ιωάννη Πόγκα (για την κατανόησή του). «Ζαχαρούλα Ντούρμα».

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω τους γονείς μου και τα αδέρφια μου (για την συμπαράστασή τους, σε όλοι την διάρκεια των σπουδών μου). «Σονίλα Κόγια».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	3
ABSTRACT.....	4
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	13

ΜΕΡΟΣ Α΄

Ιστορική επισκόπηση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

1.1. Χαλκίδα, μια πανέμορφη πόλη.....	14
1.2. Η γέφυρα του Ευρίπου.....	15
1.3. Οι περίοδοι ιστορίας της Χαλκίδας.....	15
1.4. Η σημερινή μορφή της Χαλκίδας.....	20
1.4.1. Η πυκνότητα δόμησης της Χαλκίδας.....	20
1.4.2. Προβλήματα της οικιστικής δομής της πόλης.....	21
1.4.3. Ναυτιλία – Λιμένες – Κίνηση.....	22
1.4.4. Συγκοινωνία.....	22

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ 19^{ου} ΑΙΩΝΑ

2.1. Βιομηχανικά κτίρια της Χαλκίδας τον 19 ^ο αιώνα.....	23
---	----

ΜΕΡΟΣ Β΄

**Ιστορική τεκμηρίωση κτιριακών
εγκαταστάσεων «Α.Σ.Α.Χ.»**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

1.1. Η περιοχή «ΚΑΣΤΡΟ».....	26
1.2. Ιστορικά μνημεία του ιστορικού πυρήνα «ΚΑΣΤΡΟ», της Χαλκίδας.....	27
2. Η περιοχή μελέτης.....	31
3. Ιστορική τεκμηρίωση κτιριακών εγκαταστάσεων «Α.Σ.Α.Χ.».....	31
3.1. Τεχνική περιγραφή του αρχικού κτιρίου και των φάσεων.....	35
3.2. Τεχνική περιγραφή του υπάρχοντα κτιρίου.....	36
3.3. Αρχαιολογικά ευρήματα στο κτίριο	41

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Ερευνητική Προσέγγιση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

1.1. Η μέθοδος της έρευνας.....	43
1.2. Ο σχεδιασμός και τα στάδια της έρευνας.....	43

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

2.1. Α΄ ΜΕΡΟΣ: Ατομικά στοιχεία.....	45
2.2. Β΄ ΜΕΡΟΣ: Δημόσια κτίρια και ιστορικά μνημεία στην περιοχή «ΚΑΣΤΡΟ», (παλιά πόλη της Χαλκίδας), που περικλείεται από τις οδούς Κώτσου, Φριζή, Σκαλκώτα, Λιάσκα και Καλογεροπούλου.....	48

2.3. Γ' ΜΕΡΟΣ: Προτάσεις επαναλειτουργίας κτιρίου Α.Σ.ΑΧ.....	52
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

3.1 Προσωπικά στοιχεία	58
3.2. Δημόσια κτίρια και ιστορικά μνημεία στην περιοχή «ΚΑΣΤΡΟ», (παλιά πόλη τις Χαλκίδας), που περικλείεται από τις οδούς Κώτσου, Φριζή, Σκαλκώτα, Λιάσκα και Καλογεροπούλου.....	58
3.3. Προτάσεις επαναλειτουργίας κτιρίου Α.Σ.ΑΧ	59
3.4. Εγκαταστάσεις που απουσιάζουν από τον περιβάλλοντα χώρο.....	59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

4.1 Συμπεράσματα.....	60
4.2 Προτάσεις.....	61

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΤΙΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

4. Περιγραφή πρότασης αποκατάστασης διατηρούμενου κτιρίου.....	62
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ

4.1. Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.....	65
--	----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Σχέδια αποτύπωσης κτιρίου υφιστάμενης κατάστασης	67
--	----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Χάρτες.....	78
Σχέδια.....	81
Φωτογραφικό υλικό.....	90
Δημοσιεύματα.....	110
Ερωτηματολόγιο.....	126

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

ΣΧΕΔΙΑ ΚΤΙΡΙΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΧΕΔΙΟ 1. Κάτοψη ισογείου.....	68
ΣΧΕΔΙΟ 2. Κάτοψη ορόφου.....	69
ΣΧΕΔΙΟ 3. Τομή Α – Α.....	70
ΣΧΕΔΙΟ 4. Τομή Β – Β.....	71
ΣΧΕΔΙΟ 5. Δυτική όψη.....	72
ΣΧΕΔΙΟ 6. Νότια όψη.....	73
ΣΧΕΔΙΟ 7. Βόρεια όψη.....	74
ΣΧΕΔΙΟ 8. Ανατολική όψη.....	75

ΧΑΡΤΕΣ

ΧΑΡΤΗΣ 1. Απόσπασμα σχεδίου πόλεως Χαλκίδας, του 1840.....	78
ΧΑΡΤΗΣ 2. Απόσπασμα σχεδίου πόλεως Χαλκίδας, του 1933.....	79
ΧΑΡΤΗΣ 3. Πολεοδομική εξέλιξη της Χαλκίδας το 1930 – Επέκταση του προαστίου – Κατεδάφιση των οχυρώσεων.....	80

ΣΧΕΔΙΑ

ΣΧΕΔΙΟ 1. Απόσπασμα σχεδίου πόλεως Χαλκίδας, του 1932 – Εγκαταστάσεις εργοστασίου «Α.Σ.Α.Χ.» - Τοπογραφικό σχέδιο μαζί με τα βοηθητικά κτίσματα.....	82
ΣΧΕΔΙΟ 2. Τοπογραφικό σχέδιο, μαζί με τα βοηθητικά κτίσματα.....	83
ΣΧΕΔΙΟ 3. Οι τρεις φάσεις κατασκευής του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ.».....	84
ΣΧΕΔΙΟ 4. Οινοδεξαμενές και υποστυλώματα του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ.» το 1936.....	85
ΣΧΕΔΙΟ 5. Κάτοψη ορόφου του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ.» το 1936.....	86
ΣΧΕΔΙΟ 6. Κάτοψη ισογείου του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ.» το 1936,(μαζί με τα βοηθητικά κτίσματα – δεξαμενές.....	87
ΣΧΕΔΙΟ 7. Τομή Α - Α του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ.» το 1936.....	88
ΣΧΕΔΙΟ 8. Τομή Β - Β του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ.» το 1936.....	89
ΣΧΕΔΙΟ 9. Τομή Γ - Γ του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ.» το 1936.....	90

ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Α΄ Φωτογραφικό υλικό του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ.», (εξωτερικών χώρων)

EIKONA 31. Το κτίριο «Α.Σ.Α.Χ.», πριν την κατεδάφιση βοηθητικών κτισμάτων το 2004.....	92
EIKONA 32. Το κτίριο «Α.Σ.Α.Χ.», πριν την κατεδάφιση βοηθητικών κτισμάτων το 2004.....	93
EIKONA 33. Σκαρίφημα Ανατολικής όψης του 2007.....	94
EIKONA 34. Σκαρίφημα Δυτικής όψης του 2007.....	95
EIKONA 35. Σκαρίφημα Νότιας όψης του 2007.....	96
EIKONA 36. Σκαρίφημα Βόριας όψης του 2007.....	97
EIKONA 37. Υφιστάμενη Δυτικής όψης.....	98
EIKONA 38. Υφιστάμενη Ανατολική όψη.....	98
EIKONA 39. Υφιστάμενη Βόρια όψη.....	99
EIKONA 40. Υφιστάμενη Νότια όψη.....	99
EIKONA 41. Υφιστάμενη Βόριανατολική όψη.....	100

Β΄ Φωτογραφικό υλικό του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ.», (Εσωτερική άποψη του χώρου)...

Γ΄ Φωτογραφικό υλικό του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ.», (Πριν την κατεδάφιση βοηθητικών κτισμάτων - δεξαμενών).....	106
Εξωτερικές αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες του κτιρίου.....	108

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Δημοσιεύματα εφημερίδας ΕΥΡΙΠΟΣ (Αλευρόμυλοι «ΔΗΜΗΤΡΑ»).....	111
Δημοσιεύματα εφημερίδας ΕΥΡΙΠΟΣ ("Αναγκαστικού Συνεταιρισμού Αμπελοκτημόνων Χαλκίδας"«Α.Σ.Α.Χ»).....	119
Δημοσιεύματα εφημερίδας ΕΩΣΦΟΡΟΣ ("Αναγκαστικού Συνεταιρισμού Αμπελοκτημόνων Χαλκίδας"«Α.Σ.Α.Χ»).....	122
Δημοσιεύματα εφημερίδας ΕΥΡΙΠΟΣ από τον τραγικό θάνατο του ΙΩΑΝ. Ν. ΚΑΛΛΙΜΑΝΗ ιδρυτή των Αλευρόμυλων «ΔΗΜΗΤΡΑ»).....	123
Δημοσιεύματα εφημερίδας ΕΥΡΙΠΟΣ από τον θάνατο του ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΖΑΧΑΟΥ ιδρυτή των Αλευρόμυλων «ΔΗΜΗΤΡΑ»).....	124
Δημοσιεύματα από τα τεύχη του ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ "1933 – 2003, 70 χρόνια προσφοράς"	125

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Α΄ ΜΕΡΟΣ: Δημογραφικά στοιχεία.....	127
Β΄ ΜΕΡΟΣ: Δημόσια κτίρια και ιστορικά μνημεία στην περιοχή «ΚΑΣΤΡΟ», (παλιά πόλη της Χαλκίδας), που περικλείεται από τις οδούς Κώτσου, Φριζή, Σκαλκώτα, Λιάσκα και Καλογεροπούλου.....	128
Γ΄ ΜΕΡΟΣ: Προτάσεις επαναλειτουργίας κτιρίου Α.Σ.ΑΧ.....	129

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το κτίριο του Αναγκαστικού Συνεταιρισμού Αμπελοκτημόνων Χαλκίδας «Α.Σ.Α.Χ.» βρίσκεται εντός του ιστορικού οικισμού «Κάστρο», ο οποίος αποτελεί έναν από τους αξιόλογους οικισμούς, που μαρτυρίες μιλούν για αντιπροσωπευτικά δείγματα της λαϊκής μας αρχιτεκτονικής που υπάρχουν στην περιοχή, γερασμένα από το χρόνο και την αδιαφορία των ανθρώπων. Αποτελεί δε το μοναδικό τμήμα της παλιάς πόλης της Χαλκίδας, που διασώζεται μέχρι σήμερα και διατηρεί τα λιγοστά αρχοντικά, που σύντομα όπως όλα δείχνουν θα καταστραφούν. Αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος, και ορισμένα μορφολογικά στοιχεία του παρελθόντος αποτελούν τον πυρήνα της πόλης, προσπαθώντας να διατηρήσουν τον ιστορικό της χαρακτήρα.

Δυστυχώς όμως τα τελευταία χρόνια εξαιτίας του κακού κρατικού μηχανισμού, αλλά και της αδιαφορίας των δημοτικών αρχών (ή και άλλων παραγόντων), η περιοχή παραμένει «αναξιοποίητη» και χάνει το αρχιτεκτονικό-ιστορικό της ενδιαφέρον.

Κρίθηκε λοιπόν σκόπιμο να γίνει μια ιστορική αναδρομή της Χαλκίδας, για να δούμε τη γενικότερη ιστορία του ιστού της πόλης, με την σύνδεση του τμήματος της παλιάς πόλης.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

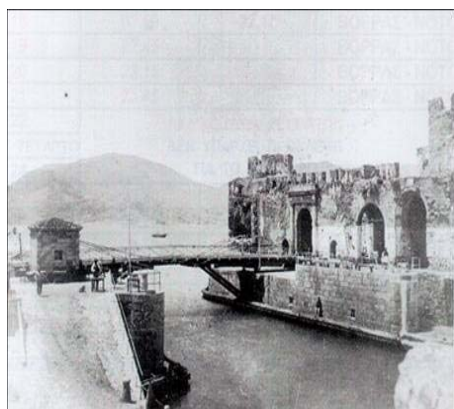
1. Χαλκίδα, μια πανέμορφη πόλη

Η Εύβοια το δεύτερο σε μέγεθος νησί του Αιγαίου, μετά την Κρήτη, διαδραμάτισε σπουδαίο ρόλο από την απώτατη προϊστορία μέχρι και τους τελευταίους αιώνες της σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας.

Το επίμηκες νησί της Εύβοιας, μήκους 175 χλμ. και πλάτος 6-50 χλμ. Η έκταση της μαζί με τις νησίδες της είναι 3.660 τετρ. χλμ. Η Εύβοια πήρε την ονομασία της από τα καλοθρεμμένα βόδια της (Ευ – βούς). Το μεγάλο αυτό νησί βρίσκεται αντίκρου στην Στερεά Ελλάδα. Παράλληλα δημιουργείται ανάμεσα στην Στερεά και τις δυτικές ακτές του νησιού ένα ευρύ θαλάσσιο πέρασμα-ο Ευβοϊκός κόλπος, που αποτελεί πηγή ζωής και επικοινωνίας για όλες τις περιοχές. Την Εύβοια και τη Στερεά Ελλάδα χωρίζουν ο Βορείως και ο Νότιος κόλπος, οι οποίοι το ύψος της Χαλκίδας στενεύουν σχηματίζοντας τον πορθμό του Ευρίπου, γέφυρα ανάμεσα στο νησί και την ηπειρωτική Ελλάδα. Αποτελεί την έδρα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ευβοίας καθώς και το Εμπορικό και Βιομηχανικό κέντρο του νησιού. Είναι χτισμένη, σε δεσπόζουσα γεωγραφική, θέση στο στενό του Ευρίπου, πάνω στη Βοιωτική και την Ευβοϊκή ακτή. Τις δύο πλευρές της πόλης, την ηπειρωτική και την νησιώτικη, που μέχρι τον 5^ο αιώνα π.Χ. χώριζαν τα ρέματα του πορθμού του Ευρίπου, σήμερα ενώνουν δυο γέφυρες (παλιά και εναέρια γέφυρα).

Η Χαλκίδα, η «ωραία νύμφη του Ευρίπου» όπως αποκαλείται, είναι μια από τις ωραιότερες και ιστορικότερες πόλεις της Ελλάδος, που διαδραμάτισε σπουδαίο ρόλο στην Ελληνική ζωή από τους αρχαίους χρόνους μέχρι και σήμερα. Η Χαλκίδα έλεγχε την οδική επικοινωνία ανάμεσα στο βόριο και το νότιο τμήμα της Ευβοίας, καθώς και τον πλωτό δρόμο, που οδηγούσε από το βόρειο προς το νότιο Αιγαίο και αντίστροφα, μέσω του πορθμού.

1.1. Η γέφυρα του Ευρίπου

Εικ. 1. Γέφυρα του Ευρίπου, το 1880.
Πηγή: www.servitoros.gr.

Ο πορθμός του «Ευρίπου» είναι το στενότερο μέρος του Ευβοϊκού κόλπου. Πρόκειται για το φαινόμενο της δωρης αλλαγής του θαλάσσιου ρεύματος του πορθμού του Ευρίπου προς τη Βόρεια-Νότια πλευρά. Η ονομασία του Ευρίπου υποστηρίζεται ότι προήλθε από τη σύνθεση «Ευριπή», δηλαδή ορμή λόγω της δυνάμεως του ρεύματος.

1.2. Οι περίοδοι ιστορίας της Χαλκίδας

- **Παλαιολιθική περίοδος (110.000 - 9000/8000 π.Χ.)**

Λείψανα της παλαιολιθικής περιόδου βρέθηκαν σε διάφορες περιοχές της Εύβοιας όπως π.χ. στη Μάνικα (εικόνα 2) που βρίσκεται 5 χλμ. Βορειοδυτικά της Χαλκίδας, λίθινα εργαλεία, καθώς και υποπροϊόντα της κατεργασίας του λίθου.

Εικ. 2. Ραμφόστομες πρόχοι

Πηγή: Γ. Α. Παπαβασιλείου, Περί των εν Ευβοία αρχαίων τάφων, 1910, πιν. Θ.

- **Νεολιθική περίοδος (5500 – 3000 π.Χ.)**

Στην περιοχή της Χαλκίδας, βρέθηκαν λιγοστά λείψανα της περιόδου, κυρίως εργαλεία από κατεργασμένο λίθο και όστρακα της αρχαιότερης νεολιθικής (6^η χιλιετίας), στο κέντρο της αρχαίας κλασικής και ελληνιστικής πόλης δηλαδή Καμάρες, Εργ. Κατοικίες, Αγ. Ελεούσα, Κακή Κεφαλή, στο «πεδίο βολής» κοντά στο Γηροκομείο, στη θέση Ταπή Βρύση και στον Αγ. Μάρκο.

- **Πρωτοελλαδική περίοδος (3000 – 2000 π.Χ.)**

Εισάγεται ο χαλκός στον αιγιακό χώρο, αρχίζει να αναπτύσσεται στην περιοχή της Χαλκίδας ο εκτεταμένος οικισμός της Μάνικας στην Βόρεια παρυφή της σημερινής πόλης. Ο πρωτοελλαδικός οικισμός ελέγχει τη βόρεια είσοδο στον Ευβοϊκό κόλπο. Ακόμα προς το τέλος της Πρωτοελλαδικής περιόδου, ανοίγει ο

πορθμός, ο οποίος μέχρι τότε ήταν ξηρά. Ενώ ελέγχει την επικοινωνία της Βοιωτίας με άλλα Ευβοϊκά κέντρα.

- **Μεσοελλαδική περίοδος (2000 – 1650 π.Χ.)**

Η μεσοελλαδική περίοδος, μετά την ακμή της πρωτοελλαδικής, χαρακτηρίστηκε ως ο Μεσαίων της εποχής του χαλκού. Υπήρξε αρκετά σημαντική για την Χαλκίδα καθώς και για όλες τις γειτονικές θέσεις

Εικ. 3. Αρχαϊκά γλυπτά από ναούς της κεντρικής Εύβοια
Πηγή: ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

- **Υστεροελλαδική περίοδος – Μυκηναϊκοί χρόνοι (1650 – 1050 π.Χ.)**

Στη περίοδο αυτή της ύστερης εποχής του χαλκού, πρέπει να είχαν εγκατασταθεί στην Χαλκίδα, σημαντικά γένη. Μια σύντομη περίοδος μετά το 1100 π.Χ., χαρακτηρίζεται ως υπομυκηναϊκή (εικόνα 4), μετά την οποία η Εύβοια εισέρχεται στους πρωτογεωμετρικούς και γεωμετρικούς χρόνους.

Εικ. 4. Χαλκά εργαλεία από θαλαμοειδή τάφο.
Πηγή: Παπαβασιλείου 1910

- **Πρωτογεωμετρική - Γεωμετρική περίοδος (1050 – 700 π.Χ.)**

Μετά την εισβολή των Δωριέων στην λοιπή Ελλάδα (1100 π.Χ.) και τις ανακατατάξεις που έγιναν, νέοι κάτοικοι από την απέναντι Βοιωτία και ίσως τη Θεσσαλία περνούν τον Εύριπο και εγκαταστάθηκαν στην καίρια θέση της Χερσονήσου της Χαλκίδας. Οι κάτοικοι της πρωτογεωμετρικής περιόδου ήταν διασπαρμένοι σε «κώμες» (μικροί οικισμοί), σε όλη την περιοχή της μεταγενέστερης Χαλκίδας των κλασικών χρόνων. Η ίδρυση της πόλης Χαλκίδας ανάγεται στη γεωμετρική περίοδο (γύρω στο 800 π.Χ.) Οι οικισμοί που ήταν διασκορπισμένοι συγκεντρώνονται πυκνώνουν και αποτελούν μια ενιαία μονάδα μεταξύ του Αγ. Ιωάννη, των Γύφτικων (Εργ. Κατοικίες) και του Βαθροβουνίου, καθώς και στο Βελή – Μπαμπά ή στο Βάλτο. Η νέα τεχνολογία που έφερε η εισαγωγή του σιδήρου, ήδη από το 10^ο αι. π.Χ. δημιουργεί τάξεις τεχνιτών, που απαιτούν νέα κοινωνική οργάνωση, ενώ συγχρόνως αναπτύσσεται το εμπόριο και η ναυσιπλοΐα. Ο 8^{ος} αι. π.Χ.

ή οι αρχές του 7^{ου}, είναι περίοδος διαμάχης μεταξύ Χαλκίδας και Ερέτριας για την επικράτηση στην κοιλάδα του Λήλαντα (Ληλάντιο πεδίο).

- **Αρχαϊκή περίοδος (700 -500/480 π.Χ.)**

Από τον 7^ο έως τον 5^ο αι. π.Χ. στη Χαλκίδα κυριαρχούν αρχικά οι Ιπποβάτες¹ με πολίτευμα αριστοκρατικό. Αργότερα το πολίτευμα γίνεται δημοκρατικό μέχρι την εγκατάσταση της τυραννίδας. Σ' αυτή την περίοδο η Χαλκίδα αναπτύσσει έντονα το εμπόριο. Τον 6^ο αι. π.Χ. η Χαλκίδα συνάπτει διαδοχικά συμμαχίες με τη Σπάρτη (510 π.Χ.) και τη Βοιωτία (507 π.Χ.). Η εμπορική δραστηριότητα τον 7^ο και τον 6^ο αι. π.Χ. έχει ως αποτέλεσμα την κοπή νομισμάτων από το γ' τέταρτο του 6^{ου} αι. ως το β' τέταρτο του 5^{ου} αι. π.Χ., δηλαδή μέχρι την εγκατάσταση Αθηναίων κληρούχων. Στην περίοδο αυτή κόβονται τα πρώτα Χαλκιδικά νομίσματα² (εικόνα 5).

Στο β' μισό του 6^{ου} αι. π.Χ. ανήκει μια κατηγορία αγγείων που ονομάστηκαν Χαλκιδικά λόγω των επιγραφών τους, με Ευβοϊκό αλφάβητο σε Ιωνική διάλεκτο.

Εικ. 5. Χαλκιδικό νόμισμα.
Πηγή: www.gigiki.com

1. Από το βιβλίο του Γιάννης Λ. Λάμπρου «ΧΑΛΚΙΔΑ Η ακτινοβολούσα πόλη του Ευβοϊκού»,σελ. 16,(Αρχαϊκή Περίοδος 650-500 π.Χ. το τέλος των Ιπποβοτών)

2. Από το βιβλίο του Επαμ. Α. Βρανόπουλος. Δρ. Ιστορικός – Αρχαιολόγος, βιβλίο «Ιστορία της Εύβοιας », στην σελ. 191, Τα ευβοϊκά νομίσματα από τη μελέτη τους (Νομίσματα των ευβοϊκών πόλεων)

- **Κλασική περίοδος (480 – 336 π.Χ.)**

Μετά την τελική επικράτηση των Ελλήνων, το 479 π.Χ. η πόλη συμμετέχει στην Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία και οι Χαλκιδείς υποχρεώνονται να πληρώνουν φόρο.

Την περίοδο αυτή εγκαθιδρύεται και το δημοκρατικό πολίτευμα. Ενδιαφέρον στοιχείο για την αρχαία πόλη της Χαλκίδας αποτελεί η γέφυρα. Το 411 π.Χ., μετά δηλαδή την επανάσταση εναντίων της αθηναϊκής κυριαρχίας, φαίνεται ότι κατασκευάζεται η γέφυρα του Ευρίπου, (εικόνα 6) στην ίδια θέση με τη σημερινή. Κατά την περίοδο αυτή αρχίζει η κοπή κοινών νομισμάτων από τη Χαλκίδα.

Εικ. 6. Η Γέφυρα του Ευρίπου, 1833
Πηγή: www.servitoros.gr

- **Ελληνιστική περίοδος (336 – 146 π.Χ.)**

Μετά την εγκατάσταση το 334/3 π.Χ. στη Χαλκίδα μακεδονικής φρουράς, η πόλη γίνεται ναυτική βάση των Μακεδόνων. Μεταξύ των ετών 308 και 304 π.Χ. η Χαλκίδα συμμετέχει στο κοινό των Βολιωτών και εγκαθίσταται στην πόλη Βοιωτική φρουρά. Στο τέλος του 4^{ου} αι. π.Χ. πρέπει να κατασκευάστηκε η «δίπλευρος» γέφυρα, οι αμυντικοί πύργοι και η υψωμένη γέφυρα. Μετά την διάβαση του Μεγάλου Αλεξάνδρου, αυξήθηκαν σε μέγεθος τα τείχη που περιέλαβαν την Κάνηθο και τον Εύριπο, ώστε η Χαλκίδα να θεωρηθεί εξαιρετικά οχυρή πόλη. Το περίφημο «Χαλκιδικό χώμα» που ήταν γνωστό, γιατί το χρησιμοποιούσαν για την καταπολέμηση των εντόμων, αναφέρεται σε επιγραφή που βρέθηκε το 1932 στην Αγία Παρασκευή.

Η πόλη τον 4^ο και τον 3^ο αι. π.Χ. είχε διαμορφωθεί σ' ένα σύστημα τετραγώνων, γιατί η ύπαρξη τόσων λόφων δεν θα επέτρεπε τη διαμόρφωση ενός Ιπποδάμειου συστήματος. Τα σπίτια ήταν εφοδιασμένα με στοές, εσωτερικά αίθρια, άνδρωνες διακοσμημένες με ψηφιδωτά, όπως αυτά που βρέθηκαν στα Γύφτικα και στις Εργ. Κατοικίες, καθώς και με χρωματιστά κονιάματα. Στον 3^ο και στο 2^ο αι. π.Χ. η πόλη,

παρά τη μακεδονική και τη ρωμαϊκή κυριαρχία εμφανίζεται εξαιρετικά ακμαία και με λαμπρά μνημεία. Από επιγραφή του 2^{ου} αι. π.Χ. γνωρίζουμε ότι στη Χαλκίδα υπήρχε παράρτημα εταιρείας ηθοποιών του δράματος των Ίσθμιων και των Νεμέων.

- **Ρωμαϊκή περίοδος (146 π.Χ. – 4^{ος} αι. μ.Χ.)**

Το 200 π.Χ. καταστρέφουν μνημεία της πόλης, μεταξύ των οποίων την οπλοθήκη και τη σιταποθήκη που βρίσκονταν κοντά στο σημερινό ναό της Αγ. Παρασκευής, όπου ήταν το μεσαιωνικό τείχος της Χαλκίδας. Το 1932 βρέθηκε επιγραφή εποχής Φιλίππου Ε΄ σχετική με το επισιτισμό στην οποία αναφέρεται και το Χαλκιδικό Χώμα. Στην πόλη λειτούργησαν εργαστήρια Χαλκουργίας, πορφύρας και κεραμουργίας που φέρουν τη σφραγίδα των κεραμέων, καθώς και εργαστήρια γλυπτικής που βρέθηκαν στο κέντρο της αρχαίας πόλης. Το 2^ο αι. π.Χ. παρά την πολιτική εξουθένωση, η Χαλκίδα παρουσιάζει σημαντική άνθηση.

- **Μεταγενέστεροι χρόνοι**

Η πόλη σταδιακά ερημώνεται όχι μόνο μετά την καταστροφή της από τους Ρωμαίους, αλλά και από το σεισμό του 365 μ. Χ., ενώ στα Βυζαντινά χρόνια μεταφέρεται στην περιοχή του Ευρίπου. Μια νέα περίοδο άνθησης για τη Χαλκίδα ξεκινά στην Βυζαντινή και στην μεταβυζαντινή περίοδο. Μέχρι την περίοδο της Φραγκοκρατίας και Ενετοκρατίας (1205 – 1470), γνωρίζει μεγάλη άνθηση, όπως δείχνουν η έκταση των οχυρώσεων και η ίδρυση ναών και μνημείων. Από αυτή την περίοδο κατά την οποία η Χαλκίδα ονομάζεται Νεγκροπόντε, σώζονται αρκετά λείψανα. Ακολουθεί η Τουρκοκρατία (1470 – 1833), κατά την οποία πάνω στα παλιά οχυρά του Ευρίπου κτίζεται το φρούριο του Καράμπαμπα³ (εικόνα 7).

Εικ. 7 Το φρούριο του Καράμπαμπα.
Πηγή:www. <http://el.m.wikipedia.org>

1.3. Η σημερινή μορφή της Χαλκίδας

Η σημερινή Χαλκίδα είναι αρχιτεκτονικής και ιστορικής σημασίας, με κορυφαία την εκκλησία της Αγίας Παρασκευής και εκκλησιούλες περίτεχνες, αρχαιολογικό και λαογραφικό μουσείο, βιβλιοθήκη, εργαστήρι τέχνης κ.α. μοναδικά για την προσφορά τους στον πολιτισμό του τόπου. Στη Χαλκίδα εδρεύουν όλες οι διοικητικές, δικαστικές και στρατιωτικές αρχές του τόπου. Η Χαλκίδα είναι κτισμένη σχεδόν αμφιθεατρικά και στις δυο ακτές του Ευρίπου, τη Βοιωτική και την Ευβοϊκή.

Η πόλη εκτείνεται σε μικρή χερσόνησο με έδαφος χαμηλό και απόκλιση προς τη θάλασσα, με πολλές προεξοχές και γραφικούς ορμίσκους που καλύπτουν όλη την έκταση από το Φανάρι (Κακοκεφαλή, Καμάρες, Αγ. Ιωάννης, Αγ. Στέφανο, Αλωνάκι μέχρι Στρατώνων και όλο το νοτιοανατολικό χώρο της ακτής του Καράμπαμπα). Έχει εύκρατο κλίμα, σχεδόν όμοιο με το κλίμα της Αττικής, ιδιαίτερα στις κεντρικές της περιοχές γύρο από τις πόλεις Χαλκίδα, Ερέτρια, Κύμη. Σε διανομαρχιακό επίπεδο καλύπτεται για εξυπηρετήσεις πρώτου επιπέδου από την Λαμία και την Αθήνα. Την ονομασία σε λόφο Καράμπαμπα (μαύρος πατερούλης), παίρνει από τον Οθωμανό στρατηγό Καράμπαμπα-Σουλτάν που θάφτηκε εκεί, και βρίσκεται στο Κάστρο του Καράμπαμπα. Έξω από το Κάστρο με θέα προς την Ευβοϊκή ακτή βρίσκεται ο τάφος του Χαλκιδέου λογοτέχνη Γιάννη Σκαρίμπα (μπάρμπα-Γιάννη).

1.3.1. Η πυκνότητα δόμησης της Χαλκίδας

Η Χαλκίδα είναι μια από τις δέκα πληθυσμιακά μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας, με 102.420 κατοίκους (απογραφή 2011), και πρωτεύουσα του νομού Ευβοίας. Εξυπηρετεί το νομό Ευβοίας, εκτός από ορισμένες περιοχές της βόρειας Ευβοίας που εξυπηρετούνται από πόλης της Στερεάς και από τμήμα της Βοιωτίας. Βρίσκεται στο κέντρο και αποτελεί ιδεώδη κόμβο συγκοινωνιακό. Αυτός είναι άλλωστε και ο λόγος για τον οποίο έγιναν τόσοι αγώνες για την κατάκτηση μεταξύ Ενετών και Τούρκων και ενδιαφέρονταν για τον έλεγχο του Αιγαίου.

Ως προς τις πυκνότητες δόμησης της Χαλκίδας μπορούμε να πούμε, ότι κρίνονται αρκετά υψηλές για τις περιοχές αμιγούς κατοικίας γύρο από το κέντρο, γιατί συνεπάγεται γι αυτές και οι υψηλές πυκνότητες κατοικίας.

3. Από το βιβλίο του Επαμ. Α. Βρανόπουλος. Δρ. Ιστορικός – Αρχαιολόγος, βιβλίο «*Ιστορία της Εύβοιας*», στην σελ. 248, (Η Αλωση της Χαλκίδας από τους Τούρκους).

Συνεπώς το ίδιο υψηλές παρατηρούνται και στις ζώνες συντελεστών δόμησης, γεγονός που δημιουργεί δυσμενή οικιστική κατάσταση στις περιοχές εντός σχεδίου πόλεως.

1.3.2. Προβλήματα της οικιστικής δομής της πόλης

Βασικοί περιορισμοί και προβλήματα που διέπουν τη σύνθεση της οικιστικής δομής της πόλης είναι τα εξής:

- ✚ Η μορφολογία του εδάφους που εμποδίζει την επέκταση της πόλης στα ανατολικά και επιβάλλει ένα γραμμικό τρόπο ανάπτυξης, κατά μήκος στις οδούς: Αβάντων – Χαινά – Γαζέπη - Ληλαντίων και Αρεθούσης.
- ✚ Το κέντρο της πόλης ασφυκτιά στη σημερινή του θέση, με αποτέλεσμα να μην έχει τη δυνατότητα για παράλληλα με την πόλη ανάπτυξή του, με βασικό στοιχείο την έλλειψη χώρου και συνεπώς πράσινου χώρου και αναψυχής.
- ✚ Αυξημένες μετακινήσεις αυτοκινήτων στο κέντρο της πόλης, που χωροθετούνται διάσπαρτα μέσα από τα κέντρα των συνοικιών, για την άμεση εξυπηρέτηση από το προτεινόμενο κύριο δίκτυο αρτηριών.

Μέσο πεζοδρομήσεων και χώρων στάθμευσης (μιας και μέχρι στιγμής είναι ανεπαρκές).

Εκτός από τα παραπάνω, υπάρχουν και τα περιβαλλοντικά προβλήματα που συνδέονται με την απομάκρυνση υφιστάμενων λειτουργιών, ρυπογόνων και μη. Βασικό στοιχείο αυτών, είναι το γεγονός ότι η προσπέλαση της πόλης, γίνεται τόσο από τη νέα γέφυρα, όσο και από την «παλιά» (μεγάλη αρτηρία από και προς την Αθήνα). Το γεγονός αυτό προκαλεί τεράστιο πρόβλημα κυκλοφοριακής συμφόρησης. Σοβαρό πρόβλημα για την πόλη αποτελεί και η ρύπανση στο νότιο λιμένα, που οφείλεται λόγω των αποβλήτων των εργοστασίων και των πλοίων. Επίσης η ρύπανση από την τσιμεντόσκονη του εργοστασίου τσιμέντων είναι μόνιμη και σημαντική, που γίνεται ιδιαίτερα αισθητό στις γειτονίες (Μπαταριά, Αγία Μαρίνα και Άγιος Κωνσταντίνος – Εργ. Κατοικίες). Αποτέλεσμα αυτών, τόσο οι βιομηχανίες όσο και τα στρατόπεδα που βρίσκονται εντός πόλεως να εγκλωβίζονται στον ιστό της πόλης.

Τέλος μεγάλο πρόβλημα αποτελεί η ρύπανση και η μόλυνση στον περιβάλλοντα χώρο, όπως και σε πολλά σημεία της θάλασσας από τις αποχετεύσεις καθώς και η αλλοίωση πολλών παραλιών από μπάζωμα. Όλα αυτά έχουν σαν αποτέλεσμα την καταστροφή των περισσότερων παραλιών της πόλης που πρακτικά έχουν γίνει ακατάλληλες για κολύμβηση.

1.3.3. Ναυτιλία – Λιμένες - Κίνηση

Η Χαλκίδα υπήρχε ανέκαθεν αξιόλογο ναυτικό κέντρο. Το λιμάνι θεωρείται μεταξύ των πρώτων της χώρας, λόγω του ζωηρού διαμετακομιστικού εμπορίου και της ναυτιλιακής κίνησης. Σήμερα θεωρείται κυρίως ως αλιευτικό κέντρο από τα μεγαλύτερα της χώρας. Από το 1947, έχει μειωθεί η εμπορική κίνηση στο λιμάνι της Χαλκίδας, λόγω της ακτοπλοϊκής συγκοινωνίας, των θαλάσσιων μεταφορών και της τεράστιας ανάπτυξης του αυτοκινήτου, το οποίο απορρόφησε μεγάλο μέρος των μεταφορών και την αποκέντρωση σχεδόν του λιμενικού. Και οι δυο λιμένες της Χαλκίδας, βόρειος και νότιος είναι ασφαλής για τα πλοία. Ιδίως ο νότιος ο οποίος παλιότερα είχε προκριθεί ως ναύσταθμος.

1.3.4. Συγκοινωνία

Η Χαλκίδα από άποψη συγκοινωνιών είναι προνομιούχος. Αποτελεί έναν κόμβο χερσαίων (μέσο παλιάς και νέας γέφυρας), προς Εύβοια – Στερεά και λοιπή Ελλάδα όπως: σιδηροδρομικών, οδικών (προς βόρεια και νότια Εύβοια) και αεροπλοϊκών προς Πειραιά, Θεσσαλονίκη, Βόλο και λιμένες της χώρας. Προς τη νοτιοδυτική πλευρά της Βοιωτικής ακτής υψώνεται το κτίριο του Σιδηροδρομικού σταθμού της Χαλκίδας (εικόνα 6). Πρόκειται για χαρακτηριστικό αρχιτεκτόνημα του 20^{ου} αι., όταν το τρένο πρωτοέφτασε το 1904, στην ακμύσα Χαλκίδα για την σύνδεση με την Αθήνα και τις λοιπές περιοχές της Ελλάδος.

Εικ. 8. Σιδηροδρομικός σταθμός στη Χαλκίδα
Πηγή: www.evia-life.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ 19^Ο ΑΙΩΝΑ

2. Βιομηχανικά κτίρια της Χαλκίδας, του 19^ο αιώνα

Τα περισσότερα παλιά βιομηχανικά κτίρια, εντοπίζονται στην περιοχή του Αγίου Στεφάνου, στη Χαλκίδα. Στα τέλη του 19ου αιώνα οι μικρές βιομηχανίες της περιοχής μεταφέρθηκαν στην περιοχή του Αγίου Στεφάνου, όπου υπήρχε άφθονο νερό από τις αρχαίες πηγές της Αρέθουσας. Σήμερα, οι πηγές έχουν στερέψει, και δεν υπάρχει τίποτα να δηλώνει την ύπαρξή τους. Ταυτόχρονα, η τοποθεσία ήταν ιδανική λόγω εύκολης πρόσβασης στη Βόρεια και Νότια Εύβοια αλλά και του λιμανιού του Αγίου Στεφάνου, το οποίο έδινε τη δυνατότητα μεταφοράς των εμπορευμάτων μέσω θαλάσσης. Τα κτίρια που σώζονται σήμερα, βρίσκονται σε αχρηστία, ενώ κοινό χαρακτηριστικό τους είναι ότι κατασκευάστηκαν κατά τη βιομηχανικής εποχής (1900-1930). Όλα τα κτίρια είναι πετρόχιστα και έχουν κηρυχθεί διατηρητέα.

Συγκρότημα Γεωργιάδη: Επί της οδού Αρεθούσης βρίσκεται το συγκρότημα κτιρίων Γεωργιάδη. Το οικόπεδο που περικλείει το Συγκρότημα Γεωργιάδη είναι περιφραγμένο και η συνολική του έκταση ανέρχεται στα 16 στερέματα. Το κεντρικό τμήμα του κτίριο υπολογίζεται ότι χτίστηκε στις αρχές του 20ου αιώνα και ή λειτουργία του κράτησε ως το 1962, ύστερα το παίρνει η Εθνική Τράπεζα. Από το 2004 και έως σήμερα ανήκει στην ιδιοκτησία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ευβοίας. Κατά την αρχική του λειτουργία του, το εργοστάσιο παρήγαγε πυρηνέλαιο και σαπούνη, ως κύριο προϊόν παραγωγής ενώ ταυτόχρονα έως δευτερευόντως ήταν ο πάγος. Το κτιριακό συγκρότημα σήμερα, είναι τελείως εγκαταλελειμμένο.

Εικ. 9. Συγκρότημα Γεωργιάδη
Πηγή: <http://synchalkida.blogspot.com>

Αρέθουσα: Το κτίριο κατασκευάστηκε στα τέλη του 19^{ου} αι. το 1882 μετά την αγορά του οικοπέδου από τους αδελφούς Ευάγγελο και Δημήτριο Ζάχο. Η Αρέθουσα είναι ένα από τα ομορφότερα βιομηχανικά κτίρια στην Χαλκίδα. Ο μηχανικός που ανέλαβε την κατασκευή του κτιρίου παραμένει άγνωστος, αν και τα σχέδια αποδίδονται στον ίδιο τον Δημήτριο Ζάχο, που τα υλοποίησε με μικρή βοήθεια από ειδικό.⁴ Η έκταση που το περικλείει αποτελείται από ένα οικόπεδο 7,5 στρεμμάτων.

Τα πρώτα χρόνια λειτούργησε ως οινοπνευματοποιείο, αλλά λόγω μη καλής συγκομιδής από αρρωστιών στους αμπελώνες, το εργοστάσιο αναγκάστηκε να κλείσει. Μετέπειτα αγοράστηκε από την «Οινοπνευματοποιεία Πειραιώς» ως και το 1980, οπότε και έκλεισε οριστικά. Λόγω της καλής κατασκευής του φαίνεται ότι είχαν φιλοξενηθεί πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία το 1924, ενώ κατά τη διάρκεια της Κατοχής, είχε μετατραπεί σε στάβλο των κατακτητών. Σήμερα το κτίριο ανήκει στη νομαρχία Εύβοιας και προορίζεται να μετατραπεί και να φιλοξενηθεί το Διαχρονικό Μουσείο Εύβοιας.

Εικ. 10. Κτίριο Αρέθουσα
Πηγή: <http://www.halkida.tv>

4. Απόσπασμα από το βιβλίο της ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΣ ΛΥΜΠΕΡΗΣ, «Γειτονίες της Χαλκίδας», σελ. 118, Οινοπνευματοποιείον «ΑΡΕΘΟΥΣΑ».

Εικ. 11.« Μακαρονάδικο»
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Μακαρονάδικο: Το εργοστάσιο μακαροποιείας "Σιτώ" άρχισε την λειτουργία του ως αλευρόμυλος και στην συνέχεια ως εργοστάσιο μακαρονοποιείας. Είναι κτισμένο γύρω στο 1940, σε έκταση 1200 τ.μ., με ιδιοκτησία του Νικόλαου Παλαιολόγου, εδώ και αρκετά χρόνια έχει σταματήσει την λειτουργία του.

Εικ. 12.Αναγκαστικός Συνεταιρισμός Αμπελοκτημόνων Χαλκίδας «Α.Σ.Α.Χ.»
Πηγή: Σχόλη Πεζικού, «Βιβλιογραφικά στοιχεία Χαλκίδα»

Αναγκαστικός Συνεταιρισμός Αμπελοκτημόνων Χαλκίδας «Α.Σ.Α.Χ.». Ένα από τα σημαντικότερα βιομηχανικά κτίρια της εποχής ήταν οι αλευρόμυλοι «Δήμητρα». Κατασκευάστηκε το 1909. Ο μηχανικός Κέλλερ⁵ λέγεται ότι βοήθησε στην σχεδίαση του εργοστασίου και ήθελε να αναλάβει και την διεύθυνσή του.

5.ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, Τοπική εφημερίδα «ΕΥΡΙΠΟΣ», Ημ. Έκδοσης, 21 Φεβρουαρίου 1909.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ «Α.Σ.Α.Χ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

1. Η περιοχή «ΚΑΣΤΡΟ»⁶

Το υπό εξέταση κτίριο βρίσκεται στο οικοδομικό τετράγωνο Ο.Τ. 2 της συνοικίας Β του σχεδίου πόλεως της Χαλκίδας επί της παραλίας και δυτικά της Παλαιοχριστιανικής Βασιλικής της Αγ. Παρασκευής, Στο ίδιο Ο.Τ., που αποτελεί συνέχεια της πλατείας της Αγ. Παρασκευής, σώζεται το διατηρητέο κτίριο του Ενετού Βάιλου, ιδιοκτησία Υπουργείου Πολιτισμού, που μαζί με την εκκλησία είναι από τα σημαντικότερα σωζόμενα μνημεία της Χαλκίδας.

Τα ως άνω μνημεία βρίσκονται στην καρδιά του παλιού ιστορικού κέντρου της Χαλκίδας και στον ευρύτερο χώρο τους υπάρχουν τα ακόλουθα αξιολογότερα μνημεία, το αρχοντικό της οδού Παίδων, το Οθωμανικό Τέμενος, η υπόγεια θολωτή δεξαμενή στην Πλατεία Πεσόντων Οπλιτών. Στην ευρύτερη περιοχή σώζονται ακόμη κατάλοιπα των δομών της προκλασικής πόλης, ισόγεια και διώροφα κτίρια μικρής κλίμακας, λιθόκτιστα με εσωτερικούς τοίχους από μπαγδάτι με ξύλινα χαγιάτια και εσωτερικές αυλές. Ακόμη στα νότια του οικοδομικού τετραγώνου, επί της παραλιακής λεωφόρου και σε άμεση οπτική επαφή με το κτίριο, βρίσκονται τα πολύ αξιόλογα κτίρια των Στρατώνων του Πεζικού.

Συνεπώς λόγω του ιστορικού – παραδοσιακού του χαρακτήρα, αποτέλεσε πηγή έμπνευσης και ενδιαφέροντος τόσο για τους μελετητές όσο και για τους επισκέπτες της.

6. Ντούρμα Δήμητρα, Διπλωματική Εργασία "*Προστασία και ανάπλαση του ιστορικού πυρήνα «ΚΑΣΤΡΟ» της Χαλκίδας*", Νοέμβριος 2001.

1.1. Ιστορικά μνημεία του ιστορικού πυρήνα «Κάστρου» της Χαλκίδας

Αγία Παρασκευή: Ναός της παλιάς πόλης της Χαλκίδας. Είναι ο ίδιος ναός που τιμάται κατά τους Βυζαντινούς χρόνους ως ναός της Παναγίας της Περίβλεπτου. Ο ναός είναι μια μεγάλη ξυλόστεγη τρίκλιτη βασιλική, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στο εσωτερικό της. Με το όρο Βασιλική εκκλησία εννοούμε τους ναούς, που κτίστηκαν στην Ελλάδα την εποχή των βυζαντινών αυτοκρατόρων, από τον 4^ο αι. ως τον 11^ο αιώνα περίπου.

Αρχικά ο ναός ήταν τεράστιος, όμως λόγω των σεισμών και ιδίως την περίοδο 1854 και 1884 μίκρυνε ακόμη περισσότερο. Οι σημερινές διαστάσεις είναι 40μ. μήκος 22μ, πλάτος και 21μ. ύψος (διαιρείται σε τρία κλίτη).

Η χρονολογική τοποθέτηση του ναού, εκτιμάται ότι κατά κύριο λόγο ο ναός είναι Παλαιοχριστιανικό κτίσμα (5^ος αιώνας)⁷, το οποίο δεν διατηρεί καθαρά την αρχιτεκτονική του μορφή, μιας και έχει υποστεί μετασκευές και αλλοιώσεις κατά την μεσοβυζαντινή (11^ος αιώνας), και τη Φραγκική περίοδο (13^ος αιώνας). Κατά τους τελευταίους χρόνους της Τουρκοκρατίας ο ναός χρησιμοποιήθηκε ως αποθήκη. Μετά την απελευθέρωση περιήλθε στους ορθόδοξους, τιμώμενος ως ναός της πολιούχου Αγίας Παρασκευής.

Εικ. 13. Ναός Αγίας Παρασκευής
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

7. Ευγγόπουλος Α. «Το τέμπλο της Αγίας Παρασκευής εν Χαλκίδι»,σελ. 116-117.

Εικ. 14. Σπίτι του Βάλου
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Σπίτι του Βάλου: Ακριβώς απέναντι από την κεντρική είσοδο της Αγίας Παρασκευής υψώνεται ένα δίπατο πετρόχτιστο αρχοντικό της Ενετοκρατίας. Πρόκειται για την κατοικία του Ενετού κυβερνήτη της πόλης, που έφερε τον τίτλο του Βάλου.

Εικ. 15. Λαογραφικό Μουσείο
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Λαογραφικό μουσείο: Πανευβοικό Λαογραφικό Μουσείο, όπως είναι ο ακριβής του τίτλος. Ιδρύθηκε στις αρχές τις δεκαετίας του '80, μετά από κοινή προσπάθεια του Δήμου Χαλκιδέων και της Εταιρείας Ευβοικών σπουδών. Στεγάζεται μέσα σε απομεινάρια του μεσαιωνικού τείχους της Χαλκίδας σε τρεις γοτθικές αίθουσες.

Τζαμί: Προς την οδό Κώτσου, υπάρχει το μοναδικό από τα έντεκα τζαμιά που έχουν απομείνει στη πόλη. Πρόκειται για το τζαμί του Εμίρ Ζαδέ, σημαντικής ιστορικής αξίας τέμενος των πρώτων χρόνων της Οθωμανικής κατοχής. Το τζαμί έχει αναστηλωθεί για να φιλοξενήσει τα μεσαιωνικά ευρήματα της πόλης, λειτουργώντας σαν μουσείο, αλλά πληγώθηκε ανεπανόρθωτα από τους σεισμούς. Κτισμένο ανάμεσα στα 1470 και στα 1600. Κτίριο κυκλικό, ευρύχωρο και θολοσκέπαστο. Αποτελείται από μια μοναδική αίθουσα και διαιρείται σε δυο πατώματα. Το τζαμί χρησιμοποιήθηκε από το στρατό σαν αποθήκη σανού. Μετά από αίτηση του δημάρχου να γίνει μουσείο της Μεσαιωνικής και νεότερης ιστορίας, κηρύσσεται ιστορικό μουσείο και απαγορεύεται κάθε μεταβολή σε αυτό ή στην αραβική κρήνη έξω από το τζαμί. Βορειανατολικά από την κεντρική είσοδο βρίσκεται μια

μαρμάρινη κρήνη της Οθωμανικής περιόδου χτισμένη σύμφωνα με την επιγραφή που φέρει, το 1655⁸.

Εικ. 16. Οθωμανικό Τέμενος
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Σπίτι στην οδό Παίδων: Ένα από τα λιγοστά αρχοντικά που σώζονται πλέον στον ιστορικό οικοδομικό ιστό της Χαλκίδας, είναι η Οικία Παίδων στην ομώνυμη οδό στην ιστορική συνοικία του Κάστρου, ο οποίος στα χρόνια της τουρκοκρατίας φιλοξενούσε αποκλειστικά τουρκικό πληθυσμό και ελάχιστο εβραϊκό. Το κτίριο, χαρακτηριστικό δείγμα της λαϊκής, κοσμικής αρχιτεκτονικής κατά το 17^ο – 18^ο αιώνα, υψώνεται σε τρία επίπεδα: Το χαμώι, δηλαδή το υπόγειο που διαιρείται σε τρεις βοηθητικούς χώρους. Το μετζοπάτωμα που προοριζόταν ως κατοικία των υπηρετών και για διάφορες βοηθητικές εργασίες. Το ανώι, όπου οι ιδιοκτήτες περνούσαν το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας τους. Το ανώι χωρίζεται επίσης σε τρεις χώρους, το χαγιάτι, τη μπασιά και τους οντάδες Η Οικία Παίδων πιθανόν αρχικά να ανήκε σε Τούρκο αξιωματούχο. Η ανέγερση της μπορεί να τοποθετηθεί χρονολογικά προ του 1830 και μάλιστα ίσως και στο πρώτο μισό του 18^{ου} αιώνα. Κατά τον 2^ο αιώνα οι αλλαγές χρήσης της, αρχικά σε ξενοδοχείο και αργότερα σε ορφανοτροφείο, προκάλεσαν εκτεταμένες και πολλαπλές μετασκευές, με αποτέλεσμα να αλλοιώσουν σημαντικά την αρχική της μορφή.⁹

Εικ. 17. Σπίτι των Παίδων,
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

2. Πλατείες

Εικ. 18. Πλατεία Πεσότων Οπλιτών το 1910
Πηγή: Συλλογή Αλεξ. ΑΙΣΩΠΙΟΣ

Πλατεία Πεσότων

Οπλιτών: Είναι η κεντρική πλατεία της συνοικίας του «Κάστρου» και βρίσκεται προς το οθωμανικό τζαμί. Έχει ονομασθεί έτσι κατά το έτος 1941 προς ανάμνηση των Ελληνοϊταλικών πεσότων κατά τον Γερμανικό πόλεμο 1940-1941.

Πλατεία Αθανάτων: Βρίσκεται μπροστά στη γέφυρα του Ευρίπου. Την ονόμασαν έτσι το έτος 1928 λόγω της τοποθεσίας του Ηρώου της πόλεως, το οποίο μεταφέρθηκε το έτος 1950 στην πλατεία Βασ. Κωνσταντίνου.

8 -9. Τα κείμενα είναι από την 23η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων

2. Η περιοχή μελέτης

Το υπό εξέταση κτίριο βρίσκεται στο οικοδομικό τετράγωνο Ο.Τ. 2 της συνοικίας Β του σχεδίου πόλεως της Χαλκίδας επί της παραλίας και δυτικό της Παλαιοχριστιανικής Βασιλικής της Αγ. Παρασκευής(εικόνα 13). Στο ίδιο Ο.Τ., που αποτελεί συνέχεια της πλατείας της Αγ. Παρασκευής, σώζεται το διατηρητέο κτίριο του Ενετού Βάλου, (εικόνα 14), ιδιοκτησία Υπουργείου Πολιτισμού, που μαζί με την εκκλησία είναι από τα σημαντικότερα σωζόμενα μνημεία της Χαλκίδας.

Τα ως άνω μνημεία βρίσκονται στην καρδιά του παλιού ιστορικού κέντρου της Χαλκίδας και στον ευρύτερο χώρο τους υπάρχουν τα ακόλουθα αξιολογότερα μνημεία, το αρχοντικό της οδού Παίδων(εικόνα 17), το Οθωμανικό Τέμενος(εικόνα 16), η υπόγεια θολωτή δεξαμενή στην Πλατεία Πεσόντων Οπλιτών (εικόνα 18). Στην ευρύτερη περιοχή σώζονται ακόμη κατάλοιπα των δομών της προκλασικής πόλης, ισόγεια και διώροφα κτίρια μικρής κλίμακας, λιθόκτιστα με εσωτερικούς τοίχους από μπαγδάτι με ξύλινα χαγιάτια και εσωτερικές αυλές. Ακόμη στα νότια του οικοδομικού τετραγώνου, επί της παραλιακής λεωφόρου και σε άμεση οπτική επαφή με το κτίριο, βρίσκονται τα πολύ αξιόλογα κτίρια των Στρατώνων του Πεζικού.

Συνεπώς λόγω του ιστορικού – παραδοσιακού του χαρακτήρα, αποτέλεσε πηγή έμπνευσης και ενδιαφέροντος τόσο για τους μελετητές όσο και για τους επισκέπτες της.

3. Ιστορική τεκμηρίωση κτιριακών εγκαταστάσεων «Α.Σ.Α.Χ.»

Μετά την κατεδάφιση των περιμετρικών τειχών της Χαλκίδας το 1890 και τη διάλυση του παραλιακού δρόμου στο νότιο λιμάνι, η εταιρεία με την επωνυμία «Αφοί Ζάχου¹⁰ – Ι.Ν. Καλλιμάνης¹¹ και Σια», που ιδρύθηκε το 1909, αγόρασε το οικοπέδο που απεικονίζεται στο σχέδιο πόλης του 1840 και μετά την κατεδάφιση των παλαιών κτιρίων του οικοπέδου, προέβη στην ανέγερση του εργοστασίου αλευρόμυλων «ΔΗΜΗΤΡΑ».

10-11-12-13. Δημητούλης Κωνσταντίνος, Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

10. Οι αδελφοί Ζάχου ήταν ιδιοκτήτες του ποτοποιείου – παγοποιείου «Αρέθουσα» που ιδρύθηκε το 1899 με την επωνυμία «Αφοί Ζάχου και Δ. Χρ. Δαβουρτζίκας στη» στη θέση Άγιος Στέφανος. Η οικία Ζάχου βρίσκεται στη συμβολή των οδών Βαρατάση και Δημοσθένους Βασιλείου, στο Ο.Τ. 34 του σχεδίου πόλεως.

Ο **Αλέξανδρος Ζάχου Ζάχος**, βιομήχανος, γεννήθηκε το 1866 στην Κάρυστο, Ιδρυτικό μέλος του εμπορικού συλλόγου (1901), δημοτικός σύμβουλος επί δημαρχίας Νικ. Κακαρά (9/2/1914 έως 25/10/1925). Κατοικούσε στην οδό Αντωνίου 1. Κόρη του η Λουκία Ζάχου, σύζυγος του γιατρού Χρήστου Πανταζή.

Ο **Δημήτριος Σ. Ζάχος**, ιδρυτικό μέλος του «Μουσικού Συλλόγου Χαλκίδας», (1896), πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου το 1911.

Ο **Ευάγγελος Ζάχου Ζάχος**, βιομήχανος, γεννήθηκε στην Κάρυστο στα 1862 και πέθανε στο Δοκό στις 13/10/1933, σε ηλικία 72 ετών. Σύζυγος της Κατίνας Εμμαν. Αναστασίου. Δημοτικός σύμβουλος επί θητείας Δημάρχου Μιχ. Κακαρά (περίοδος 28/7/1907 και 8/2/1914) ορίστηκε Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου.

Γιος του ο έμπορος **Σπυρίδων Ευάγγελου Ζάχος**, γεννήθηκε στα 1901.

Ο πατέρας του Ζάχος Ζάχου ήταν κτηματίας. Ο αδελφός του, βιομήχανος, Αλέξανδρος Ζάχου Ζάχος, γεννήθηκε στην Κάρυστο στα 1866. Ανέλαβε σαν εκπρόσωπος του Εμπορικού Επιμελητηρίου, στην περίοδο του πολέμου, την διαχείριση του «πιάτου του παιδιού».

Ο **Ιωάννης Ζάχος**, δημοτικός σύμβουλος επί θητείας Δημάρχου Ν. Δ. Βασιλείου (περίοδος 25/10/1925 έως 4/8/1929). Στην περίοδο 26/6/1944 έως Οκτώβρη 1944 και επί Δημαρχία Κ. Ρεντίφη, ο Ιωάννης Ζάχος εκλέχτηκε Δημοτικός Σύμβουλος αλλά αποποιήθηκε τον διορισμό του.

Ο **Σπύρος Αλεξίου Ζάχος**, συνταξιούχος του Ι.Κ.Α. γεννήθηκε το 1901 και απεβίωσε στις 8/5/1962.

11. Ο **Ιωάννης Καλλιμάνης** του Νικολάου (έμπορος) και της Ελένης, γεννήθηκε στη Χαλκίδα το 1878 και πέθανε στις 21/9/1934. Παντρεύτηκε την Ασπασία Αλεξ. Οικονόμου.

Ο **Νικόλαος Νικολάου Καλλιμάνης**, εργοστασιάρχης, απεβίωσε τον Απρίλιο του 1909. Στα 1890 πρωτοστάτησε στις ενέργειες προς την κυβέρνηση για την κατεδάφιση των τειχών του κάστρου της Χαλκίδας, του απονεμήθηκε ο αργυρούς σταυρός των Ιπποτών του Βασιλικού Τάγματος του Σωτήρος στα 1896 για την συμβολή του στην ανάπτυξη της νηματοργίας (ΦΕΚ 255/Α'2-1-1896).

Επί θητείας Δημάρχου Ηρακλή Γαζέπη (5-7-1877 / 7-7-1891) εκλέχτηκε Δημοτικός σύμβουλος.

Επανεκλέχτηκε Δημοτικός σύμβουλος επί θητείας Δημάρχου Ν. Φαρμακίδη (περίοδος 7-7-1891 / 17-9-1895) και επί θητείας Δημάρχου Μιχ. Κακαρά (περίοδος 28/7/1907 έως 9/2/1914).

Ο τοπικός τύπος της εποχής και συγκεκριμένα η εφημερίδα «ΕΥΡΥΠΩΣ», στις 18 Ιουλίου 1909 έγραψε: *«Την παρελθούσαν Κυριακήν ἐτελέσθησαν ἐν πάσῃ ἐπισημότητι και ἐν συρροῇ πλήθους κόσμου, ἐν ᾧ ὑπερεῖχεν ὁ ἐμπορικός κλάδος, τα ἐγκαίνια τοῦ νέου βιομηχανικοῦ ἐν Χαλκίδι ιδρύματος τοῦ μεγάλου Κυλινδρομύλου τῆς Ἐταιρείας τῶν Ἀδελφῶν Ζάχου, I.N. Καλλιμάνης και Σίας»*. Στα εγκαίνια μετά από πρόσκληση, παραβρέθηκαν ο πρώην Υπουργός των Οικονομικών Ν. Καλογερόπουλος, ο Δήμαρχος Κακαράς και πολλοί άλλοι.

Οι αλευρόμυλοι «ΔΗΜΗΤΡΑ» ήταν ένα από τα μεγαλύτερα βιομηχανικά έργα για την εποχή εκείνη στην Χαλκίδα, γιατί κατέργησε τα ως τότε πρωτόγεννη μέσα άλεσης των σιτηρών τους Ατμόμυλους (μυλόλιθοι), οι οποίοι παρήγαν μόνο σιμιγδάλι και αλεύρι δεύτερης ποιότητας, με τους Κυλινδρόμυλους των οποίων η ποιότητα ήταν άριστη.

Η οικογένεια Ζάχου ήταν από τις γνωστές οικογένειες της Χαλκίδας, οι οποίοι δραστηριοποιήθηκαν στην βιομηχανία, ήταν ενεργά μέλη του εμπορικού συλλόγου και συμμετείχαν στα κοινά, ως δημοτικοί σύμβουλοι ή και ως πρόεδροι του Δημοτικού Συμβουλίου της πόλης. Αργότερα, η εταιρεία, με νέους μετόχους μετονομάστηκε σε «Ανώνυμος Εταιρεία Αλευροποιίας». Την ίδια χρονιά, αρχίζει η κατασκευή των στρατώνων στη Σχολή Πεζικού και το έργο αποπερατώνεται το 1911.

Το 1840 στο σχέδιο πόλεως της Χαλκίδας καταγράφεται ότι το εργοστάσιο αλευροποιίας, κατασκευάστηκε μετά την αγορά των ιδιοκτησιών Αριφαγά (Αρ.1516) και Ισμαήλ Εγριποσλού (Αρ.1517).

Το εργοστάσιο φαίνεται να συνεχίζει την λειτουργία του μέχρι το 1918, αφού στις 14 Ιουλίου του ίδιου χρόνου, σε έκθεσή του, ο μηχανικός Λεωνίδας Καράμπελας σχετικά με την εργασία που εκτελέστηκε για το σχέδιο πόλεως αναφέρει ότι *«ολόκληρος η εργασία των τριγωνισμών και των συντεταγμένων έχει ήδη εκτελεσθεί ως και το πλείστον του διαγράμματος, υπολείπεται ήδη το μελάνωμα του διαγράμματος διότι το πλείστον έχει εκτελεσθεί διά μολυβδοκονδυλίου και η εκτέλεσης ενός τμήματος ὅπερ δεν εξετελέσθη ακόμη ἴτοι το τεμάχιον το κείμενον ανατολικῶς της οδοῦ της αγωγῆς ἀπὸ την γέφυραν του πορθμοῦ του Ευρίπου εἰς την συνοικίαν των Εβραίων, κατόπιν διέρχεται διά του χάνδακος μέχρι της θέσεως Βούρκος και ἐκείθεν διά της παραλίας της εἰρκτής, της παραλίας των στρατώνων, **εργοστασίου Ζάχου** μέχρι της γεφύρας. Ἀφού δε μελανωθεί δέον να μεταφερθεῖ εἰς φύλλα χάρτου χονδρού προσκεκολλημένου ἐπὶ οθόνης διά να συμπεριληφθῶν οὕτω ὅλοι οἱ χώροι κατὰ τμήματα ως γίνεται διά τα σχέδια πόλεων»*.¹²

Η λειτουργία του ως αλευροποιία «ΔΗΜΗΤΡΑ», κράτησε μέχρι το 1930.

Στην συνέχεια το 1936 όλο το συγκρότημα των εγκαταστάσεων αγοράζεται από το «Α.Σ.Α.Χ.» (Αναγκαστικού Συνεταιρισμού Αμπελοκτημόνων Χαλκίδας), ο συνεταιρισμός δεν παρεμβαίνει στις αρχικές εγκαταστάσεις και η λειτουργία του συνεχίζεται χωρίς την ύπαρξη καμίας μεταβολής του αρχικού συγκροτήματος.

Το 1950, κατεδαφίστηκε η βόρεια πτέρυγα του παλαιού εργοστασίου καθώς και οι δύο τελευταίοι όροφοι της διατηρούμενης πτέρυγας στον άξονα ανατολή – δύση. Η επένδυση αυτή, 180.000 δολαρίων, εκμεταλλεύτηκε χρηματοδοτήσεις του σχεδίου Μάρσαλ. Οι νέες εγκαταστάσεις περιλάμβαναν δεξαμενές 5 εκ. Οκάδων, μηχανοστάσια, δύο μηχανών παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, δύναμης 250 ίππων γραφεία, χημείο. Στο σημείο συλλογής των σταφυλιών, η σταφυλοδόχος είχε χωρητικότητα 300 χιλ. Οκάδων. Το συγκρότημα είχε δυνατότητα επεξεργασίας 576.000 κιλών / 24 ωρο. Το εργοστάσιο Α.Σ.Α.Χ. κατά την περίοδο εντατικής εργασίας, απασχολούσε 50 εργάτες, εκτός του μόνιμου ειδικού και τεχνικού προσωπικού.¹³

Το 1960 ο Α.Σ.Α.Χ. βελτίωσε τις εγκαταστάσεις του δημιουργώντας ένα ξεχωριστό τμήμα μαρμελαδοποιίας και κονσερβοποιίας.

Η έκταση που καταλαμβάνει όλο το συγκρότημα των εγκαταστάσεων του πρώην Α.Σ.Α.Χ. ανέρχεται στα 3.930 m² και βρίσκεται εντός του εγκεκριμένου Σχεδίου Πόλεως Χαλκίδας του Δήμου Χαλκιδέων, στο Ο.Τ. 2 της Συνοικίας Β και περικλείεται από τις οδούς Σταμάτη, Τζαβάρα, Λιάσκα και Σκαλκώτα.

Το 2004 ο Δήμος Χαλκιδέων αγόρασε την παραπάνω οικοπεδική έκταση μαζί με τις εγκαταστάσεις με το 4464/19 Απριλίου 2004 συμβόλαιο της Συμβολ/φου Αθηνάς, Αττέση αντί του ποσού 1.670.000,000 €.

Στη συνέχεια προέβη στην κατεδάφιση νεότερων κτισμάτων (εργασίες του 1950) που ήταν κατασκευασμένα από οπλισμένο σκυρόδεμα καθώς και των εξωτερικών δεξαμενών, βάση της 211/04 Άδειας Κατεδάφισης διατηρώντας όμως την παλαιότερη λιθόκτιστη πτέρυγα.(αρχείο Δήμου Χαλκίδας)

Σήμερα στο όρια των Φύλλων με το Βασιλικό, στο κέντρο των αμπελιών βρίσκεται ο οινοποιητικός συνεταιρισμός του Ληλάντιου πεδίου ο «Α.Σ.Α.Χ», μια ταμπέλα αναρτημένη πάνω σε ένα πρόχειρο σύγχρονο βιομηχανικό κτίριο (εικόνα 19), να μας θυμίζει τόσα πολλά.

Ο συνεταιρισμός ΑΣΑΧ λειτουργεί πλέον μόνο για την παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία των αμπελοργικών προϊόντων της προμήθειας εφοδίων καθώς και της

κατασκευής και προμήθειας των μέσων αμπελουργικής παραγωγής” σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρίας του 1985 σε συνεργασία με το οινοποιείο Μαλαματίνα.

Ως κάτοχοι ενός τόσο μεγάλου «έργου» και ως συνεχιστές του, δεν έχουν κρατήσει τίποτα από τα αρχεία και την ιστορία του, που να το συνδέουν με το παρελθόν.

Εικ. 19, Συνεταιρισμός ΑΣΑΧ
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

3.1. Τεχνική περιγραφή του αρχικού κτιρίου και των φάσεων

Από τις φωτογραφίες εποχής φαίνεται ότι το αρχικό κτίριο ήταν πετρόχτιστο διαμορφωμένο σε δυο πτέρυγες με κάτοψη σε σχήμα Γ και αποτελείτε από ένα τετραώροφο κατά την γωνία τμήμα, με πρόσωπο επί της παραλίας και δύο διώροφα τμήματα, ένα συνεχόμενο αυτού επί της παραλιακής οδού και άλλο ένα εγκάρσια του τετραώροφου. Σύμφωνα με την ιστορική τεκμηρίωση από το Δήμο Χαλκίδας, απεικονίζονται οι διαδοχικές επεμβάσεις στο κτίριο μέχρι το 1936 και την διάκριση των φάσεων (Α΄ φάση 1909).

Ειδικότερα συμπεραίνεται ότι:

- ✚ Την περίοδο 1909 – 1939, μεταξύ άλλων επεμβάσεων προστεθεί σε επαφή της νότιας όψης του αλευρόμυλου μια νέα διώροφη πτέρυγα, στην ίδια μορφή και κατασκευή με το προϋπάρχον κτίριο η Β΄ φάση (εικόνα 20).

- ✚ Το 1936 έγιναν οι μεγαλύτερες επεμβάσεις. Κατεδαφίστηκαν ολοσχερώς, το επί της παραλίας διώροφο τμήμα του παλιού αλευρόμυλου και το συνεχόμενο τετραώροφο, με εξαίρεση το γωνιαίο τμήμα του, που έχουν δυο άξονες ανοιγμάτων, από το οποίο κατεδαφίστηκαν οι δυο τελευταίοι όροφοι.

Δηλαδή μετά τις κατεδαφίσεις του 1936 από το αρχικό κτίριο διατηρήθηκαν, μικρό διώροφο μέρος του γωνιακού τετραώροφου τμήματος και το διώροφο εγκάρσιο νότιο τμήμα, όπως επίσης και η κατά επέκταση αυτού νεότερη διώροφη προσθήκη της Β΄ φάσης, γύρω από τα οποία αναπτύχθηκαν οι νέες εγκαταστάσεις του Αναγκαστικού Συνεταιρισμού Αμπελοκτημόνων Χαλκίδας «Α.Σ.Α.Χ.», με όλες τις συνεπαγόμενες επεμβάσεις για την λειτουργική ενσωμάτωση τους (Γ΄ φάση).

3.2. Τεχνική περιγραφή του υπάρχοντα κτιρίου

Το εναπομείναν σήμερα τμήμα του κτιρίου έχει μια διώροφη λιθόκτιστη (δυτική) όψη επί της παραλίας με δυο άξονες ανοιγμάτων που απολήγει σε στηθαίο, στην οποία δεν διασώζονται εμφανή τα αρχικά στοιχεία μορφολογικής της δηλαδή τα οριζόντια διαζώματα και τα πλαίσια των ανοιγμάτων από συμπαγείς πλίνθους και πορόλιθους. Από τις παλαιές φωτογραφίες του κτιρίου, φαίνεται ότι οι όψεις του κτιρίου που αφορούν στην πρώτη κατασκευαστική φάση, ήταν επιχρισμένες, ενώ της δεύτερης φάσης ήταν ανεπίχριστες με εμφανές οριζόντιες κορνίζες συμπαγών οπτόπλινθων μεταξύ των ορόφων καθώς και γύρω από τα ανοίγματα.

Στη νεότερη διώροφη προσθήκη της Β΄ φάσης, μετά την κατεδάφιση των κτισμάτων του 1950, διακρίνονται στις ελεύθερες από επίχρισμα θέσεις επαφής των κατεδαφισμένων τοίχων, τα οριζόντια διαζώματα από συμπαγείς οπτόπλινθους με σπασμένο το προεξέχον τμήμα τους. Οι δύο αναφερόμενες πτέρυγες καλύπτονται από ξύλινη στέγη.

Η πίσω ανατολική όψη του κτιρίου έχει υποστεί πολλές αλλοιώσεις,. Η βόρεια όψη του εναπομείναντος τμήματος έχει την ιδιαιτερότητα ότι ήταν κάποτε εσωτερική τόσο της τοιχοποιίας όσο και τα διακοσμητικά πλαίσια των ανοιγμάτων καλύπτονται εξ' ολοκλήρου με επίχρισμα, το οποίο ενδεχομένως να έχει προστεθεί μεταγενέστερα.

Εικ. 20. Οι δυο φάσεις κατασκευής
Πηγή:Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων Αττικής έχει χαρακτηρίσει το σύνολο των υπαρχόντων κτιρίων με τον περιβάλλοντα χώρο του, ως «σημαντικών κατάλοιπων της πρώτης βιομηχανικής φάσης της πόλης των αρχών του 20^{ου} αιώνα, που βρίσκονται επί της παραλίας σε εξέχουσα θέση στο ιστορικό κέντρο της Χαλκίδας».

Ισόγειο και Α΄ Όροφος

Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Ένα από τα βασικά στοιχεία του ισογείου όσο και στο σύνολο του κτιρίου είναι η συμμετρία του. Στο επίπεδο του ισογείου και σε όλη την έκταση της κάτοψης του κτιρίου η δόμηση αποτελείται από φέρουσα τοιχοποιία.

Η φέρουσα τοιχοποιία του κτιρίου είναι κατασκευασμένη από φυσικούς λίθους και ασβεστοκονίαμα. Το πάχος της κυμαίνεται από 0,60 έως 0,85 μ. Η κατάσταση της λιθοδομής χαρακτηρίζεται γενικά ως μέτρια.

Το δάπεδο δεν έχει κάποιο ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό χαρακτηριστικό ως προς την

κατασκευή του μιας και είναι από οπλισμένο σκυρόδεμα. Ο φέρων οργανισμός του κτιρίου αποτελείται από ελκυστήρες σε κάθε όροφο και στις δυο κατευθύνσεις των τοιχοποιιών σε επίπεδο πάνω από τα ανοίγματα των παραθύρων. Κατά την διάρκεια της δόμησης των τοιχοποιιών τοποθετούνται χαλύβδινες λεπίδες ορθογωνικής διατομής. Οι τοιχοποιίες του εσωτερικού χώρου δεν ήταν επιχρισμένες διότι την περίοδο εκείνη η κατασκευές γινόταν με εμφανείς τοιχοποιίες. Άρα συμπεραίνουμε ότι οι εσωτερικές επιφάνειες που έχουν επικαλυφτεί με στρώματα ασβέστη, πρέπει να είναι μεταγενέστερες προσθήκες.

Το βιομηχανικό κτίριο όπως όλα της εποχής έχουν κατασκευαστεί με κριτήριο τη λειτουργικότητα χωρίς όμως να τους λείπει η καλαισθησία. Η βιομηχανική αρχιτεκτονική του 19^{ου} αιώνα είναι παρούσα, εδώθε σαφή τα νεοκλασικά στοιχεία και την τάση για κτίρια ηγεμονικά, κραταιά ανάλογα με τις χρηστικές ανάγκες και την δυναμική αισιοδοξία της βιομηχανικής επανάστασης.

Μεταγενέστερες εγκαταστάσεις

Εικ. 22, Δεξαμενές δίπλα από το κτίριο
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Όσον αφορά την προσθήκη των νέων εγκαταστάσεων, περιλάμβαναν δεξαμενές 5 εκ. Οκάδων, μηχανοστάσια, δύο μηχανών παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, δύναμης 250 ίππων γραφεία, χημείο.

Στέγη

Το κτίριο αποτελείται από ξύλινη κεραμοσκεπή. Όλο το τμήμα της κάτοψης καλύπτετε από δίρριχτες στέγες, ως φέροντα οργανισμό έχουν ζευκτά σε κάθε τμήμα του κτιρίου. Τα ζευκτά αποτελούνται από ορθογωνικής διατομής ξύλινα στοιχεία, αμειβόντες, ορθοστάτες, αντηρίδες, επιτεγίδες και ελκυστήρες κοινής διατομής.

Σημαντική είναι η εικόνα της στέγης από τον εσωτερικό χώρο με τα ζευκτά από πριστή ξυλεία. Η επικάλυψη της στέγης γίνεται από κεραμίδια που στηρίζονται σε καλάμια ή σανίδες και πλάκες. Με την πάροδο των χρόνων το μεγαλύτερο τμήμα της έχει καταρρεύσει και βρίσκεται λίγο πριν από την ολική καταστροφή της.

Εικ. 23, εσωτερική άποψη στέγης
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εσωτερικά διαχωριστικά

Εικ. 24, Εσωτερικοί τοίχοι
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Σε περίπτωση διαχωρισμού ενός χώρου σε μικρότερους κατασκευάζονταν τοίχοι από πλέγμα καλαμιών που στηριζόταν σε ξύλινα πλαίσια και εξωτερικά προστατεύονταν με επίχρισμα. Ονομάζεται μπαγδατί και κατασκευάζεται κυρίως σε ορόφους λόγω μικρού βάρους ή και σε ισόγεια επίπεδα, λόγω οικονομίας. Σπανιότερα βρίσκονται διαχωριστικοί εσωτερικοί τοίχοι από πέτρα, και κυρίως σε κτήρια δημοσίου χαρακτήρα ή αρχοντικά.

Δάπεδα – Πατώματα

Στο εσωτερικό του κτιρίου τα δάπεδα είναι αδιαμόρφωτα, τα πατώματα του πρώτου ορόφου λείπουν εντελώς, στις υπόλοιπες στάθμες δεν υπάρχουν καθόλου δάπεδα. Οι πλάκες έχουν κατασκευαστεί από οπλισμένο σκυρόδεμα μέσα σε τύπους (καλούδια), από ξύλο(ξυλότυποι), οπού ο οπλισμός κατά κανόνα αποτελείται από σιδηρές ράβδους, η έδραση των πλακών γίνεται πάνω σε οριζόντια γραμμικά στοιχεία (δοκοί), ο τύπος αυτός είναι ο πιο συνήθης για κατασκευές μέσου μεγέθους και ο πιο οικονομικός.

Οροφή

Εικ. 25, Οροφή κτιρίου
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Το σανίδωμα της στέγης είναι κατασκευασμένο από ταύλες, πρόχειρης κατασκευής και μόνο, σε μερικά σημεία, ίσως μόνο σε χώρους γραφείων γιατί στο περισσότερο τμήμα του κτιρίου η ξύλινη στέγη είναι εμφανή.

Ανοίγματα

Τα ανοίγματα κατά κύριο λόγο έχουν μεγάλο μέγεθος. Για την κατασκευή των ανοιγμάτων χρησιμοποιούνταν παραστάδες και πωρόλιθοι. Με τη χρήση συμπαγή τούβλου από ελλειπτικά πλήρες τόξα στα οποία έχει χρησιμοποιηθεί περιμετρικά ένας πλίνθος, και αυτό γιατί τα ανοίγματα έχουν ελεύθερο άνοιγμα 1,20μ, και το βέλος μεταξύ του είναι 1/6 και 1/10 του ανοίγματος. Τα ελλειπτικά τόξα έχουν κατασκευαστεί έτσι ώστε να εξυπηρετούν τη μεταβίβαση των φορτίων πλευρικά ως προς το υποκείμενο άνοιγμα. Στα σημεία που σχηματίζεται γωνία, τοποθετούνται πελεκητοί πωρόλιθοι ισοδύναμα χτισμένοι που γεφυρώνει το άνοιγμα των κουφωμάτων, στο κέντρο δεσπόζει ο κλειδόλιθος με ιδιαίτερη επιμέλεια με δυο τετραεδρικές προεξοχές εμπρός και κάτω.

Τα κουφώματα των παραθύρων είναι ξύλινα με προσθήκη τζαμιών. Το ξύλο είναι και το παλαιότερο υλικό που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή κουφωμάτων και αυτό γιατί ως υλικό υπάρχει έτοιμο στη φύση, κατεργάζεται εύκολα και έχει σημαντική αντοχή στο χρόνο. Ως προς την κατασκευή τους είναι δίφυλλα ανοιγώμενα αποτελούμενα από την περιμετρική κάσα, την οριζόντια ποδιά και κλείνουν με τοξωτό πανωκάσι. Το ανοιγώμενο τμήμα τους καλύπτετε από τζάμια έτσι

ώστε να εξασφαλίζεται η φωτεινότητα του χώρου, ο φεγγίτης, το σταθερό τμήμα του παραθύρου χωρίζεται στην μέση με ορθοστάτη για λόγους ομοιομορφίας.

Οι πόρτες ήταν κατά κύριο λόγο ξύλινες καρφωτές και είναι κατασκευασμένες από ένα περιμετρικό πλαίσιο, με την ίδια κατασκευή του παραθύρου μόνο που οι ταμπάδες είναι ξύλινοι.

Οι μεταλλικές πόρτες που φαίνονται στις όψεις του κτιρίου είναι μεταγενέστερες προσθήκες απλής κατασκευής, που έχουν προστεθεί για καθαρά λειτουργικούς λόγους.

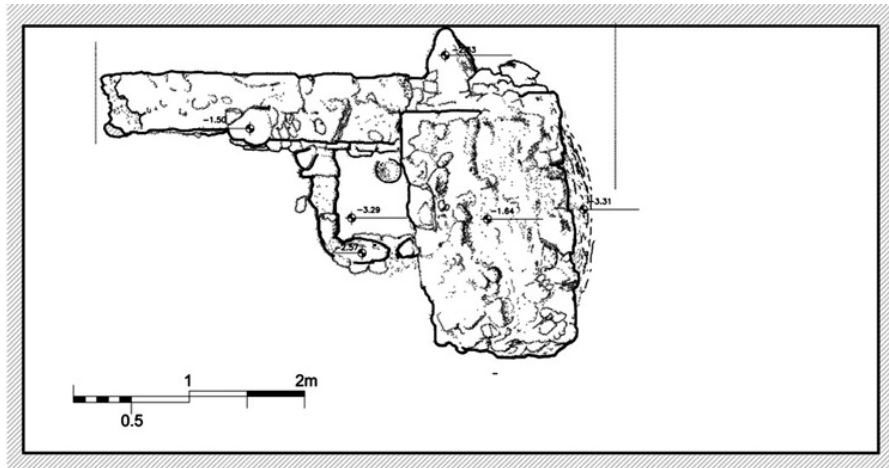
Τα ανοίγματα τόσο των παραθύρων όσο και των θυρών παρουσιάζουν μια συμμετρία και ομοιομορφία στο κτίριο.

3.3. Αρχαιολογικά ευρήματα στο κτίριο

Στον εσωτερικό χώρο του κτιρίου και συγκεκριμένα στο υπόγειο του συγκροτήματος μετά από δοκιμαστικές τομές που έγιναν το Ιούνιο του 2006 από την 23^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, εντοπίστηκε Μεσαιωνικό κτίσμα, κατάλοιπα τοίχων, από τους οποίους ο ένας είναι ογκώδης και η κατασκευή του έχει γίνει με επιμέλεια. Χρονολογικά μπορούμε να τους τοποθετήσουμε κατά τους βυζαντινούς χρόνους ή στα χρόνια της ενετοκρατίας και μάλλον σε μεγάλο μεγέθους κτίριο. Η κεραμική που προήλθε από την ανασκαφή αποτελείται από μεγάλο αριθμό χρηστικών αγγείων της Βυζαντινής, Υστεροβυζαντινής και οθωμανικής περιόδου.

Εικ. 28 Βυζαντινός τοίχος, εσωτερικά του κτιρίου
Πηγή: 23^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων

Εικ. 29 Σχεδιάγραμμα του εσωτερικού τοίχου
Πηγή: 23^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων

Εικ. 30 Κεραμικά αγγεία
Πηγή: 23^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

1.1 Η μέθοδος της έρευνας

Η προσέγγιση που ακολουθήθηκε είναι η ποιοτική μέθοδος, διότι πρόκειται για μια λογική διαδικασία και ταυτίζεται με την αντίληψη ότι το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στην ανακάλυψη όλων εκείνων των γνώσεων που θα μπορούσαν να πηγάζουν από ένα συγκεκριμένο σύνολο δεδομένων. Η μέθοδος διερεύνησης που επιλέχθηκε είναι αυτή της επισκόπησης. Οι επισκοπήσεις συλλέγουν δεδομένα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο, αποσκοπώντας να περιγράψουν τη φύση των υπάρχουσών συνθηκών ή να εντοπίσουν σταθερές με βάση τις οποίες μπορούν να συγκριθούν οι υπάρχουσες συνθήκες ή να προσδιορίσουν τις σχέσεις που υπάρχουν ανάμεσα σε συγκεκριμένα γεγονότα.

Ως αποτέλεσμα διερεύνησης των αναγκαίων για την ερευνά μας, επιλέχθηκε το γραπτό ανώνυμο ερωτηματολόγιο, για τη στατιστική μελέτη των αποτελεσμάτων. Η επιλογή αυτή στηρίχτηκε στο γεγονός ότι το ερωτηματολόγιο αποτελεί ένα από τα πιο ευρέως χρησιμοποιούμενα ερευνητικά εργαλεία, επειδή παρέχει τη δυνατότητα συγκέντρωσης τέτοιου τύπου εμπειρικών δεδομένων που απαιτεί η έρευνά μας από ομάδες πληθυσμού σε σχετικά μικρό χρονικό διάστημα.

1.2 Ο σχεδιασμός και τα στάδια της έρευνας

Για τη συλλογή του υλικού προηγήθηκε πιλοτική έρευνα στον Δήμο Χαλκίδας, του Ν. Ευβοίας (περιοχή «ΚΑΣΤΡΟ», "παλιά πόλη της Χαλκίδας" και στον Δήμο Χαλκίδας) . Η πιλοτική έρευνα έγινε σε δείγμα εκατό κατοίκων. Στο στάδιο αυτό υπήρξε προσωπική επαφή με τα ερωτώμενα άτομα για τον επιδιωκόμενο σκοπό της έρευνας. Σκοπός ήταν να διαπιστώσουμε αν οι ερωτήσεις ήταν διατυπωμένες σωστά, εάν οι οδηγίες ήταν σαφείς και εάν ο χρόνος που απαιτούνταν για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ήταν κουραστικός για τους ερωτώμενους. Έτσι έγιναν οι

απαραίτητες διορθώσεις και διαμορφώθηκε το τελικό ερωτηματολόγιο, το οποίο και αποτέλεσε το όργανο συλλογής των δεδομένων της έρευνας.

Στο Α΄ μέρος του ερωτηματολογίου ζητείται από τους ερωτώμενους να καταγράψουν τα γενικά και προσωπικά τους στοιχεία, όπως: φύλο, ηλικία, σπουδές, οικογενειακή κατάσταση.

Στα επόμενα δυο μέρη ζητείται να απαντήσουν σε ερωτήματα που σχετίζονται με την παλιά πόλη της Χαλκίδας «Κάστρο», τα ιστορικά μνημεία της περιοχής, το ενδεχόμενο επαναλειτουργίας του εναπομένον τμήμα του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ.» καθώς και για την διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

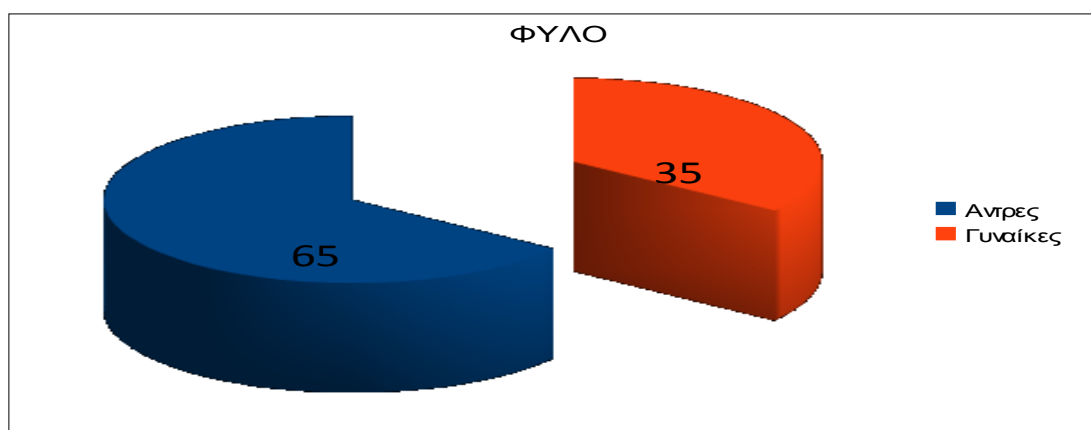
Α΄ ΜΕΡΟΣ: Ατομικά στοιχεία

2.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

2.1.1 Κατανομή κατά φύλο

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με το φύλο:

Γράφημα 1

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι:

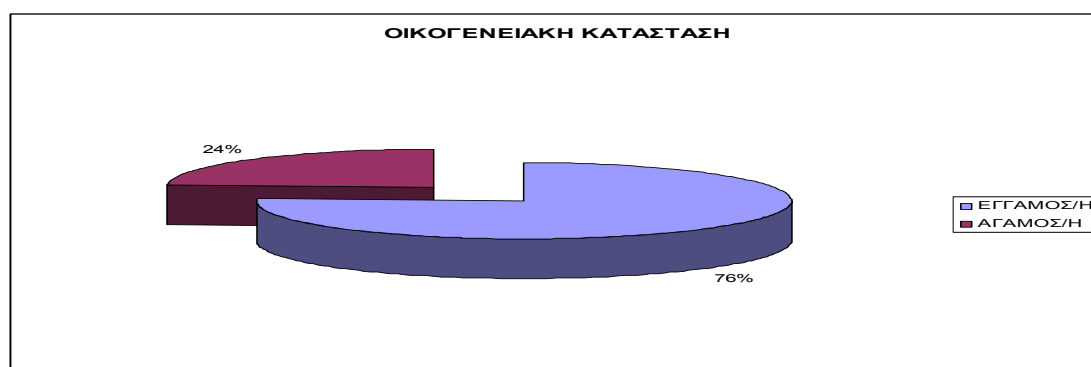
οι άντρες του δείγματος είναι: 65% και

οι γυναίκες του δείγματος είναι: 35%

2.1.2 Κατανομή κατά οικογενειακή κατάσταση:

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την οικογενειακή κατάσταση:

Γράφημα 2

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι:

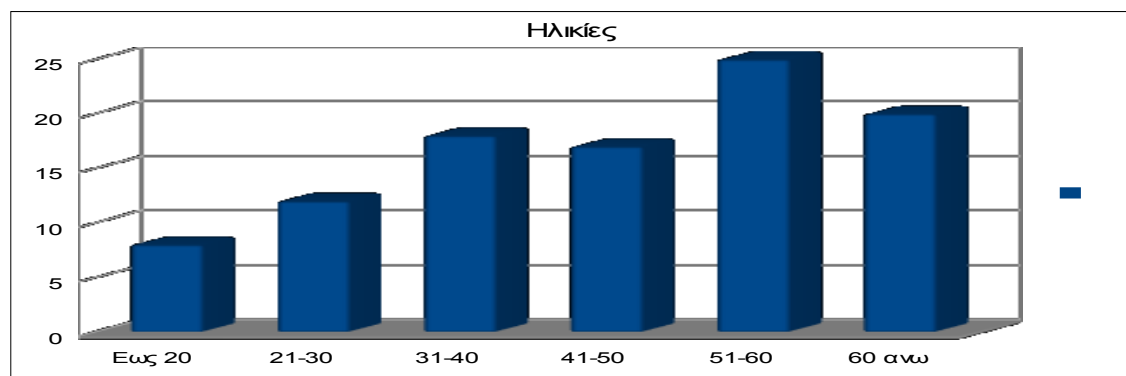
Το 75% του δείγματος είναι έγγαμος/η

Το 24% του δείγματος είναι άγαμος/η

2.1.3. Κατανομή κατά ηλικία

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την ηλικία:

Γράφημα 3

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι:

Έως 20 του δείγματος είναι 8%

από 21-30 του δείγματος είναι 12%

από 31-40 του δείγματος είναι 18%

από 41-50 του δείγματος είναι 17%

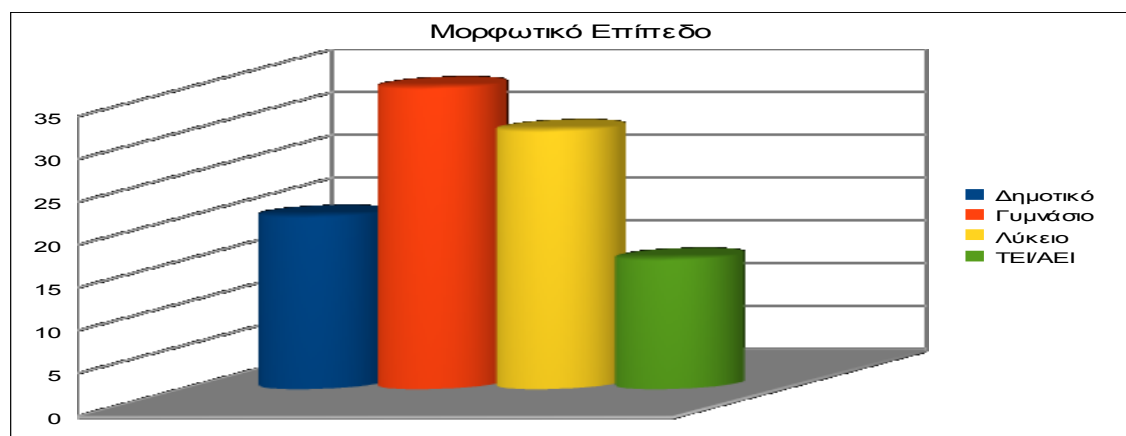
από 51-60 του δείγματος είναι 25% και

πάνω από το 60 του δείγματος είναι 20%

2.1.3 Κατανομή κατά επίπεδο εκπαίδευσης:

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με το μορφωτικό επίπεδο:

Γράφημα 4

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι:

20% είναι απόφοιτοι Δημοτικού

35% είναι απόφοιτοι Γυμνασίου

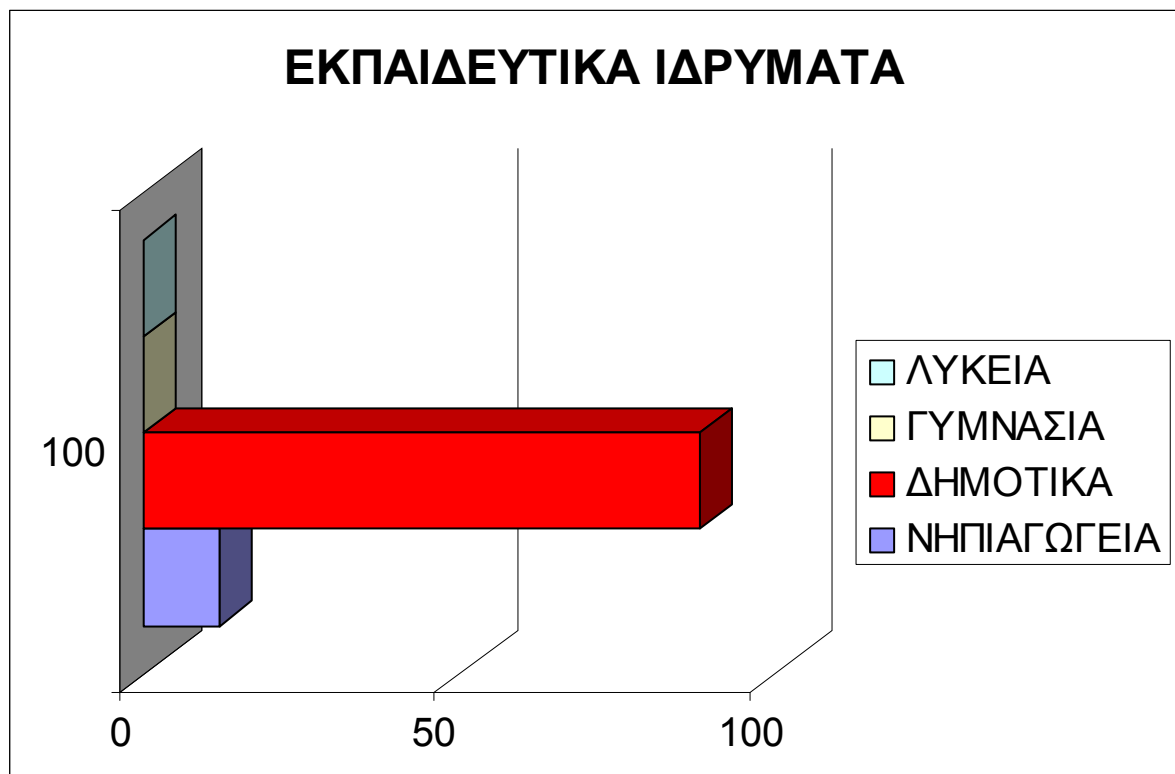
30% είναι απόφοιτοι Λυκείου και

15% είναι απόφοιτοι ΑΕΙ/ ΤΕΙ

**Β' ΜΕΡΟΣ: Δημόσια κτίρια και ιστορικά μνημεία στην περιοχή «ΚΑΣΤΡΟ»,
(παλιά πόλη της Χαλκίδας), που περικλείεται από τις οδούς Κώτσου, Φριζή,
Σκαλκώτα, Λιάσκα και Καλογεροπούλου.**

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την ερώτηση:
«Υπάρχουν εκπαιδευτικά ιδρύματα στην περιοχή»

Γράφημα 5

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι:

12% είναι γνώστες ότι υπάρχει Δημοτικό

88% είναι γνώστες ότι υπάρχει Γυμνάσιο

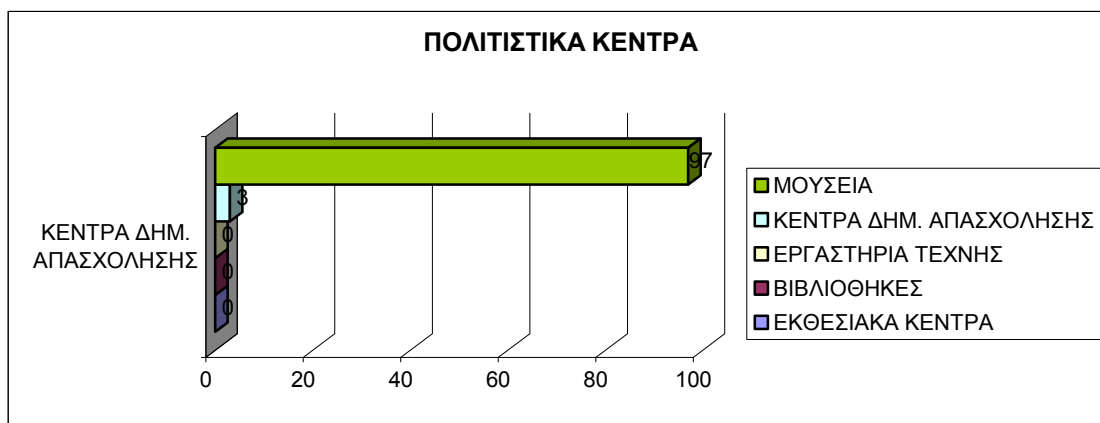
0% είναι γνώστες ότι υπάρχει Λύκειο και

0% είναι γνώστες ότι υπάρχει ΑΕΙ/ ΤΕΙ

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την ερώτηση:

«Υπάρχουν πολιτιστικά κέντρα στην περιοχή»

Γράφημα 6

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε τη πολιτιστικά κέντρα υπάρχουν στη περιοχή:

0% Εκθεσιακά κέντρα

0% Βιβλιοθήκες

0% Εργαστήρια Τέχνης

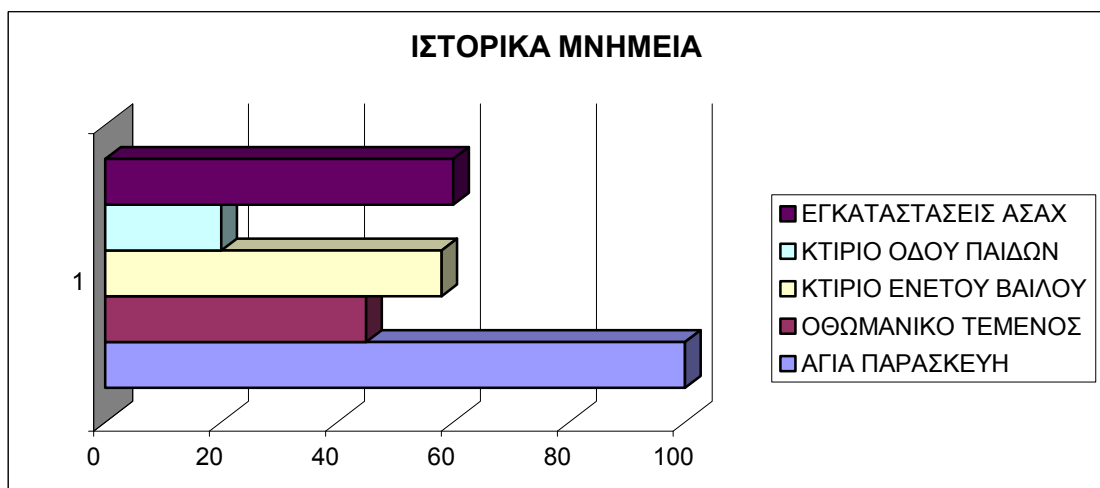
3% Κέντρα δημιουργικής απασχόλησης και

97% Μουσεία

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την ερώτηση:

«Υπάρχουν ιστορικά μνημεία στην περιοχή και αν ναι, ξέρετε ποια»

Γράφημα 7

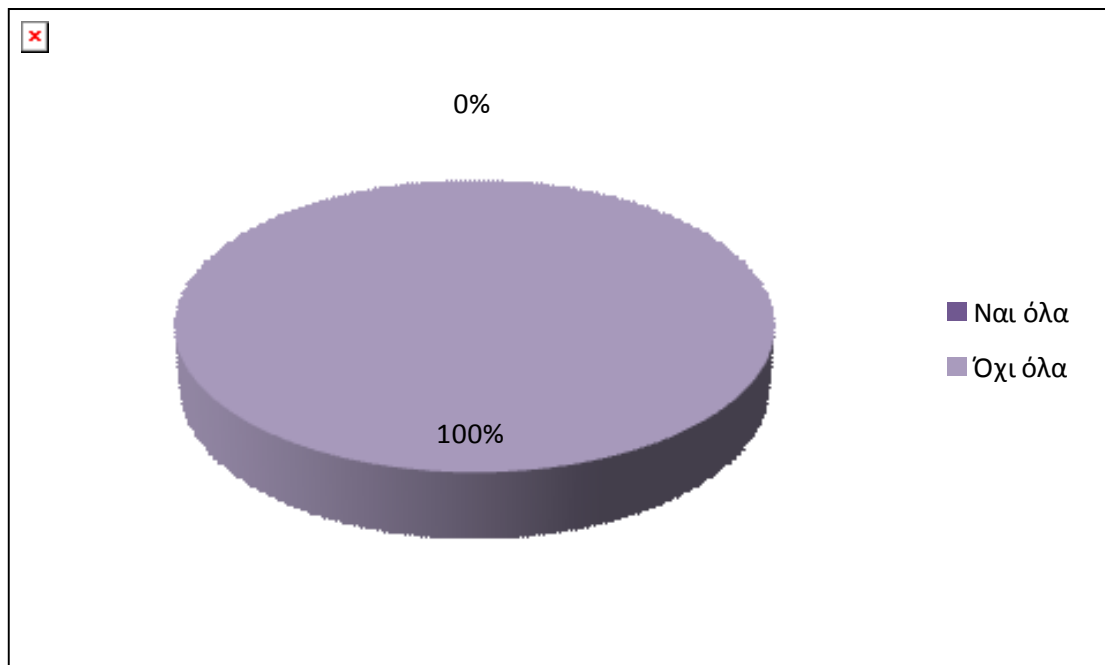

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι:
100% Γνώριζε την Αγία Παρασκευή
45% Γνώριζε τον Οθωμανικό Τέμενος
58% Γνώριζε το Κτίριο του Ενετού Βάλου
20% Γνώριζε το Κτίριο οδού Παίδων και
60% Γνώριζε τις Εγκαταστάσεις του πρώην Α.Σ.Α.Χ.

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την ερώτηση:

«Τα παραπάνω ιστορικά μνημεία είναι επισκέψιμα από το κοινό»

Γράφημα 8

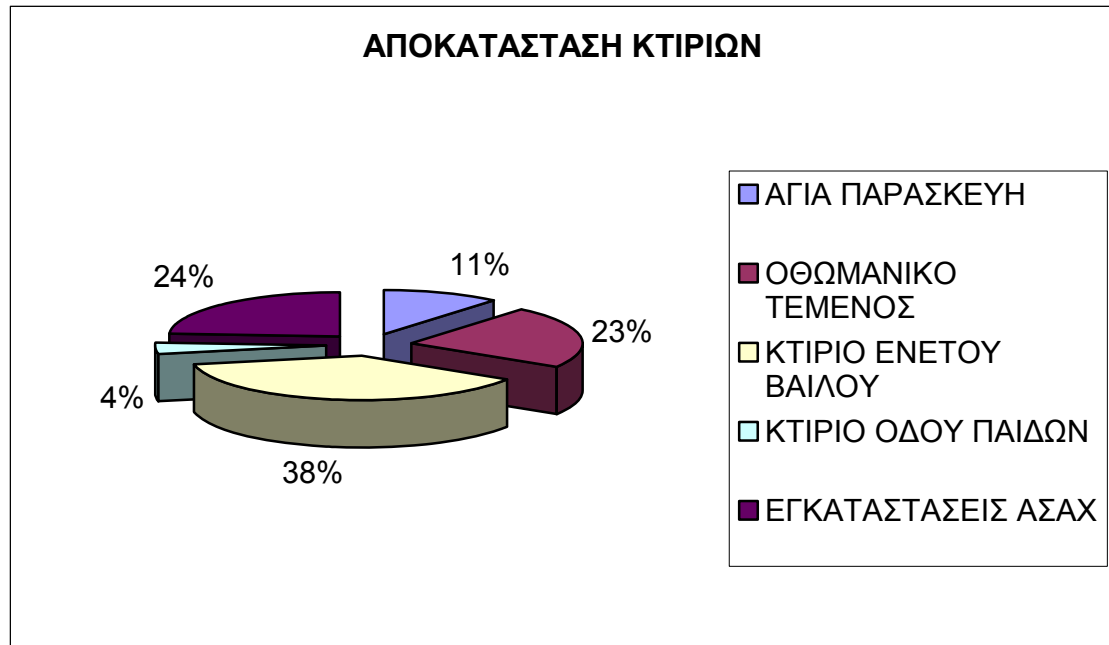

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι:
0% Είναι επισκέψιμα από το κοινό
100% Δεν είναι όλα επισκέψιμα από το κοινό

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την ερώτηση:

«Θεωρείτε ότι θα έπρεπε να γίνει η αποκατάσταση των παρακάτω κτιρίων»

Γράφημα 9

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι:

11% θεωρεί την Αγία Παρασκευή

33% θεωρεί τον Οθωμανικό Τέμενος

48% θεωρεί το Κτίριο του Ενετού Βαίλου

4% θεωρεί το Κτίριο οδού Παιδων και

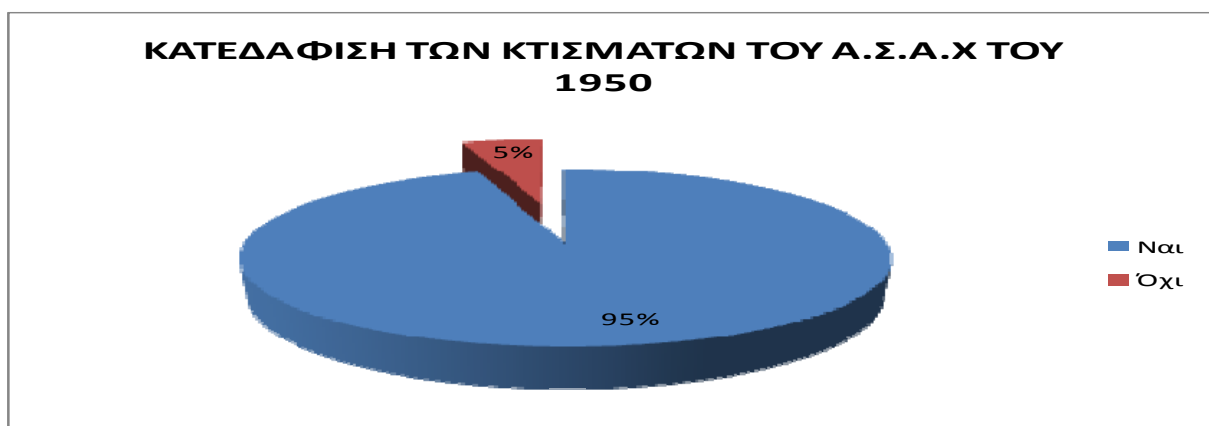
24% θεωρεί τις Εγκαταστάσεις του πρώην Α.Σ.Α.Χ.

Γ' ΜΕΡΟΣ: Προτάσεις επαναλειτουργίας κτιρίου Α.Σ.Α.Χ.

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την ερώτηση:

«Θεωρείτε ότι η κατεδάφιση των κτισμάτων του Α.Σ.Α.Χ. δεκαετίας 1950 ήταν απαραίτητη»

Γράφημα 10

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι:

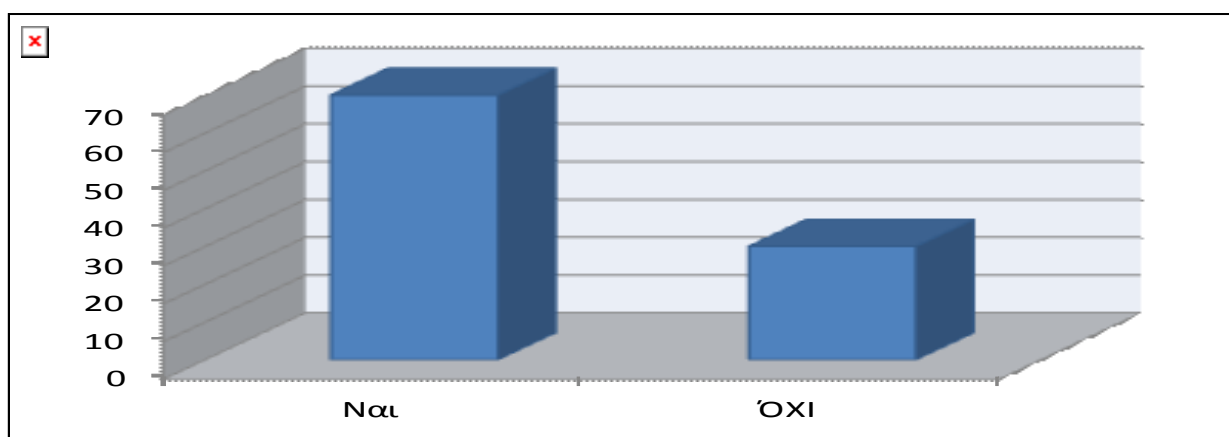
5% Η κατεδάφιση των κτισμάτων του Α.Σ.Α.Χ. δεκαετίας 1950 δεν ήταν απαραίτητη

95% Η κατεδάφιση των κτισμάτων του Α.Σ.Α.Χ. δεκαετίας 1950 ήταν απαραίτητη

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την ερώτηση:

«Θεωρείτε ότι θα πρέπει να γίνει η αποκατάσταση του εναπομένου κτιρίου του Α.Σ.Α.Χ.»

Γράφημα 11

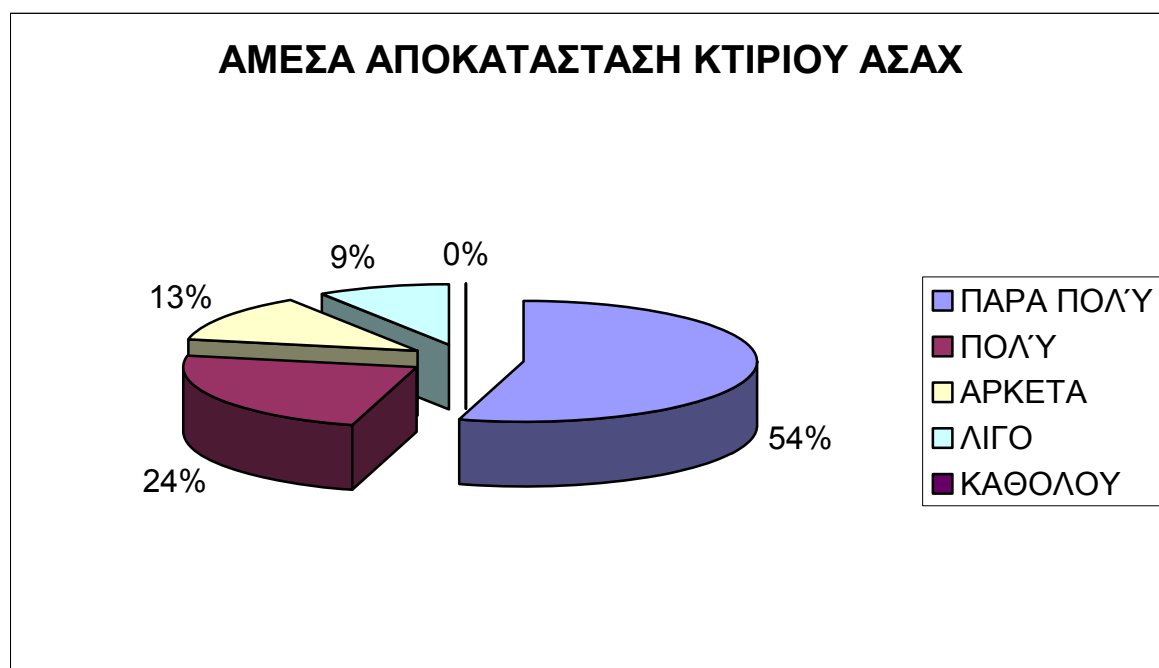

70% Ναι πρέπει να γίνει η αποκατάσταση του εναπομένου κτιρίου του Α.Σ.Α.Χ
30% Όχι δεν πρέπει να γίνει η αποκατάσταση του εναπομένου κτιρίου του Α.Σ.Α.Χ.

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την ερώτηση:

«Αν ΝΑΙ, πόσο άμεσα πρέπει να γίνει η αποκατάσταση του κτιρίου Α.Σ.Α.Χ.»

Γράφημα 12

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι από τα 70 άτομα που η απάντηση ήταν θετική:

54% δηλ. 32 άτομα Πάρα πολύ

24% δηλ. 19 άτομα Πολύ

13% δηλ. 11 Αρκετά

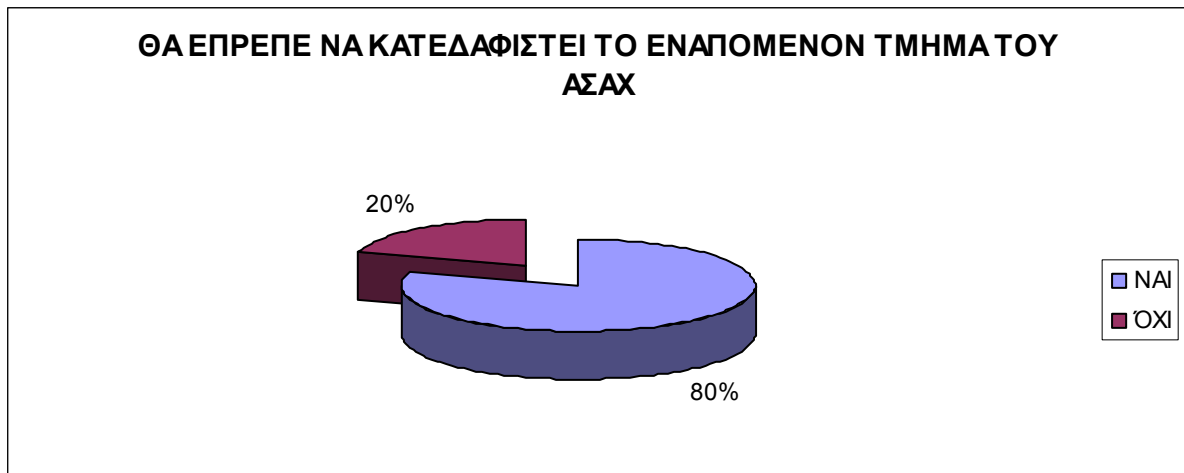
9% δηλ. 9 Λίγο και

0% Καθόλου

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την ερώτηση:

«Αν ΟΧΙ, θεωρείτε ότι θα έπρεπε να κατεδαφιστεί το εναπομένου τμήμα το κτιρίου του Α.Σ.Α.Χ»

Γράφημα 13

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι από τα 30 άτομα που η απάντηση ήταν αρνητική:

80% δηλ. 24 άτομα, ΝΑΙ

20% δηλ. 6 άτομα ΟΧΙ

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την ερώτηση:

«Με τι μορφή και με ποια χρήση ή ποιες χρήσεις θα θέλατε να επαναλειτουργήσει το κτίριο»

Γράφημα 14

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι:

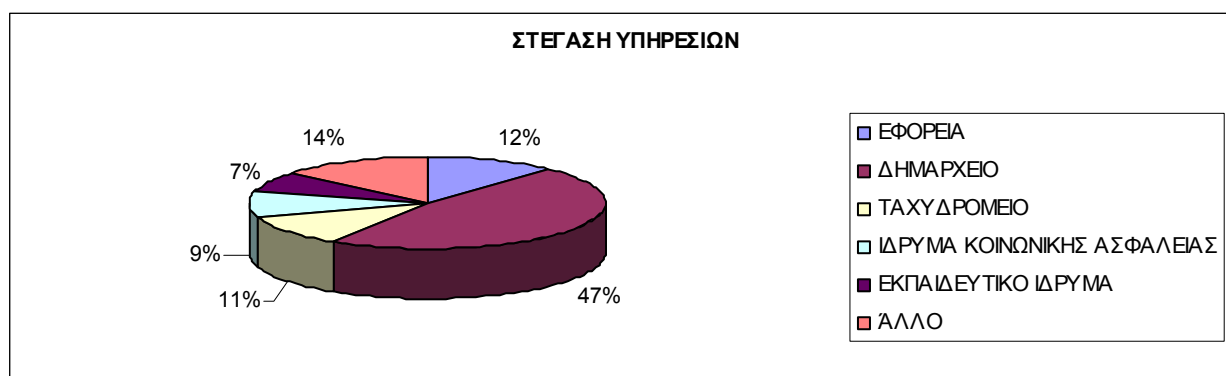
50% Στέγαση Υπηρεσιών

46% Πολιτιστικό κέντρο πολλαπλών χρήσεων

4% Εμπορικό κέντρο

0% Άλλο

Γράφημα 14 α

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι η προτίμηση του 50% των ατόμων για στέγαση Υπηρεσιών

12% Εφορεία

47% Δημαρχείο

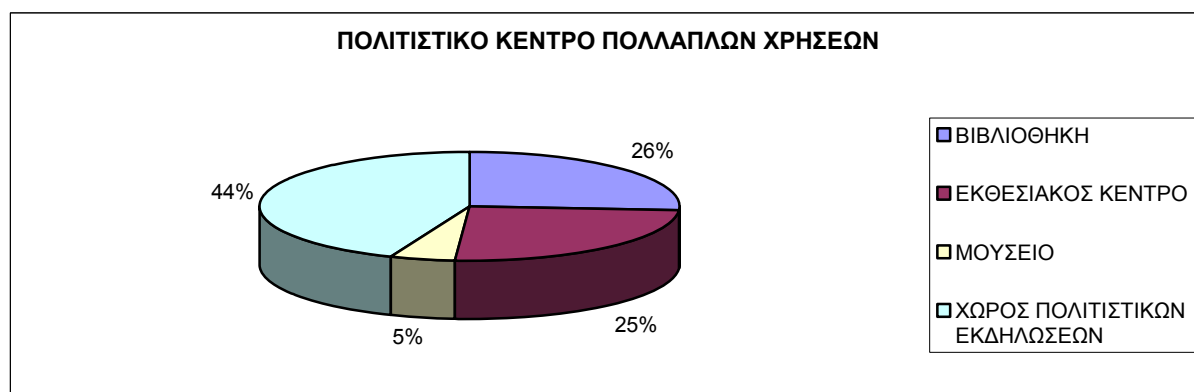
11% Ταχυδρομείο

9% Ίδρυμα κοινωνικής ασφάλειας

7% Εκπαιδευτικό ίδρυμα

14% Άλλο

Γράφημα 14 β

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι η προτίμηση του 46% Πολιτιστικό κέντρο πολλαπλών χρήσεων:

26% Βιβλιοθήκη

25% Εκθεσιακό κέντρο

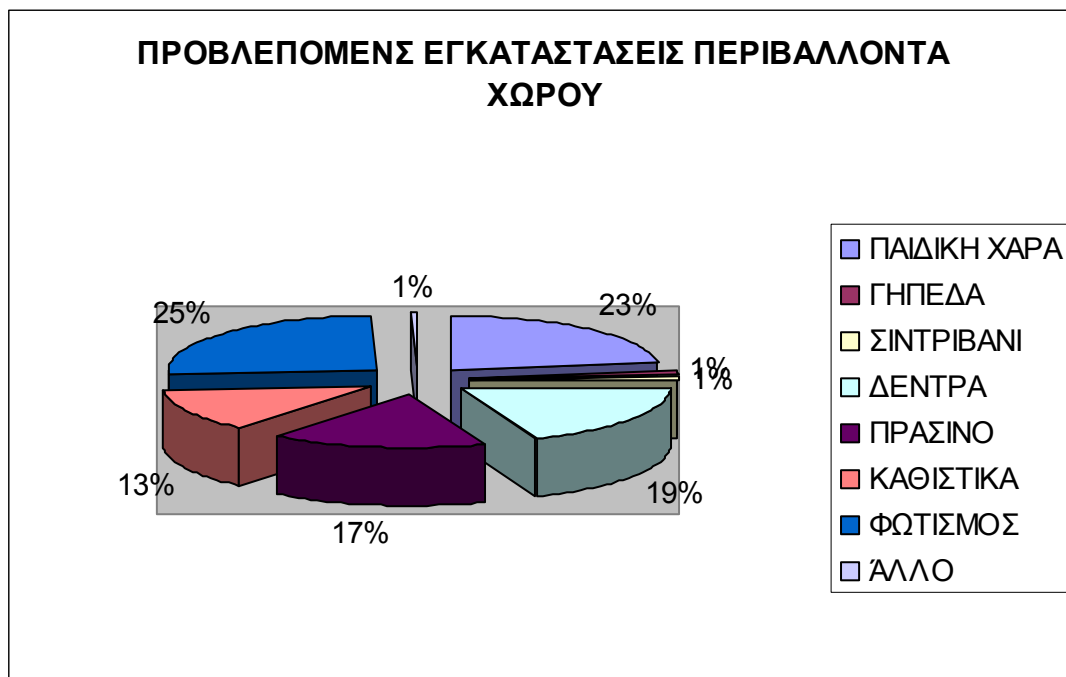
5% Μουσείο

44% Χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την ερώτηση:

«Ποιες εγκαταστάσεις απουσιάζουν από τον περιβάλλοντα χώρο;(μπορείτε να απαντήσετε σε περισσότερα από ένα πεδία)»

Γράφημα 15

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι:

23% Παιδική χαρά

17% Γήπεδα

1% Σιντριβάνια

19% Δέντρα

17% Πράσινο

13% Καθιστικά

25% Φωτισμός

1% Άλλο

Το δείγμα της έρευνας σύμφωνα με την ερώτηση:

«Ποιες εγκαταστάσεις απουσιάζουν από τον περιβάλλοντα χώρο;(μπορείτε να απαντήσετε σε περισσότερο από ένα πεδία)»

Γράφημα 16

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι:

40% Ενημερωτικές πινακίδες ιστορικής τεκμηρίωσης

33% Βελτίωση επιπέδου καθαριότητας περιβάλλοντα χώρου

7% Βελτίωση φύλαξης

20% Βελτίωση συντήρησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

3.1. Προσωπικά στοιχεία

Με βάση τα δημογραφικά χαρακτηριστικά παρατηρούμε ότι, οι άντρες αποτελούν την πλειοψηφία με ποσοστό 71%, σε σχέση με τις γυναίκες με ποσοστό 35% (γράφημα 1, σελ. 45). Επίσης, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων σε ποσοστό 25% έχουν ηλικία από 51 έως 60 (γράφημα 3, σελ. 46). Όσον αφορά την οικογενειακή κατάσταση του δείγματος παρατηρούμε ότι με ποσοστό 76% είναι έγγαμοι (γράφημα 2, σελ. 45).

Οι περισσότεροι είναι απόφοιτοι γενικής εκπαίδευσης και αποτελούν το 85% ενώ το 15% είναι απόφοιτοι ΤΕΙ / ΑΕΙ (γράφημα 4, σελ. 46).

3.2. Δημόσια κτίρια και ιστορικά μνημεία στην περιοχή «ΚΑΣΤΡΟ», (παλιά πόλη της Χαλκίδας), που περικλείεται από τις οδούς Κώτσου, Φριζή, Σκαλκώτα, Λιάσκα και Καλογεροπούλου.

Στην έρευνά μας για να διαπιστώσουμε αν οι κάτοικοι της Χαλκίδας γνωρίζουν την ύπαρξη ιστορικών μνημείων στην περιοχή, διαπιστώνουμε πληρότητα με ποσοστό 100% της Αγία Παρασκευής (γράφημα 7, σελ. 49), στο ίδιο γράφημα οι Εγκαταστάσεις πρώην Α.Σ.Α.Χ. με 60%, το κτίριο Ενετού Βάιλου 58%, ο Οθωμανικός Τέμενος με ποσοστό 45% και το κτίριο οδού Παίδων με ποσοστό 20%.

Οι περισσότεροι ποσοστό 97% (γράφημα 6, σελ. 49), γνώριζαν την ύπαρξη Μουσείου(Λαογραφικό) ενώ απουσιάζουν αισθητά τα Εκθεσιακά Κέντρα – Βιβλιοθήκες – Εργαστήρια Τέχνης με ποσοστό 0% (γράφημα 6, σελ. 49), και μόλις 3% Κέντρα δημιουργικής απασχόλησης στο ίδιο γράφημα. Όλοι συμφώνησαν ότι όλα τα παραπάνω κτίρια είναι επισκέψιμα για το κοινό με ποσοστό 100%, όπως φαίνεται στο (γράφημα 8, σελ. 50).

Τέλος στο αν θα έπρεπε να γίνει η αποκατάσταση των κτιρίων το 38% έκρινε το Κτίριο Ενετού Βάιλου όπως φαίνεται στο γράφημα 9, σελ. 51, καθώς στο ίδιο γράφημα οι Εγκαταστάσεις του πρώην Α.Σ.Α.Χ. με 24% , ο Οθωμανικός Τέμενος με ποσοστό 23% η Αγία Παρασκευή με ποσοστό 11% και το Κτίριο οδού Παίδων με μόλις 3%.

3.3.Προτάσεις επαναλειτουργίας κτιρίου Α.Σ.Α.Χ.

Στην προσπάθειά μας να μελετήσουμε ποιά θα ήταν τόσο η επιθυμητή όσο και η χρηστική για τους πολίτες η επαναλειτουργία του κτιρίου Α.Σ.Α.Χ. στο αν θα έπρεπε να γίνει η αποκατάστασή του το 70% (γράφημα 11, σελ. 52) ήταν θετικοί ενώ το 30% αρνητικοί στο ίδιο γράφημα, για το πόσο άμεσα πρέπει να γίνει στο (γράφημα 12, σελ. 53) πάρα πολύ με ποσοστό 54%, πολύ άμεσα το 24% , αρκετά το 13% και λίγο μόλις το 9%.

Πολίτες οι οποίοι ήταν αρνητικοί ως προς την αποκατάστασή του, σε ερώτηση αν θα έπρεπε να κατεδαφιστεί στο γράφημα 13, σελ. 54 με ποσοστό 80% ήταν ναι και το 20% αρνητικοί και όσων αφορά για το αν ήταν απαραίτητη η κατεδάφιση των κτισμάτων του Α.Σ.Α.Χ. το 1950 με ποσοστό 95% ήταν ναι (γράφημα 10, σελ. 52) και όχι 5% στο ίδιο γράφημα.

Μορφή και χρήση επαναλειτουργίας του κτιρίου με ποσοστό 50% Πολιτιστικό κέντρο πολλαπλών χρήσεων (γράφημα 14 β, σελ. 55), με μικρή διαφορά ποσοστό 46% Στέγαση Υπηρεσιών (γράφημα 14 α, σελ. 55) και 4% Εμπορικό κέντρο.

3.4.Εγκαταστάσεις που απουσιάζουν από τον περιβάλλοντα χώρο

Στο να μπορέσουμε να επέμβουμε όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα στην διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου θελήσαμε να εντοπίσουμε τις ελλείψεις. Το μεγαλύτερο ποσοστό 25% το εντοπίσαμε στον φωτισμό (γράφημα 15, σελ. 56), περισσότερα δέντρα ποσοστό 19%, πράσινο και γήπεδα με ποσοστό 17% αντίστοιχα, καθιστικά 13% και σιντριβάνια με 1% (γράφημα 15, σελ. 56).

Τέλος για προτάσεις προβλημάτων για τον περιβάλλοντα χώρο, ως προς την έλλειψη ενημερωτικών πινακίδων ιστορικής τεκμηρίωσης με ποσοστό 40% (γράφημα 16, σελ. 57), στη βελτίωση επιπέδου καθαριότητας 33%, συντήρηση το 20% και στην φύλαξη του χώρου το 7% όπως απεικονίζονται στο γράφημα 16, σελ. 57).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

4.1 Συμπεράσματα

Στην παρούσα έρευνα καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε να εντοπιστούν τα Δημόσια κτίρια και ιστορικά μνημεία στην περιοχή «ΚΑΣΤΡΟ», (παλιά πόλη της Χαλκίδας, που περικλείεται από τις οδούς Κώτσου, Φριζή, Σκαλκώτα, Λιάσκα και Καλογεροπούλου, εντός τις οποίας βρίσκεται το εξεταζόμενο κτίριο προς μελέτης Α.Σ.Α.Χ..

Βασικός σκοπός της έρευνας είναι να εντοπίσουμε με τι μορφή και με ποια χρήση ή ποιες χρήσεις θα έπρεπε να επαναλειτουργήσει το κτίριο.

Επιμέρους στόχοι της έρευνας ήταν να γίνει μια καταγραφή για το αν θα έπρεπε να ξαναλειτουργεί το κτίριο.

Το μέγεθος του δείγματος της έρευνάς μας, δε μας επιτρέπει να γνωρίζουμε εάν τα συμπεράσματα αντικατοπτρίζουν τις απόψεις του συνόλου των ανθρώπων της περιοχής και γενικά στο σύνολο των κατοίκων της Χαλκίδας.

Συνεπώς το αποτέλεσμα δεν είναι δυνατόν να διευκρινιστεί πλήρως στα πλαίσια μιας έρευνας. Επιχειρήθηκε μια καταγραφή, εξετάζοντας όλες τις πτυχές και τις διαστάσεις του, με την ελπίδα ότι θα συμβάλλει όσο το δυνατόν καλύτερο για τους κατοίκους της περιοχής και κατά επέκταση των κατοίκων της πόλης.

Αξιολογώντας λοιπόν τα ευρήματα συμπεραίνουμε ότι:

1. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που υπάρχουν είναι μόνο το 1^ο Δημοτικό σχολείο και ένα Νηπιαγωγείο.
2. Από τα πιο γνωστά ιστορικά μνημεία είναι η εκκλησία της Αγίας Παρασκευής, μετά το Α.Σ.Α.Χ., το κτίριο Ενετού Βάιλου, ο Οθωμανικός Τέμενος και τέλος το κτίριο οδού Παίδων.
3. Όλα τα παραπάνω μνημεία είναι επισκέψιμα από τους κατοίκους της πόλης γιατί είναι κομμάτι της ιστορίας της και γι' αυτό θεωρούν ότι θα έπρεπε να γίνει η αποκατάστασή τους και μάλιστα άμεσα έτσι ώστε να μη χαθεί η πολιτιστική μας κληρονομιά.
4. Η μορφή που ήθελαν να επαναλειτουργήσει το εναπομένον τμήμα του κτιρίου του Α.Σ.Α.Χ., κατά ποσοστό 50%,όπως φαίνεται στο γράφημα 15, σελ. 56.

είναι Πολιτιστικό κέντρο πολλαπλών χρήσεων, και με μικρή διαφορά δηλαδή με ποσοστό 45%, στο ίδιο γράφημα Δημόσια Υπηρεσία.

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τις απαντήσεις των κατοίκων, αποτυπώνουν και καταγράφουν τις απόψεις τους, ενώ κρίνονται αναμενόμενα, καθώς η επαναλειτουργία του κτιρίου θα συμβάλει στην ανάπτυξη της περιοχής.

4.2 Προτάσεις

Με βάση τα συμπεράσματα και την ερευνητική εμπειρία, είναι δυνατόν να διατυπωθούν οι παρακάτω προτάσεις με στόχο την αποτελεσματική και ουσιαστική αξιοποίηση του εναπομένου τμήμα του κτιρίου Α.Σ.Α.Χ. (Αναγκαστικού Συνεταιρισμού Αμπελοκτημόνων Χαλκίδας) :

1. Η τοπική Αυτοδιοίκηση να προβεί άμεσα στην αποκατάσταση του εναπομένου τμήμα του κτιρίου Α.Σ.Α.Χ. έτσι ώστε να διασωθούν τα λιγοστά βιομηχανικά κτίρια που υπάρχουν στην πόλη της Χαλκίδας, τα οποία σύμφωνα με την Βιομηχανική Αρχαιολογία «τα βιομηχανικά κτίρια προσεγγίζονται ως ιστορικά μνημεία, αφού καλύπτουν όλες τις σημαντικές πλευρές της σύγχρονης ιστορίας. Μνημεία, γιατί αποτελούν αναφαίρετο κομμάτι του ιστορικού ιστού του τόπου, της εθνικής πολιτιστικής μας ταυτότητας».¹
2. Η προτεινόμενη χρήση του ως Δημοτικό πολιτιστικό κέντρο πολλαπλών χρήσεων έτσι ώστε να υπάρχει η δυνατότητα καθημερινής δυναμικής προσέλκυσης κοινού, έτσι ώστε να πετύχουμε την άμεση αναβάθμιση της περιοχής και ως αποτέλεσμα την οικονομική προσελκυστικότητα της.
3. Η διαμόρφωση του κτιρίου να αποτελείτε από χώρους πολιτιστικών εκδηλώσεων, τμήμα βιβλιοθήκης με κύριο στοιχείο την ιστορία του τόπου και την ανάδειξή της, τμήμα εκθεσιακού κέντρου, χώρος αναψυχής και ανάπαυσης των πολιτών κ.α
4. Στον περιβάλλοντα χώρο του κτιρίου, η πλατεία να διαμορφωθεί έτσι ώστε να αποτελεί χώρο καθημερινής συνάντησης των κατοίκων.

1.ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ – ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΗΝΑ 1989, «Για τη μελέτη και ανάδειξη της βιομηχανικής κληρονομιάς»

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΤΙΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

4.1. Περιγραφή πρότασης αποκατάστασης διατηρούμενου κτιρίου

Το κτίριο λόγω της αξιόλογης θέσης που βρίσκεται, απέναντι από το λιμάνι, στην είσοδο της πόλης και στο κέντρο της παλιάς πόλης θα έπρεπε να είναι ο καθρέφτης της Χαλκίδας φωτογραφίζοντας όλη την ιστορία της, λειτουργώντας ως ιστορική βιβλιοθήκη του τόπου, σε συνδυασμό Δημοτικού πολιτιστικού κέντρου και την δημιουργία χώρου αναψυχής και δημιουργίας.

Είναι ευνόητο όμως ότι, λόγω της παλαιότητας του κτιρίου, των σεισμικών δονήσεων που έχουν επιδράσει επάνω του κατά την διάρκεια της ζωής του και των επισκευαστικών επεμβάσεων με ασύμβατα υλικά και τεχνικές, το κτίριο δεν είναι σε κατάσταση διατήρησης χωρίς επεμβάσεις βελτίωσης – αποκατάστασης των στοιχείων του φέροντος οργανισμού. Επιπλέον, η προβλεπόμενη χρήση του κτιρίου, δημιουργεί την ανάγκη επεμβάσεων, τόσο βελτιωτικών, όσο και ενισχυτικών στο φέροντα οργανισμό του κτιρίου.

Οι βελτιωτικές επεμβάσεις πρέπει να σχεδιαστούν με γνώμονα την παρθενική αποκατάσταση του φορέα και την βελτίωση απόκρισής του σε σεισμούς, ενώ οι ενισχυτικές πρέπει να σχεδιαστούν με γνώμονα την αποφυγή τροποποίησης της δυναμικής συμπεριφοράς του φέροντα οργανισμού.

Τα μεγαλύτερα προβλήματα οφείλονται στην ασυνέχεια λόγω της διάνοιξης των νέων κουφωμάτων ή πρόχειρη πλήρωση αυτών. Συνεπώς για την αποκατάστασή της επιβάλλεται η εφαρμογή αρμολογήματος και τσιμεντενέσεων.

Επίσης κρίνεται απαραίτητη η διάνοιξη και αποκατάσταση παλαιών ανοιγμάτων με ταυτόχρονη πλήρωση των υπαρχόντων με την ανακατασκευή τους με λιθοδομή ίδιας σύστασης με την υπάρχουσα.

Προτείνεται καθαίρεση όλων των νεότερων επεμβάσεων (μη φέροντες μεσότοιχοι από οπτόπλινθους, δάπεδα ορόφου, ξύλινα και από σκυρόδεμα. Καθαίρεση όλων των παλαιών επιχρισμάτων. Αντικατάσταση υφιστάμενης ξύλινης στέγης με νέα που

συνάδει με την κάτοψη του κτιρίου και τις φάσεις κατασκευής των επί μέρους τμημάτων του με ταυτόχρονη κατασκευή σενάζ στη στέγη του κτιρίου.

Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι καλό θα ήταν να κατασκευαστεί μια ενιαία στέγη στη μεγάλη πτέρυγα του κτιρίου και μια δίρρυκτη στο υπόλοιπο τμήμα, το οποίο έχει χαμηλότερο συνολικό ύψος (εικόνα 41) και προτείνεται να επιχριστεί το συγκεκριμένο τμήμα στις εξωτερικές του όψεις.

Στη συνέχεια να γίνει η δημιουργία υπόγειου χώρου βοηθητικών χρήσεων (τουαλέτες, λεβητοστάσιο κ.λ.π). έτσι ώστε να εκμεταλλευτούμε τον χώρο προς όφελος μας..

Κατασκευή εσωτερικών περιμετρικών τοιχίων από οπλισμένο σκυροδέμα και κατασκευή δαπέδων με γενική κοιτόστρωση ή Radier (γαλλική λέξη που προφέρεται: ραντιέ)πάχους περίπου 0,30 m(έχει ταυτόχρονη χρήση δαπέδου και θεμελίωσης).

Σ' αυτή την περίπτωση στηρίζουμε τα τοιχία του υπογείου σε μία πλάκα από μπετόν αρμέ πάχους 0,30m ή και περισσότερο. Μ' αυτόν τον τρόπο η επιφάνεια της γης πάνω στην οποία θα μοιραστούν τα φορτία των τοιχίων του υπό κατασκευή υπογείου είναι η μέγιστη δυνατή. Συνεπώς η πίεση που ασκεί η οικοδομή στη γη είναι η ελάχιστη δυνατή. Έτσι ο τρόπος αυτός κρίνεται απαραίτητος στη συγκεκριμένη περίπτωση αφού το υπέδαφος μας είναι μαλακό και έχει νερά. Είναι ίσως φαινομενικά ο ακριβότερος τρόπος θεμελίωσης, αφού απαιτεί περισσότερο μπετόν από όλους τους άλλους τρόπους, ωστόσο πετυχαίνουμε κάποιες οικονομίες. Δε θα χρειαστεί καλούπωμα και κατασκευή δαπέδου του υπογείου, αφού η ίδια η κοιτόστρωση αποτελεί και δάπεδο του υπογείου. Επίσης δε θα χρειαστεί να μπαζωθεί η θεμελίωση. Τέλος κατασκευάζουμε οροφή από οπλισμένο σκυρόδεμα .

Στο ισόγειο κατασκευάζεται η είσοδος της βιβλιοθήκης και του καφενείου, η αποκατάσταση των ανοιγμάτων σύμφωνα με την μορφολογία αυτών που διασώζονται στην νότια όψη του κτιρίου.

Η κατασκευή μεταλλικού κλιμακοστασίου έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η πρόσβαση στον Α' όροφο και η κατασκευή κλιμακοστασίου οπλισμένου σκυροδέματος για την πρόσβαση στο υπόγειο.

Διάνοιξη ανοίγματος για την επικοινωνία των εκθεσιακών χώρων του ισογείου.

Κατασκευή ανελκυστήρα έτσι ώστε να γίνεται εύχρηστο τα κτίριο σε όλες τις κατηγορίες ατόμων (Αμε.ε.α. κα.), σύμφωνα και με τις προδιαγραφές που επιβάλλει η νομοθεσία.

Διαμόρφωση κυλικείου για την εξυπηρέτηση του κοινού και την ευχάριστη διανομή τους.

Στων Α΄ όροφο προτείνεται η αποκατάσταση ανοιγμάτων σύμφωνα με την μορφολογία αυτών που διασώζονται στην νότια όψη του κτιρίου, και την διάνοιξη ανοίγματος για την επικοινωνία των εκθεσιακών χώρων του ορόφου.

Το υπάρχον δάπεδο θα πρέπει να αφαιρεθεί και να γίνει η κατασκευή νέου ξύλινου δαπέδου.

Τέλος να γίνει η αντικατάσταση τις ξύλινης στέγης.

Όσον αφορά τις μηχανολογικές – ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις θα πρέπει να γίνει η πλήρης ανακατασκευή τους.

Στα υδραυλικά να γίνει η εγκατάσταση δικτύου ύδρευσης, κρύου-ζεστού νερού και δικτύου αποχέτευσης σε σύνδεση με τα αντίστοιχα δίκτυα πόλεως.

Σύστημα κλιματισμού ανάλογα με τις εξυπηρετούμενες χρήσεις και τις ανάγκες αυτονομίας λειτουργίας τους (τοπικές κλιματιστικές συσκευές δαπέδου αέρα-νερού, δίκτυο αεραγωγών με κεντρική κλιματιστική μονάδα αντλία θερμότητας), για την εξασφάλιση θέρμανσης το χειμώνα και ψύξης κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Κατασκευή συστήματος σήμανσης και φωτισμού ασφαλείας, αυτόματου πυρανίχνευσης, αυτόματου κατάσβεσης και μόνιμου υδροδοτικού δικτύου πυρόσβεσης, για την ασφάλεια του κτιρίου.

Κατασκευή ανελκυστήρα μεγάλης χωρητικότητας, υδραυλικού τύπου, για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών του κτιρίου ως πολιτιστικό κέντρο πολλαπλών χρήσεων.

Κατασκευή ηλεκτρολογικής εγκατάστασης που θα καλύψει τις ανάγκες φωτισμού, κλιματισμού και πυρόσβεσης καθώς και εγκαταστάσεις εξωτερικών φωτιστικών σωμάτων, τοποθετούμενα στο έδαφος περιμετρικά του κτιρίου και στα περβάζια των παραθύρων, για την αισθητική ανάδειξη του κτιρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ

4.2. Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου

Ο ελεύθερος περιβάλλοντος χώρος είναι αρκετά μεγάλος αφού η έκταση που καταλαμβάνει όλο το συγκρότημα των εγκαταστάσεων του πρώην Α.Σ.Α.Χ. ανέρχεται στα 3.930 m², στα οποία αν αφαιρέσουμε την έκταση που καταλαμβάνει το κτίριο, περίπου 330 m², έχουμε μια ελεύθερη έκταση περίπου 3.600 m², άρα μας δίνετε η δυνατότητα να την εκμεταλλευτούμε με όσο το δυνατόν καλύτερο τρόπο.

Ο χώρος χρήσης της, πρέπει να γίνει με την έννοια της πλατείας (πλατεία οδός), έτσι ώστε να αποτελεί χώρο καθημερινής συνάντησης των κατοίκων.

Αυτό που θα μπορούσε να μας εξασφαλίσει την χρήση της, σε καθημερινό επίπεδο είναι η κατασκευή παιδικής χαράς σε συνδυασμό με τμήμα γηπέδου, ώστε να προσφέρει την δυνατότητα προσέλκυσης ατόμων διαφορετικών ηλικιών.

Θα έπρεπε να γίνει φύτευση περισσότερων δέντρων ώστε να δημιουργηθούν χώροι σκίασης για ξεκούραση και συνάντησης των κατοίκων καθώς και περισσότερα φυτά, σε συνδυασμό με τη θέση του κτιρίου η οποία είναι απέναντι από το απέραντο γαλάζιο της θάλασσας.

Στο χώρο να τοποθετηθούν ξύλινες πέργολες οι οποίες θα πλαισιώνονται από παγκάκια ξύλινα έτσι ώστε να παρατείνουν την διαμονή των επισκεπτών στο χώρο.

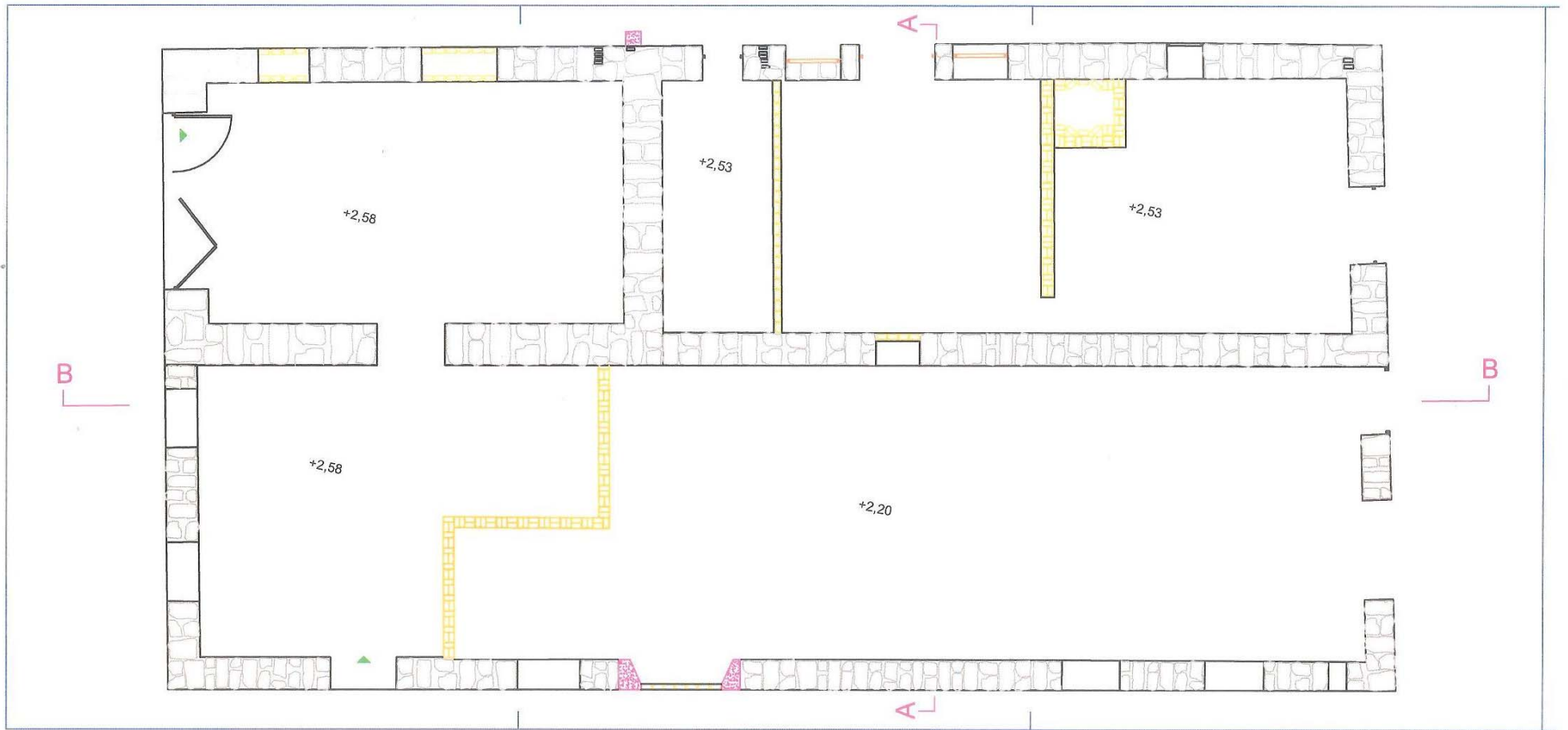
Στην γύρο περιοχή, αλλά και εντός της πλατείας να τοποθετηθούν ενημερωτικές πινακίδες ιστορικής τεκμηρίωσης γιατί όχι μόνο ο περιβάλλοντος χώρος του αλλά και ολόκληρη η περιοχή αποτελεί ιστό ιστορικού ενδιαφέροντος.

Τέλος για την καλύτερη ανάδειξη του κτιρίου και για την ασφάλεια των επισκεπτών θα πρέπει ο εξωτερικός φωτισμός να αποτελεί ένα από τα κύρια στοιχεία έτσι ώστε να δίνεται η δυνατότητα ανάδειξης του κτιρίου.

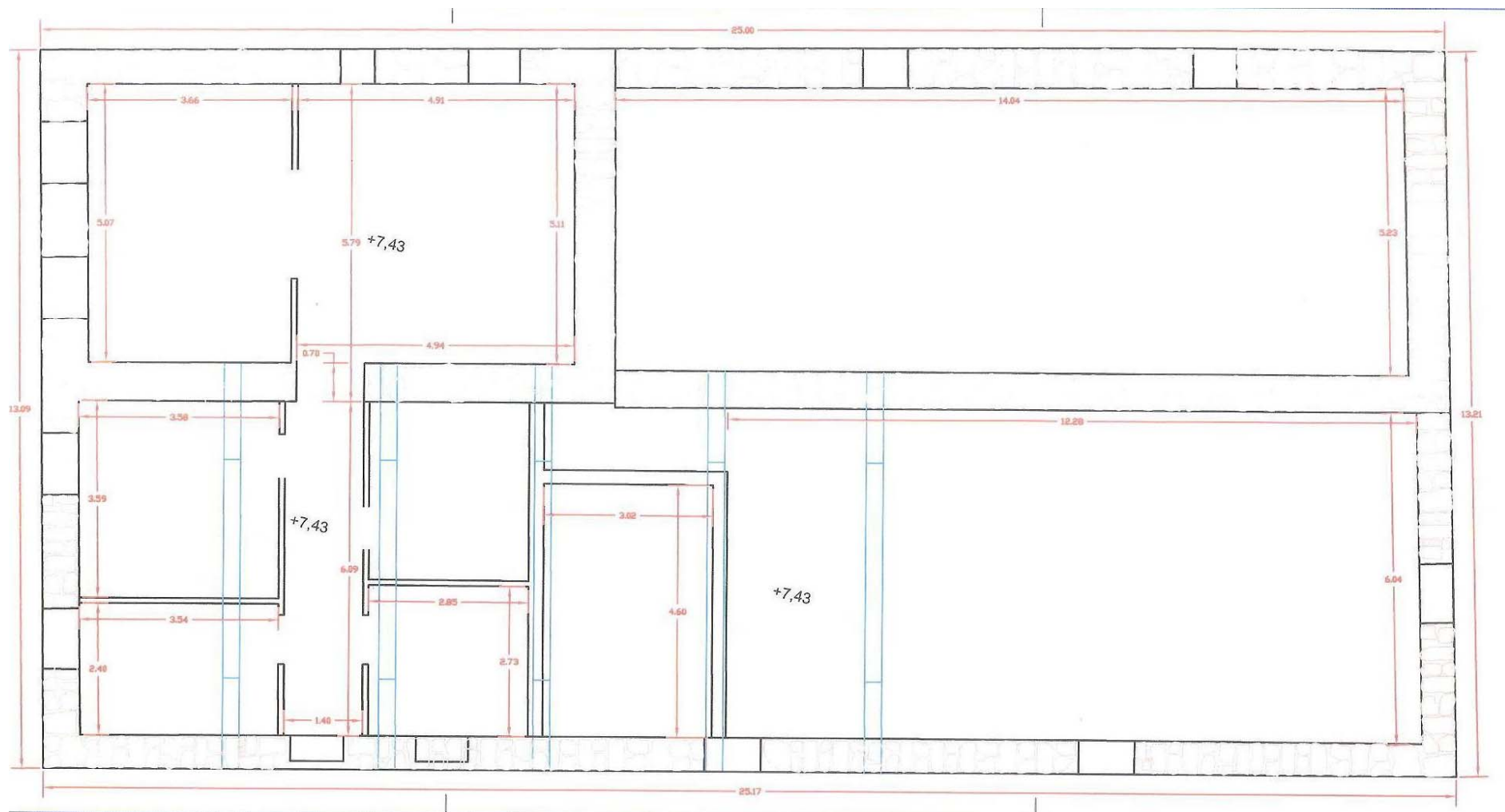
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

- Σχέδια αποτύπωσης κτιρίου, υφιστάμενη κατάσταση

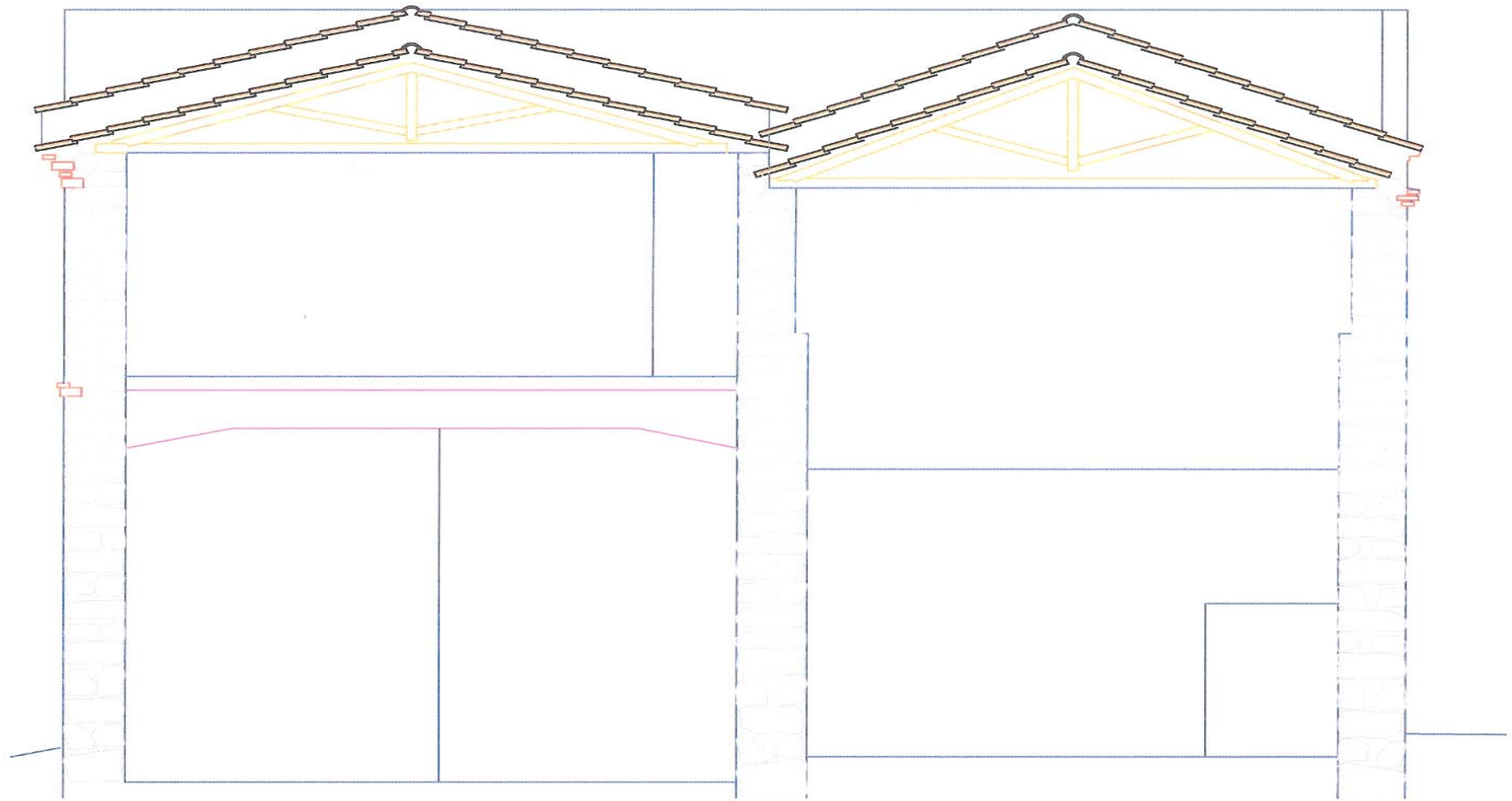
**ΣΧΕΔΙΑ ΑΠΟΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΟΥ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ**

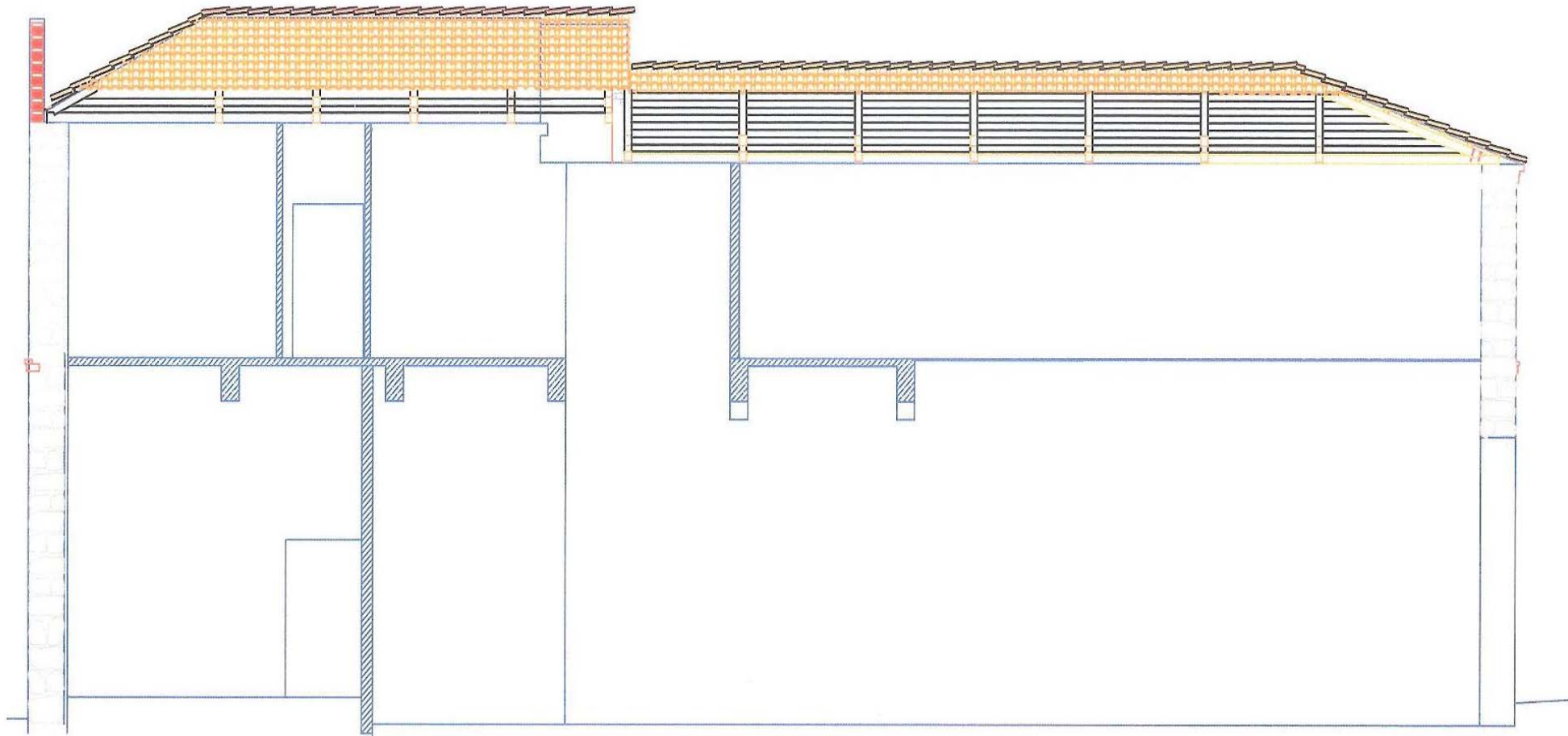
Σχ. 1. ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ
Πηγή: Προσωπική αποτύπωση

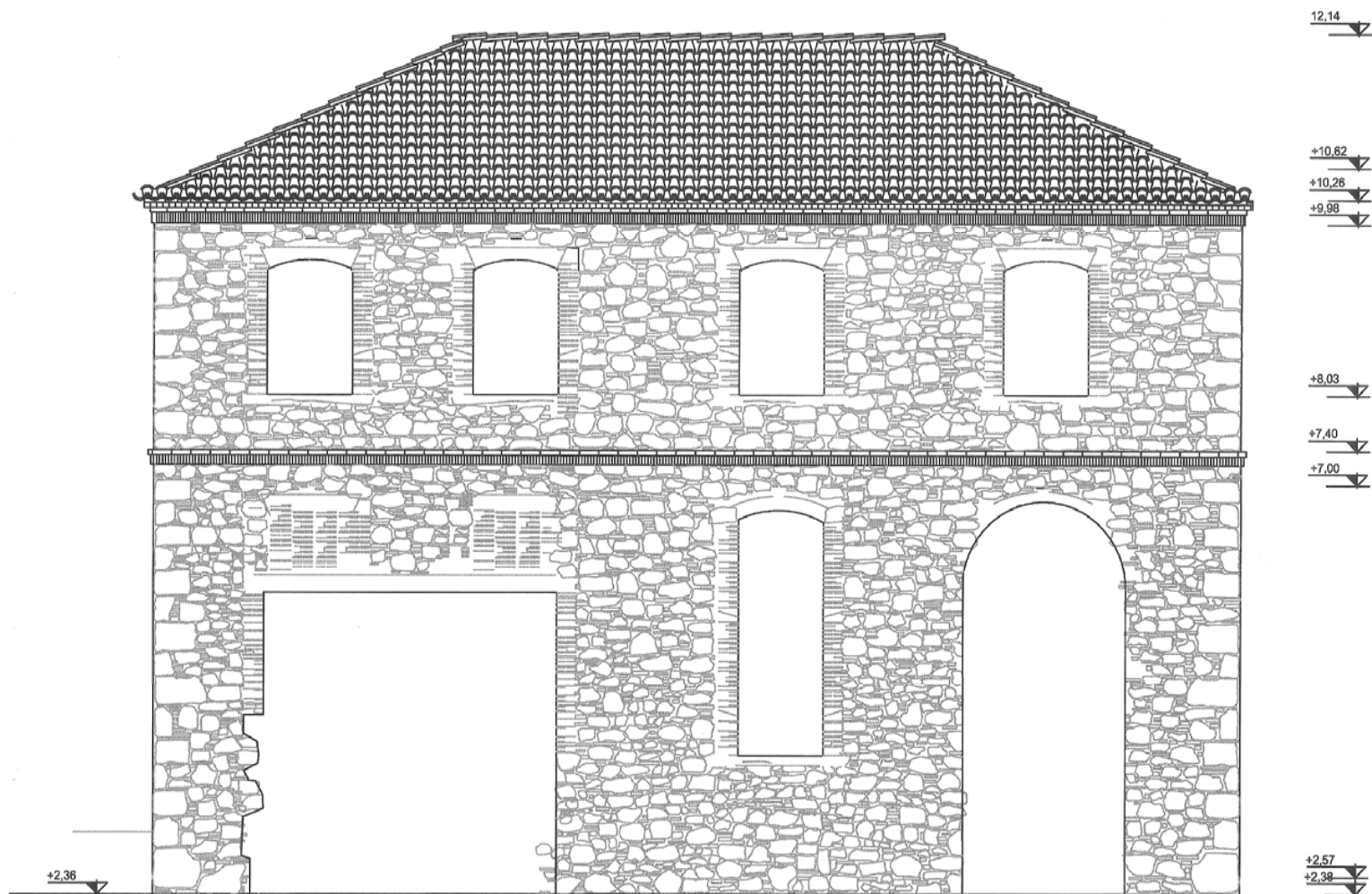
Σχ. 2. ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ
 Πηγή: Προσωπική αποτύπωση

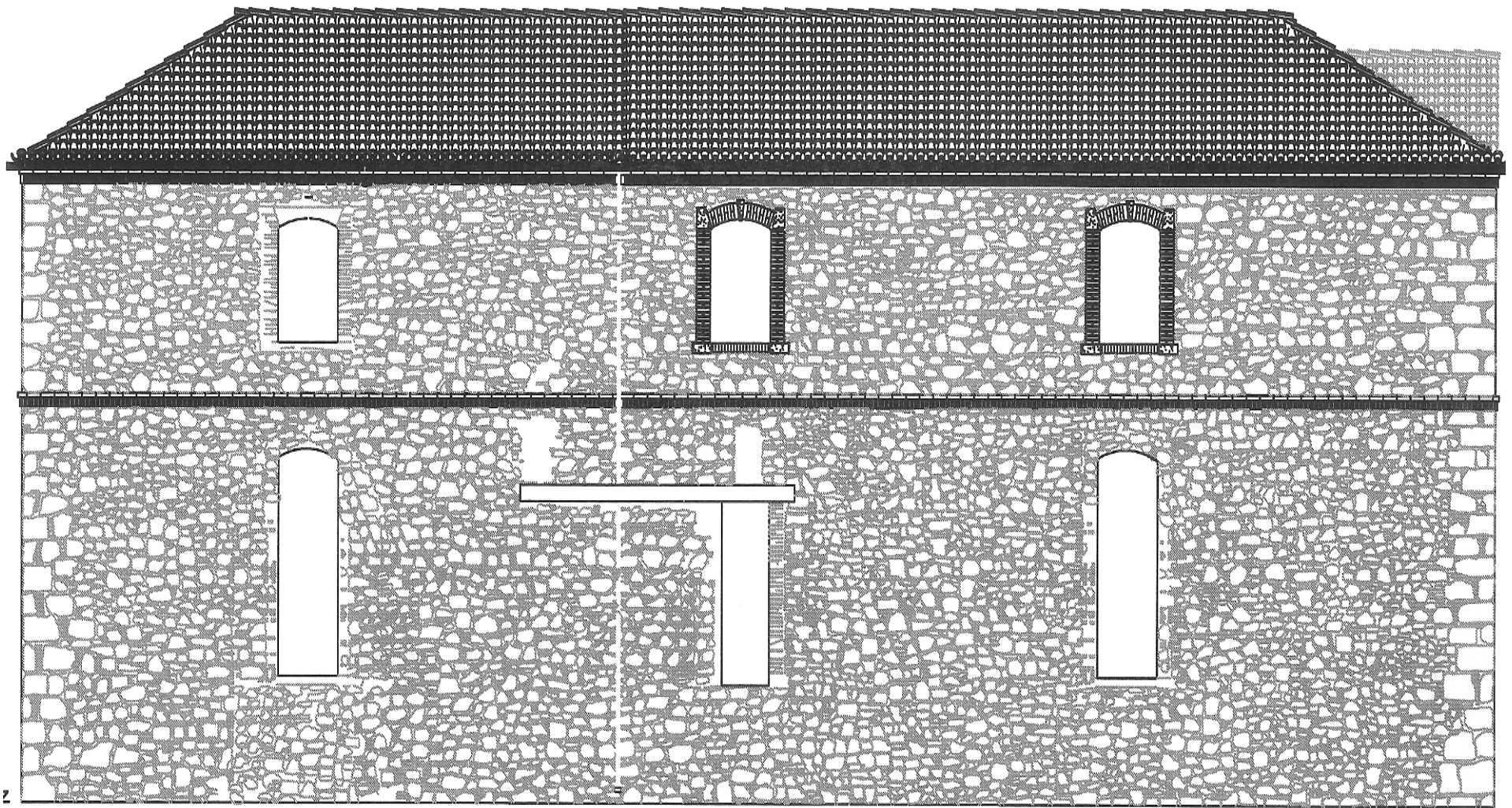
Σχ. 3, ΤΟΜΗ Α - Α
Πηγή: Προσωπική αποτύπωση

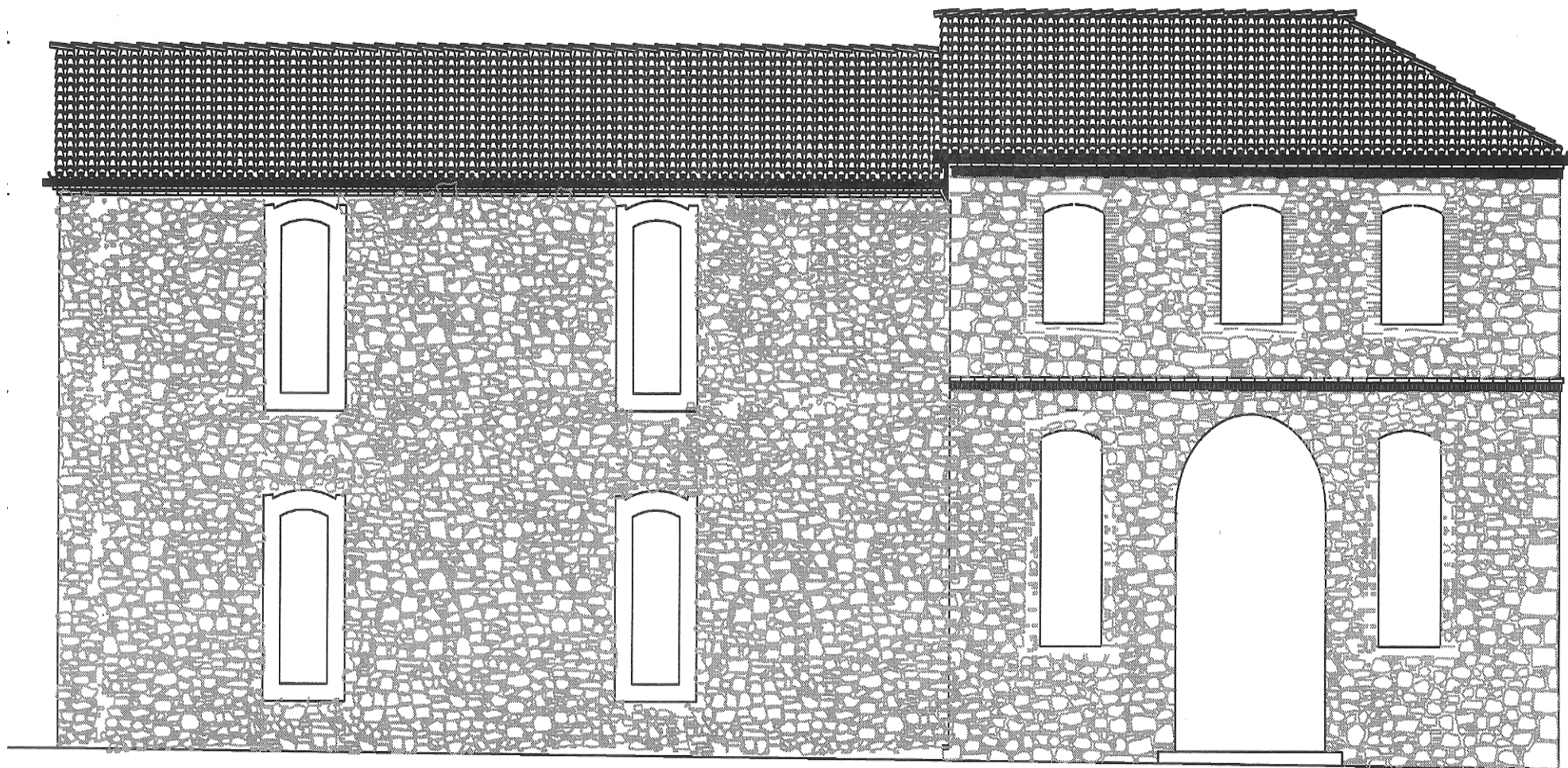
Σχ. 4.ΤΟΜΗ Β – Β
Πηγή: Προσωπική αποτύπωση

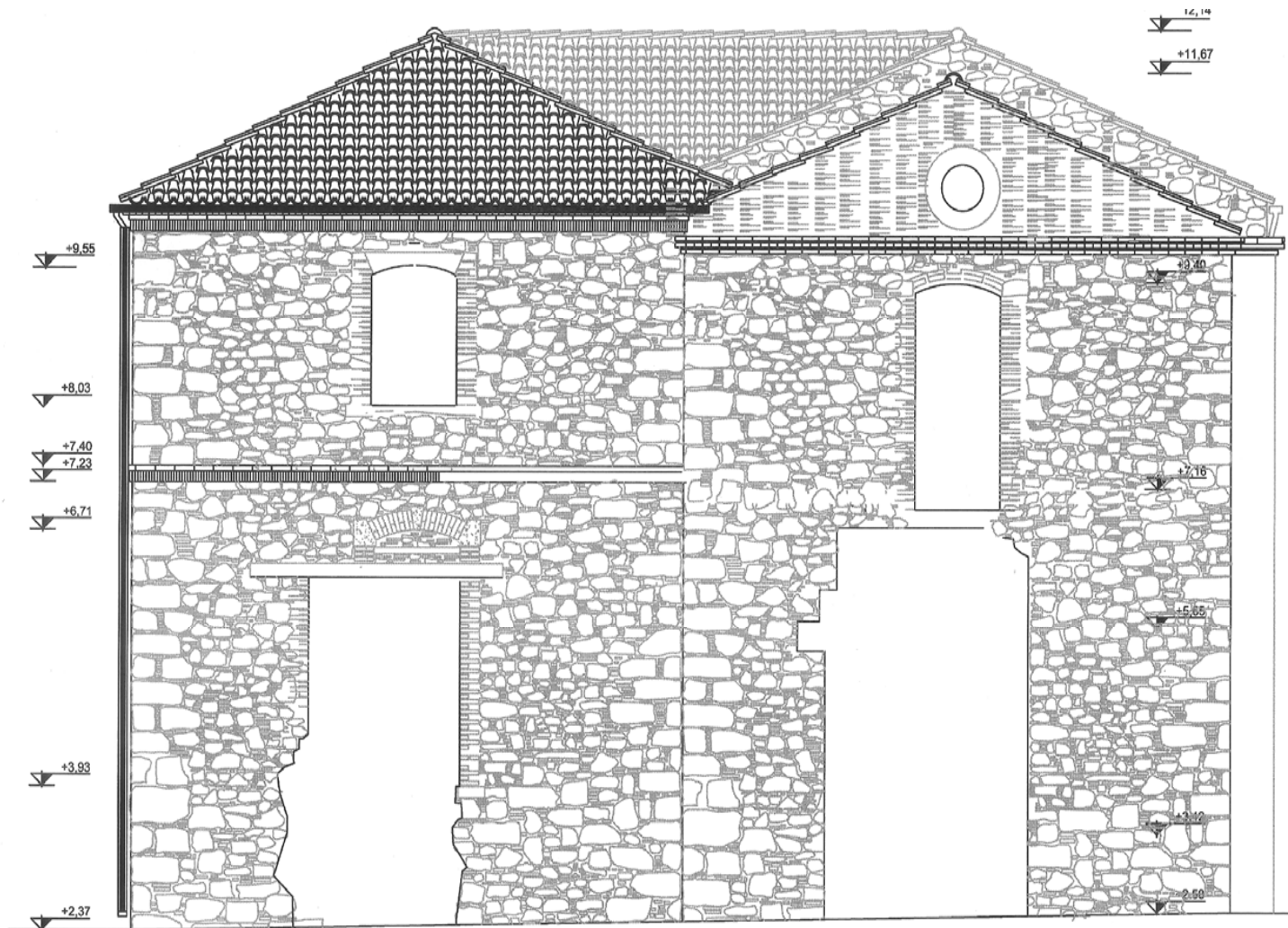
Σχ. 5. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ
 Πηγή: Προσωπική αποτύπωση

Σχ. 6. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ
Πηγή: Προσωπική αποτύπωση

Σχ. 7. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΒΟΡΙΑ ΟΨΗ
Πηγή: Προσωπική αποτύπωση

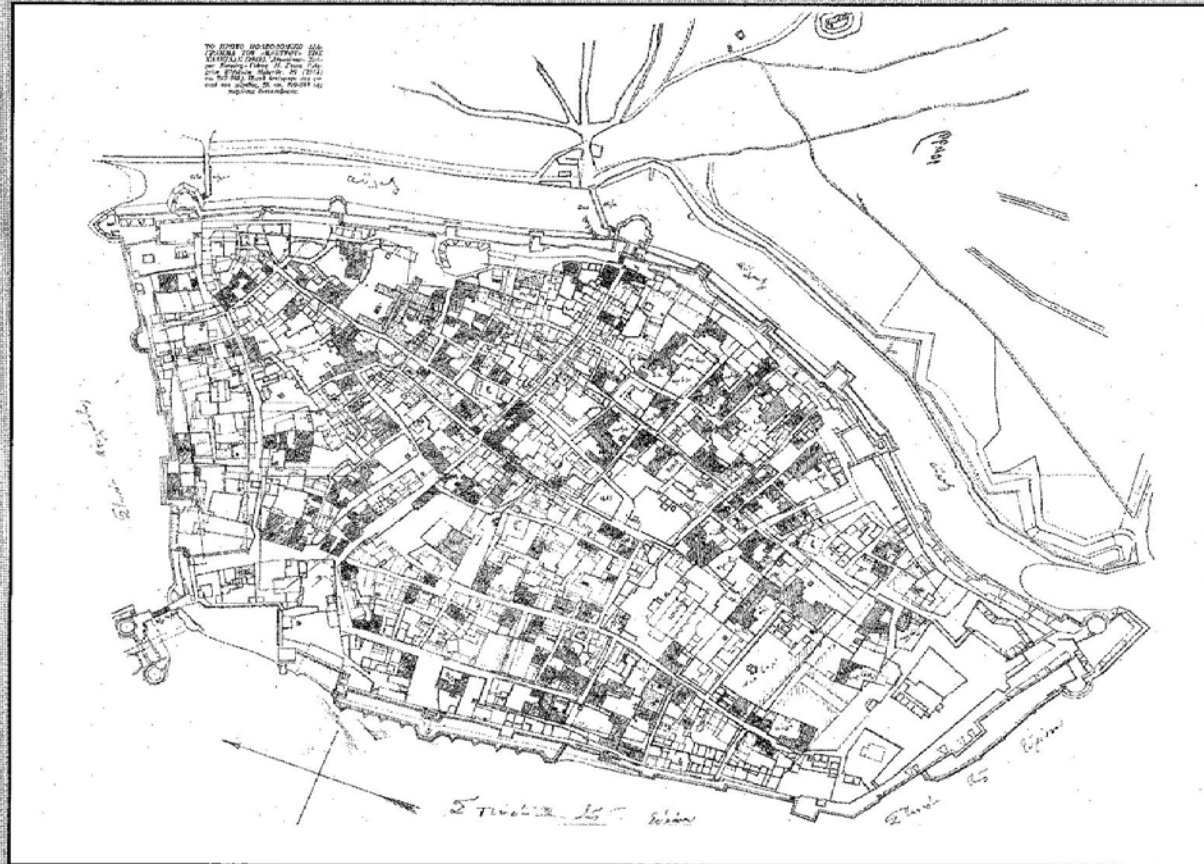
Σχ. 8. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ
 Πηγή: Προσωπική αποτύπωση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

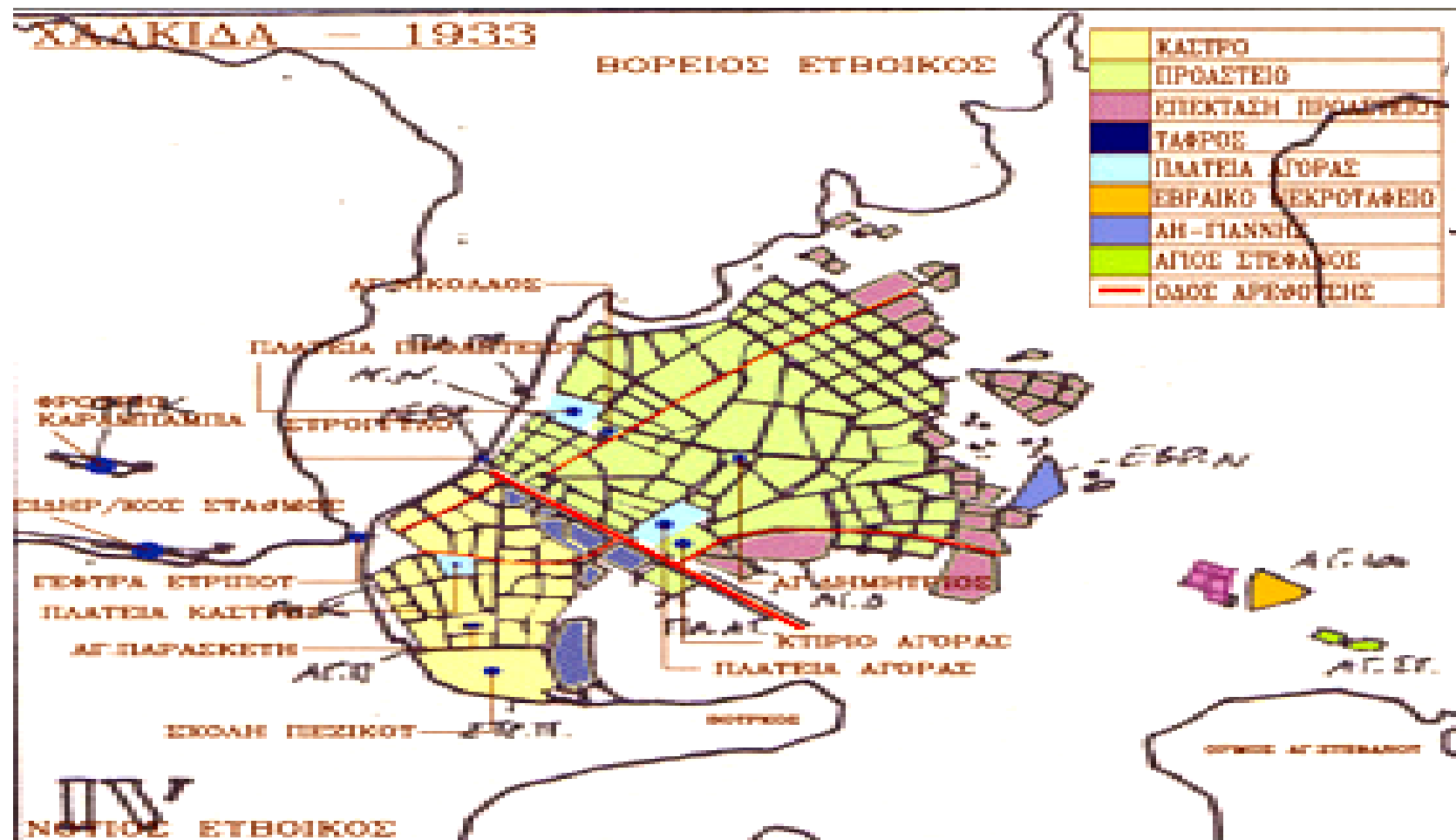
- **Χάρτες**
- **Σχέδια**
- **Φωτογραφικό υλικό**
- **Δημοσιεύματα**
- **Ερωτηματολόγιο**

ΧΑΡΤΕΣ

1840 : Το πρώτο Σχέδιο Πόλης της Χαλκίδας

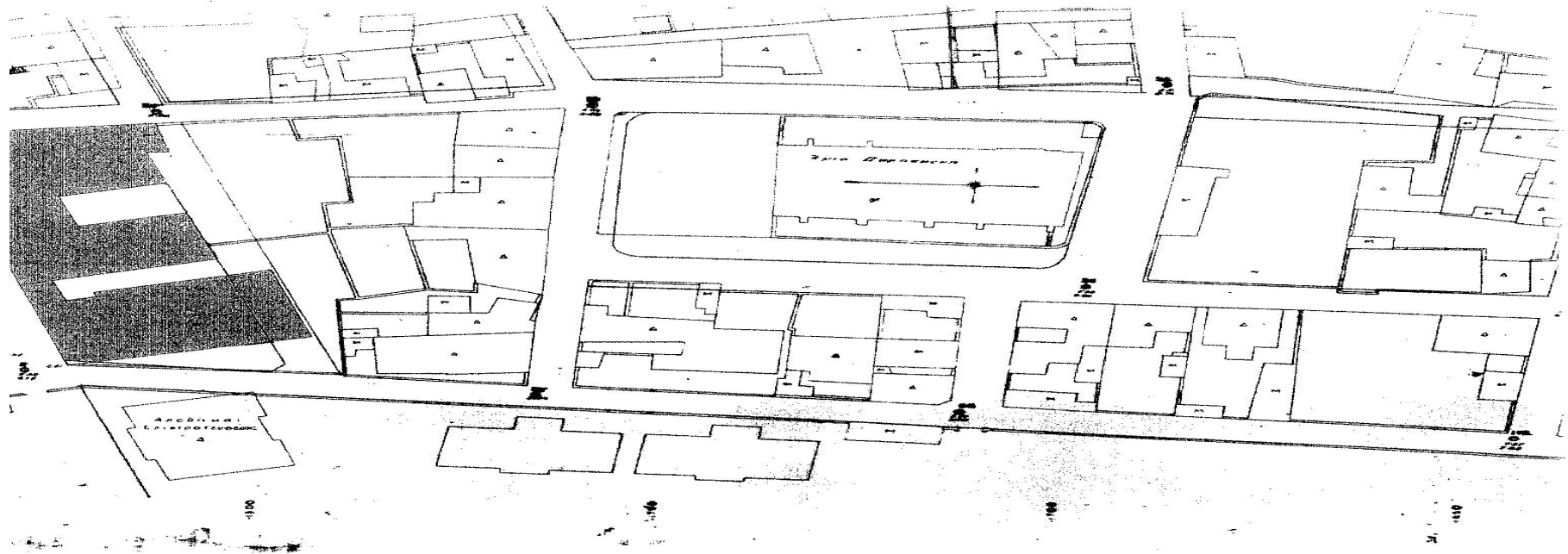

Σχ. 1 Απόσπασμα σχεδίου πόλεως Χαλκίδα του 1840
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

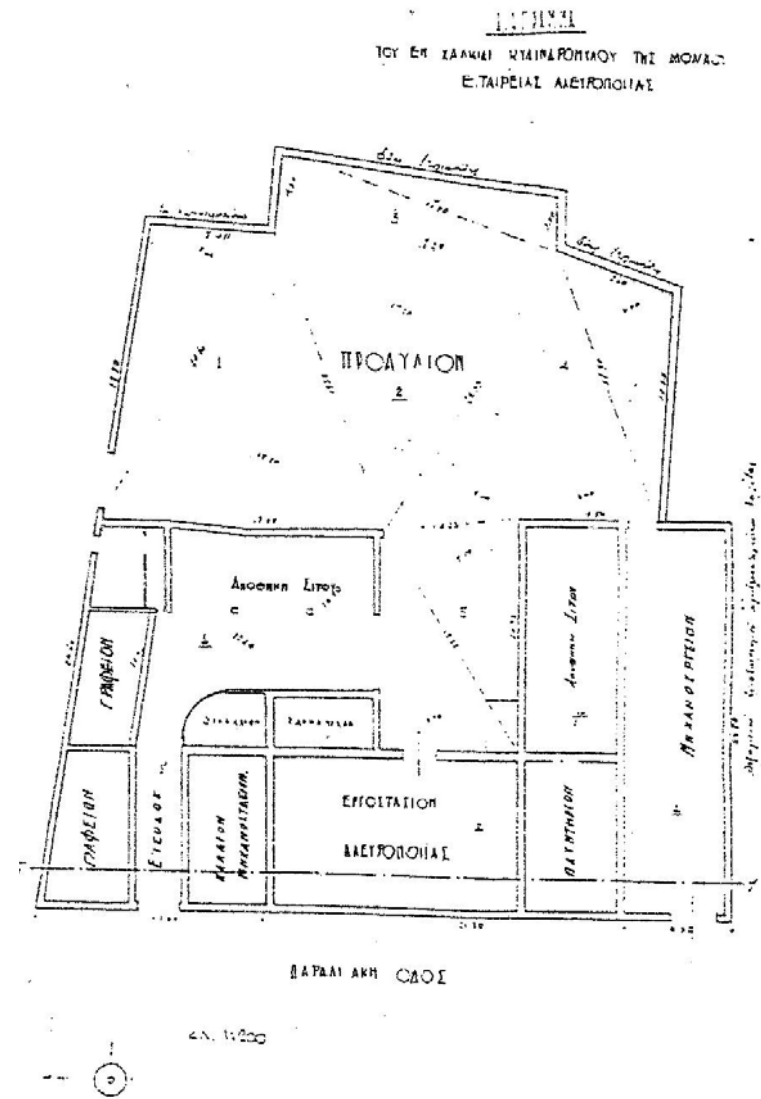
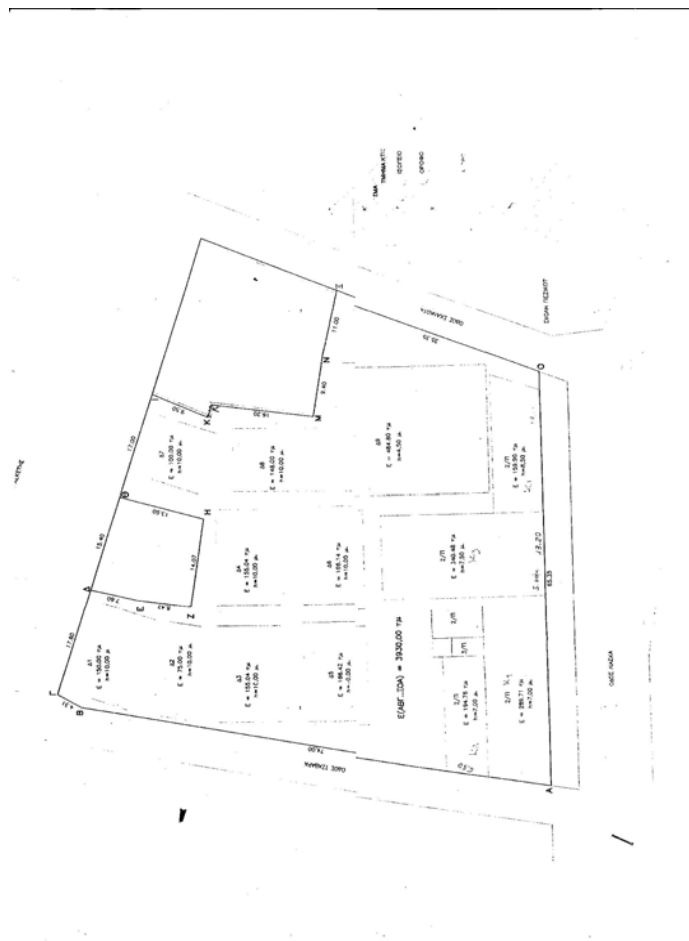

Σχ. 3, Πολεοδομική εξέλιξη της Χαλκίδας το 1933 – Επέκταση του προαστίου – Κατεδάφιση των οχυρώσεων
 Πηγή: Σταύρος Β. Μαμαλούκος 1990, «Πολεοδομικά ζητήματα της νεότερης Χαλκίδας, 1833 - 1933 »

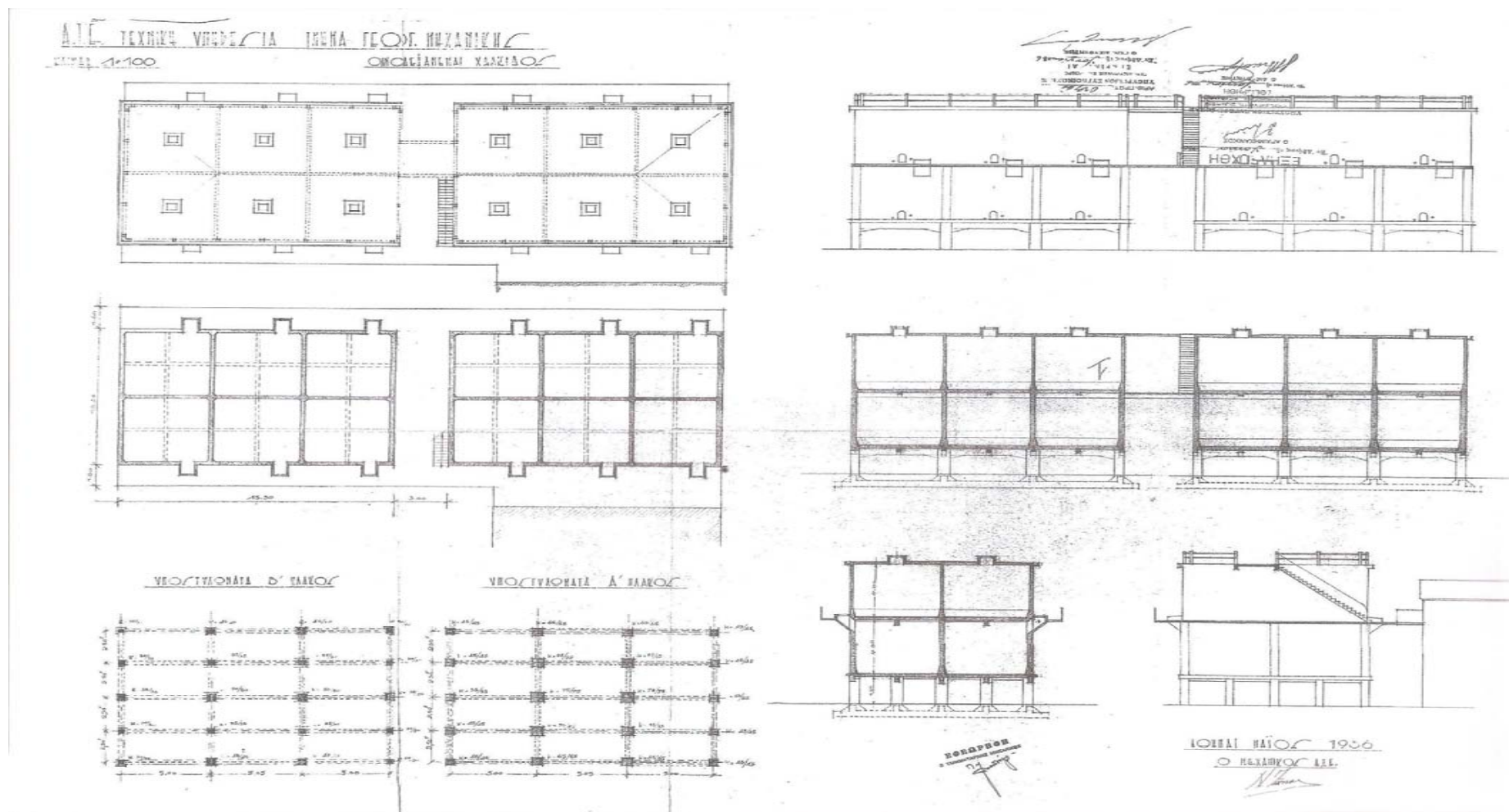
ΣΧΕΔΙΑ

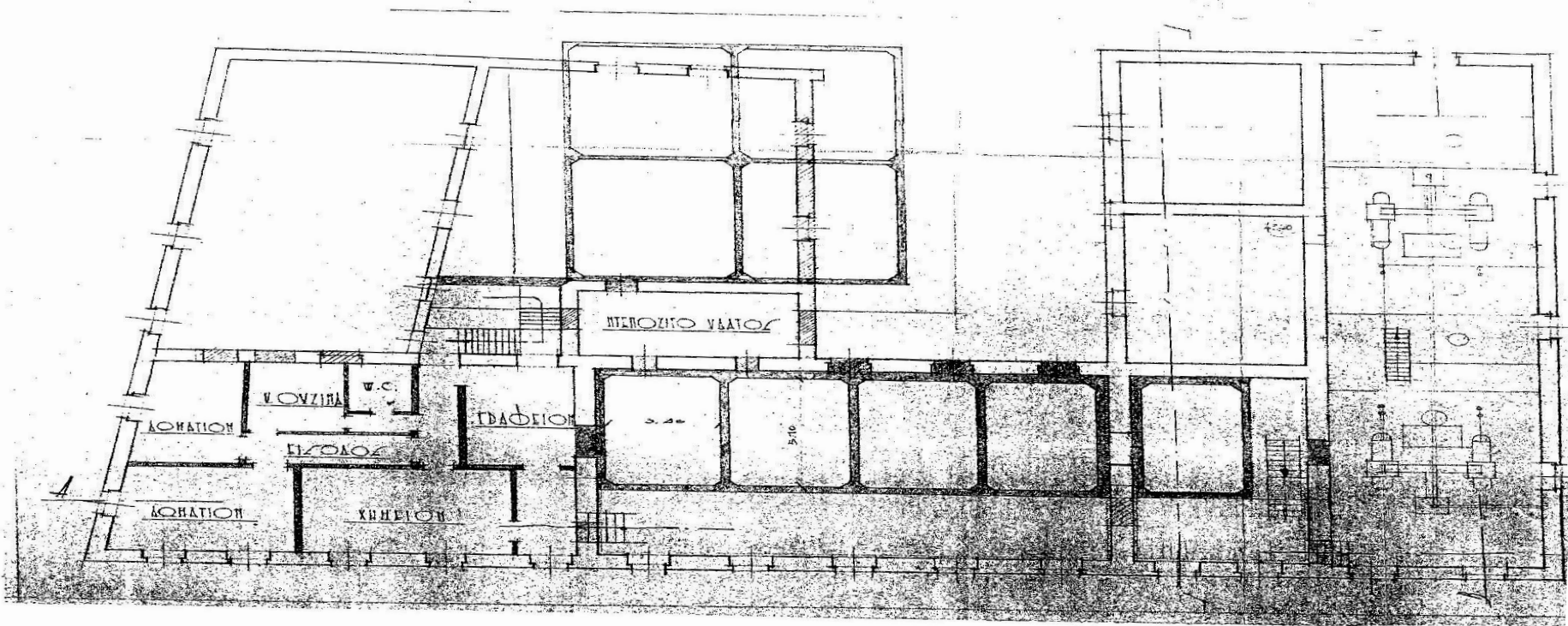
Σχ. 1 Απόσπασμα σχεδίου πόλεως Χαλκίδα του 1932, Εγκαταστάσεις εργοστασίου «ΑΣΑΧ» ,Τοπογραφικό σχέδιο μαζί με τα βοηθητικό κτίρια
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

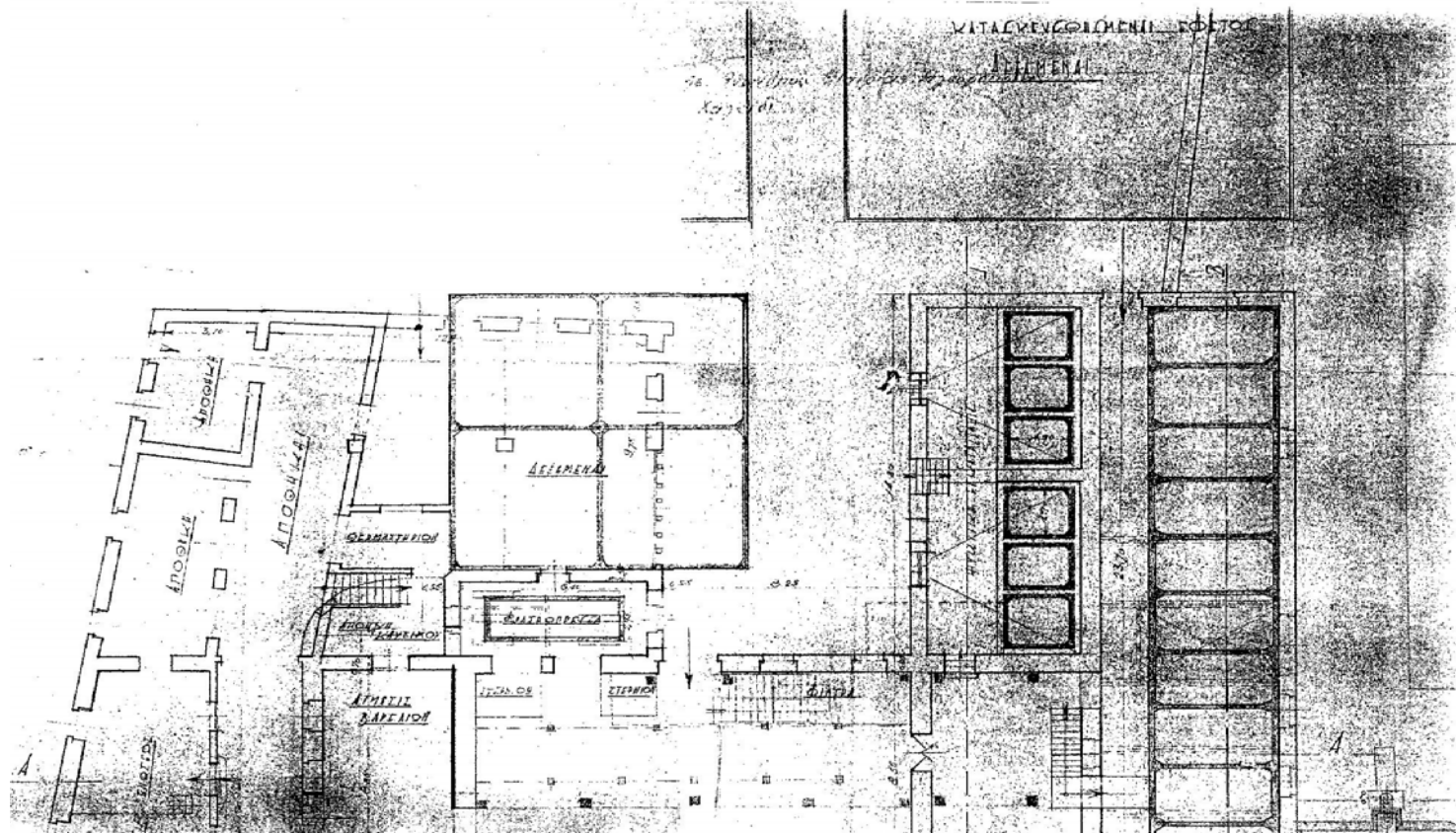
Σχ. 2 Τοπογραφικό σχέδιο μαζί με τα βοηθητικό κτίρια
 Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

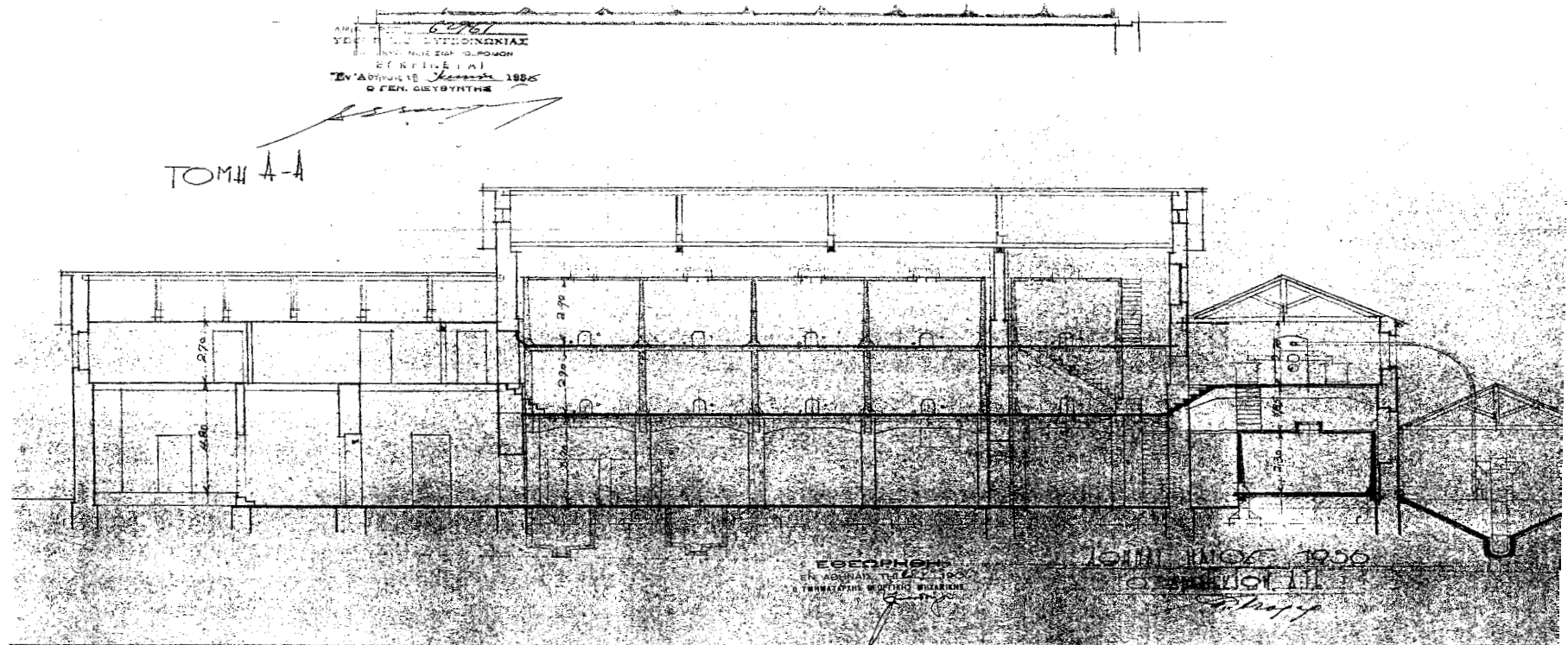
Σχ. 4. Οικοδομημένες και υποστυλώματα του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ», το 1936
 Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Σχ. 8, Κάτοψη ορόφου, του 1936
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Σχ. 6. Κάτοψη Ισογείου του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ.» το 1936 (μαζί με τα βοηθητικά κτίρια – δεξαμενές)
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Σχ. 7, Τομή Α-Α του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ», το 1936
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΜΑ ΓΕΩΔΕΣΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
 ΠΟΛΕΥΜΕΝΑΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ

ΩΜΑΙ

ΓΕΝ. ΛΕΓΧΩΝ

Εν Αθήναις τῆς 1936

1/100

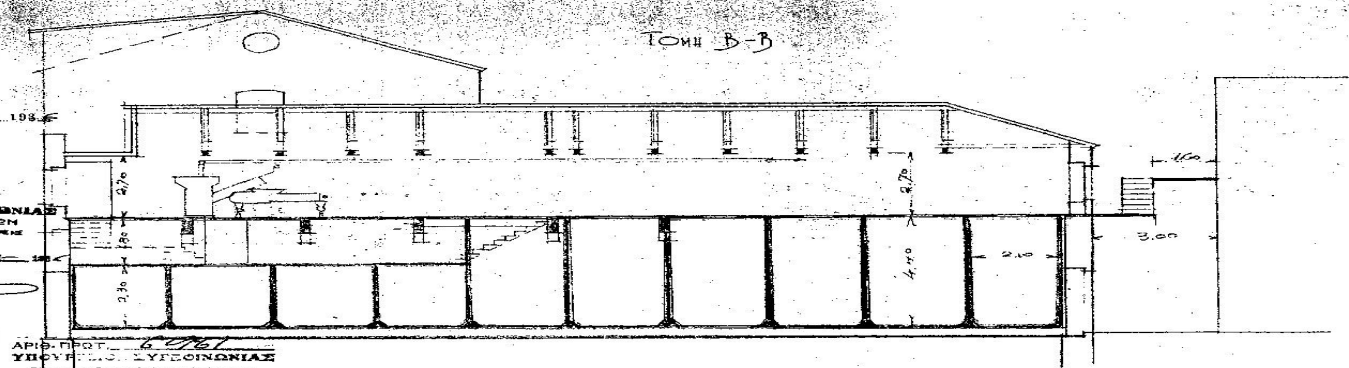
Ο ΑΡΧΙΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Τ. ΔΙΕΥΘΥΝΣ. ΣΙΜΩΝ
 ΜΗΧ. ΤΟΜΕΩΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣ.
 ΛΟΕ. ΣΠ. ΣΠ. ΣΠ.

Εν Αθήναις τῆς 1936

Ο ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΡΙΘ. ΠΡΟΓ. 100
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
 ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣ. ΣΙΜΩΝ
 ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ
 ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Τῆς 1936
 Ο ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΤΟΜΗ Α-Α

Σχ. 8, Τομή Β-Β του κτιρίου «Α.Σ.Α.Χ», το 1936
 Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδα

ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Α. Φωτογραφικό υλικό του κτιρίου Α.Σ.Α.Χ. (Εξωτερικών χώρων)

Εκ 31, Το κτίριο ΑΣΑΧ, πριν την κατεδάφιση των βοηθητικών κτισμάτων του 2004
Πηγή:Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Εκ 32, Το κτίριο ΑΣΑΧ, πριν την κατεδάφιση των βοηθητικών κτισμάτων του 2004
Πηγή:Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

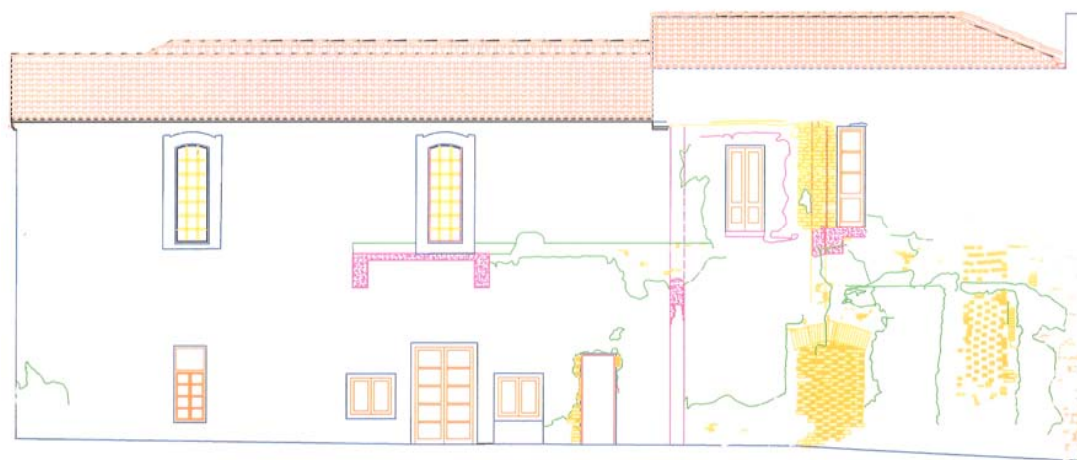
Εικ.33, Σκαρίφημα ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ του 2007
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Εικ.34, Σκαρίφημα ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ, του 2007
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Εικ.35, Σκαρίφημα ΝΟΤΙΑ ΟΥΨΗ, του 2007
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Εικ.36, Σκαρίφημα ΒΟΡΙΑ ΟΨΗ , του 2007
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Εικ.37, ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εικ.38, ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

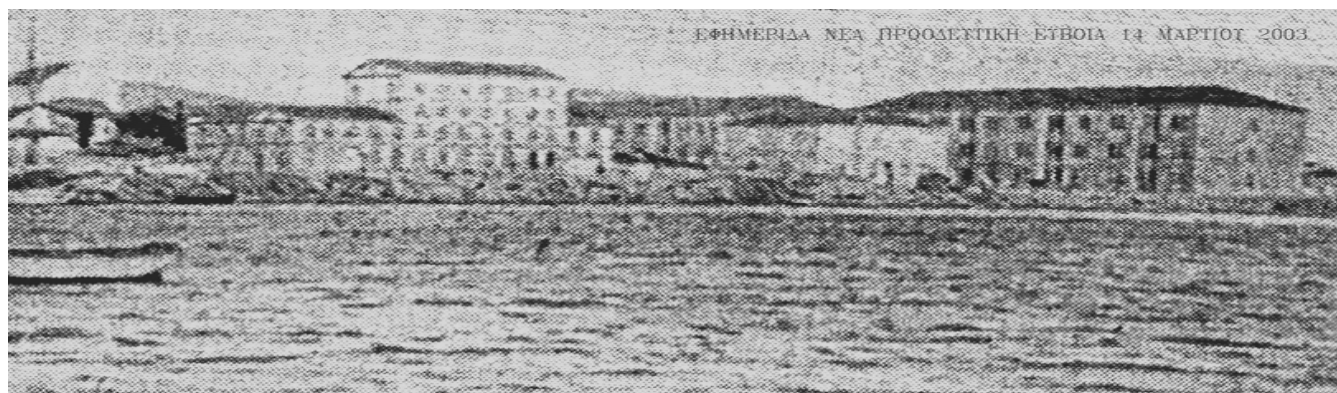
Εικ.39,ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΒΟΡΙΑ ΟΨΗ
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εικ.40,ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εικ.41, ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΒΟΡΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εικ.42, Εφημερίδα, ΝΕΑ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΕΥΒΟΙΑΣ, 14/3/2003

Εικ.43, Εγκαταστάσεις ΑΣΑΧ 1910

Εικ.44, Εγκαταστάσεις ΑΣΑΧ 1910

Εικ.45, Εγκαταστάσεις ΑΣΑΧ 1930

Εικ.46, Εγκαταστάσεις ΑΣΑΧ 1934

B. Φωτογραφικό υλικό του Α.Σ.Α.Χ.(Εσωτερική άποψη του χώρου)

Εικ.47, Εσωτερικές πόρτες
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εικ.49, Εσωτερικό παράθυρο
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εικ.48, εσωτερική άποψη στέγης
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εικ.50, εσωτερική άποψη στέγης
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εικ.51, Μεταγενέστερη κατασκευή
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εικ.52, Τμήμα οροφής
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εικ.53, Εσωτερικό τμήμα του κτιρίου
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εικ.54, Τμήμα οροφής
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

**Γ. Φωτογραφικό υλικό του Α.Σ.Α.Χ.
(Πριν την κατεδάφιση βοηθητικών κτισμάτων - δεξαμενές)**

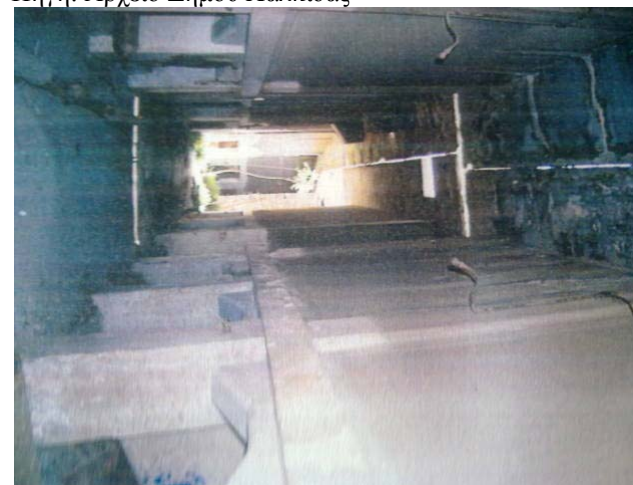
Εικ.55, Βοηθητικά κτίσματα
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Εικ.56, Βοηθητικά κτίσματα
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Εικ.57, Βοηθητικά κτίσματα
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Εικ.58, Βοηθητικά κτίσματα
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Εξωτερικές Αρχιτεκτονικές Λεπτομέρειες

Εικ.59, Οριζόντια περιμετρική κορνίζα, παραστάδες, πωρόλιθοι παραθύρων και θυρών
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Εικ.60, περιμετρική κορνίζα
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Εικ.62, περιμετρική κορνίζα - κεραμιδιά
Πηγή: Αρχείο Δήμου Χαλκίδας

Εικ.61, Οριζόντια περιμετρική κορνίζα – ογκόλιθοι
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

Εικ.63, Οριζόντια περιμετρική κορνίζα – ανακουφιστικό τόξο
Πηγή: Προσωπικό αρχείο

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

ΕΥΡΥΤΟΣ

Ο ΡΩΜΟΣ ΣΤΕΛΗΣ
ΕΓΕΝΕΤΟ Η ΚΑΤΑΚΡΟΝΗ
Επισημάνθη εις τ'Αθήνας διασημή διαπραγμασία δια την αποκατάστασιν του πρώτου Παλατιού - Σελίου αυτοκρατορική αθήνη εις όνομα της εν Αθήναις 'Εταιρίας «Κόδικος».

ΔΙΑ ΤΩΝ ΕΣΦΡΑΤΙΜΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
Επισημάνθη εις τ'Αθήνας διασημή διαπραγμασία δια την αποκατάστασιν του πρώτου Παλατιού - Σελίου αυτοκρατορική αθήνη εις όνομα της εν Αθήναις 'Εταιρίας «Κόδικος».

ΒΙΒΛΙΟΦΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ
Επισημάνθη εις τ'Αθήνας διασημή διαπραγμασία δια την αποκατάστασιν του πρώτου Παλατιού - Σελίου αυτοκρατορική αθήνη εις όνομα της εν Αθήναις 'Εταιρίας «Κόδικος».

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΧΑΛΚΙΔΙΣ
Επισημάνθη εις τ'Αθήνας διασημή διαπραγμασία δια την αποκατάστασιν του πρώτου Παλατιού - Σελίου αυτοκρατορική αθήνη εις όνομα της εν Αθήναις 'Εταιρίας «Κόδικος».

ΤΟ ΕΒΡΕΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ
Επισημάνθη εις τ'Αθήνας διασημή διαπραγμασία δια την αποκατάστασιν του πρώτου Παλατιού - Σελίου αυτοκρατορική αθήνη εις όνομα της εν Αθήναις 'Εταιρίας «Κόδικος».

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΓΙΑΣ
Επισημάνθη εις τ'Αθήνας διασημή διαπραγμασία δια την αποκατάστασιν του πρώτου Παλατιού - Σελίου αυτοκρατορική αθήνη εις όνομα της εν Αθήναις 'Εταιρίας «Κόδικος».

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΓΙΑΣ
Επισημάνθη εις τ'Αθήνας διασημή διαπραγμασία δια την αποκατάστασιν του πρώτου Παλατιού - Σελίου αυτοκρατορική αθήνη εις όνομα της εν Αθήναις 'Εταιρίας «Κόδικος».

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΓΙΑΣ
ΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΕΝ ΧΑΛΚΙΔΙ

Πρόσκλησις έκτίκτου Γενικής Συνελεύσεως

Αποφάσει του Διοικητικού Συμβουλίου, προσκαλούνται οι κ. κ. Μέτοχοι της ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΓΙΑΣ

εις έκτακτον Γενικήν Συνέλευσιν συγκροτηθησομένην την 31ην Ιανουαρίου 1926, ημέραν Κυριακήν και ώραν 11ην π. μ. εις τὰ ἐν Χαλκίδι Γραφεία τῆς 'Εταιρίας κείμενα ἐντὸς τοῦ κατὰ τὴν θέσιν 'Αγία Παρασκευῆ 'Αλευρομύλου αὐτῆς.

Ἀντικείμενα τῆς ἐκτάκτου ταύτης Συνελεύσεως ἔσονται:

- 1) Ἐκλογή νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 13 τοῦ Καταστατικοῦ.
- 2) Συγχώνευσις τῆς 'Εταιρίας μετὰ τῆς ἐν Χαλκίδι ἐδρευούσης ἐμποροβιομηχανικῆς ἐταιρίας ὑπὸ τῆν ἑπωνυμίαν «Κ. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ, ΣΚΟΥΡΑ, ΠΑΠΑΓ-

ΩΑΝΝΟΥ καὶ Σια» καὶ ἰδρυσθῆναι Νέας Ἀνωνύμου Ἐταιρίας.

Οἱ δικαιούμενοι νὰ μετάσχωσι τῆς ἐκτάκτου ταύτης Γενικῆς Συνελεύσεως συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 25 τοῦ Καταστατικοῦ κ. κ. Μέτοχοι, δέον νὰ καταθέσωσι τοὺς τίτλους αὐτῶν εἰς τὰ Γραφεία τῆς Ἐταιρίας ἢ παρ ἀνεγνωρισμένην Τραπεζὴν πέντε τοὺλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ὁρισθεῖσης διὰ τὴν σύγκλησιν τῆς ἰενικῆς Συνελεύσεως.

Ἐν Χαλκίδι τῇ 30ῇ Δεκεμβρίου 1925
Ἐντολὴ τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου
'Ο Διευθυντῆς
'Αλ. Ζάχος

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΓΙΑΣ
ΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΕΝ ΧΑΛΚΙΔΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΜΟΙΒΩΝ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

ΕΥΡΥΤΟΣ

ΕΥΡΥΤΟΣ

ΕΥΡΥΤΟΣ

Δημοσιεύματα εφημερίδας ΕΥΡΥΠΟΣ («Αναγκαστικού Συνεταιρισμού Αμπελοκτημόνων Χαλκίδας «Α.Σ.Α.Χ.»)

Ο ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΜΠΕΛΟΚΤΗΜΟΝΩΝ

Τὰς τελευταίας ἡμέρας συνήλ-
θεν ἐπανειλημμένως ὑπὸ τὴν προ-
εδρείαν τοῦ κ. Νομάρχου ἡ κατὰ
νόμον Ἐπιτροπὴ καὶ μετὰ μακρὰς
συζητήσεις ἐψήφισε τὸ Καταστατι-
κὸν τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Συνεται-
ρισμοῦ Ἀμπελοκτημόνων Χαλκι-
δος. Ἡ συζήτησις ὑπῆρξεν ἐξου-
χιστικὴ καὶ ἡ ἐγκρισὶς τοῦ Κατα-
στατικοῦ ὑπῆρξεν ὁμόφωνος.

Κατόπιν τῆς ψήφισεως του τοῦ
Καταστατικὸν θὰ ἀποσταλῆ πρὸς
ἐγκρίσιν εἰς τὸ Ἐπουργεῖον Γεωρ-
γίας, προτάσει τὸ ἐποιοῦ θὰ ἐκδο-
θῇ τὸ ἐγκριτικὸν διάταγμα.

Μετὰ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Κατα-
στατικοῦ ὁ Συνεταιρισμὸς, διὰ τὸν
ὅποιον τόσον ἐμόχθησαν καὶ ἐπὶ
τοῦ ὁποίου τόσαι ἐσθηρῆχθησαν ἐλ-
πίδες, θὰ προβῆ εἰς ἀρχαιρεσίας καὶ
θὰ ἀρχίσῃ ἡ λειτουργία του

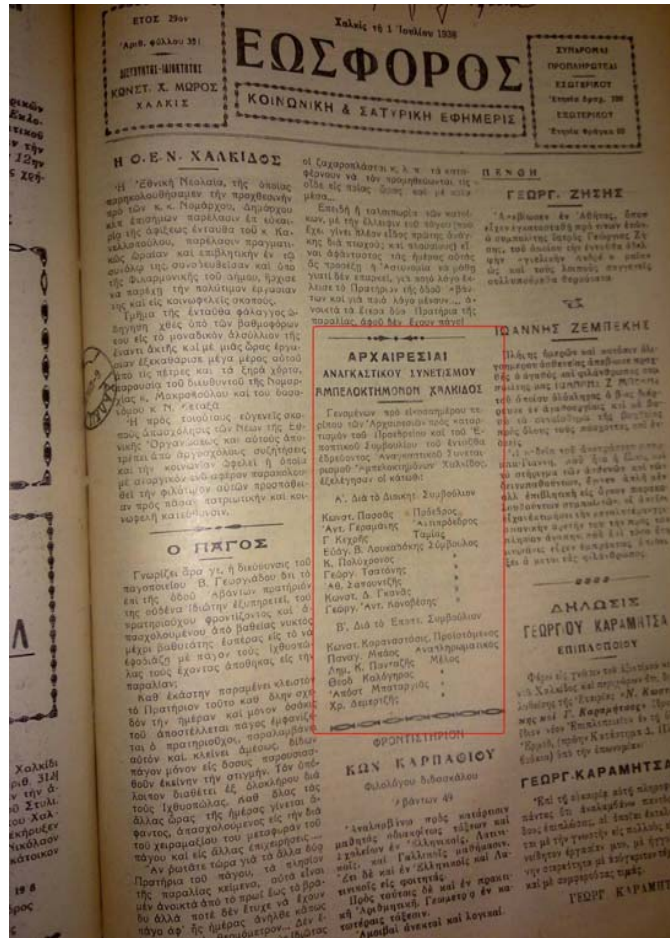
Ἡ πρώτη του ἐνέργεια θὰ εἴνε
ἡ συνομολόγησις δανείου καὶ ἡ ἀ-
νέγκρισις οἰναποθηκῶν.

Τοῦτο ἐπιδιώκεται τόσον δρα-
στηρικῶς ὥστε ὑπάρχει βάσιμος ἐλ-
πίς ὅτι αἱ νέαι δεξαμεναὶ θὰ εἶναι
ἐτοιμοὶ μέχρι τῆς προσεχοῦς ἐσο-
δείας.

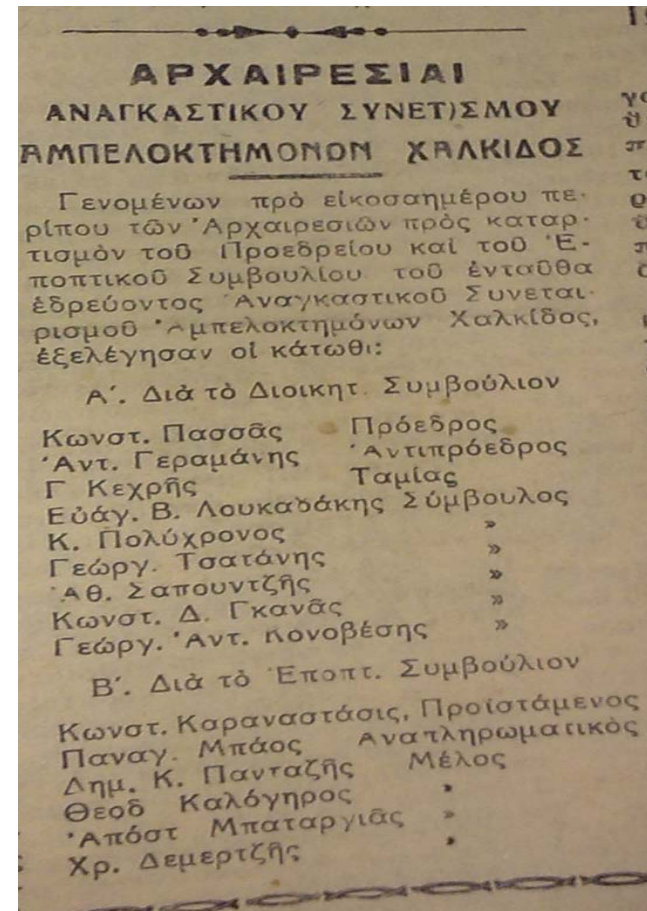
Πηγή: Εὐρύπος, 12 Μαΐου 1934, Αρ, φυλ., 3029, σελ.3

Εὐρύπος, 12 Μαΐου 1934

Δημοσιεύματα εφημερίδας ΕΩΣΦΟΡΟΣ (Αναγκαστικού Συνεταιρισμού Αμπελοκτημόνων Χαλκίδας «Α.Σ.Α.Χ.»)

Πηγή: Εωσφόρος, 1 Ιουλίου 1938, Αρ, φυλ, 351, σελ.1

Εωσφόρος, 1 Ιουλίου 1938

Δημοσιεύματα εφημερίδας ΕΥΡΥΠΟΣ από τον θάνατο του ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΖΑΧΟΥ ιδρυτή των Αλευρόμυλων «ΔΗΜΗΤΡΑ»

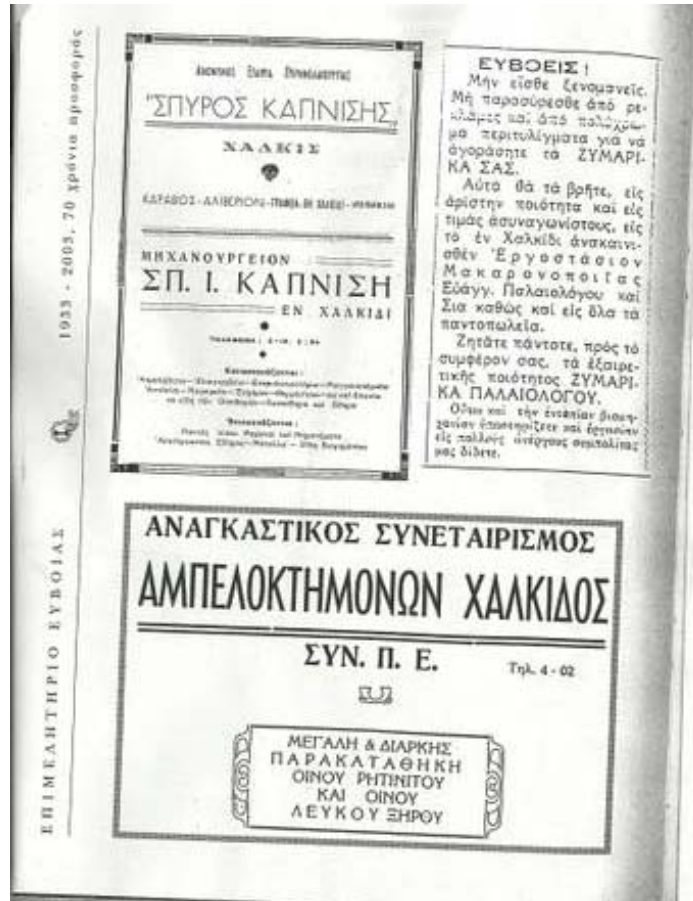

Πηγή: Εύριπος, 21 Οκτωβρίου 1933, Αρ, φυλ, 3009, σελ.3

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ
 Η σύζυγος, αδελφοί και άνεψιοί
 του άποβιώσαντος
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΖΑΧΟΥ
 ευχάριστουσι θεομῶς άπαντας τούς
 συμμερισθέντας τὸ πένθος των ἐπὶ τῇ
 σκληρᾷ ἀπωλείᾳ.

Εύριπος, 21 Οκτωβρίου 1933

Δημοσιεύματα από το τεύχος του ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ «1933 – 2003, 70 χρόνια προσφοράς»

Επιμελητήριο Ευβοίας 2003

Επιμελητήριο Ευβοίας 2003

Από το βιβλίο του ΓΙΑΝΝΗΣ Λ. ΛΑΜΠΡΟΥ, «ΧΑΛΚΙΔΑ, Η ακτινοβολούσα πόλη του Ευβοϊκού» σελ.190

ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΣ ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ

« Ἡ Δήμητρα »

ΑΔΕΛΦΩΝ ΖΑΧΟΥ, Ι. ΚΑΛΛΙΜΑΝΗ & ΣΙΑ

Λειτουργεῖ διὰ τελειοτάτων ἀρίστων μηχανημάτων εἰς τὸ Νέον καὶ ιδιόκτητον Μέγα Ἐργοστάσιον τῆς Ἑταιρείας

Ἰδρυθὲν τῷ 1909 ἐν Χαλκίδι.

ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΣ ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ

Ἡ ΔΗΜΗΤΡΑ,

ΑΔΕΛΦΩΝ ΖΑΧΟΥ, Ι. ΚΑΛΛΙΜΑΝΗ ΚΑΙ ΣΙΑ

Λειτουργεῖ διὰ τελειοτάτων ἀρίστων μηχανημάτων
Εἰς τὸ Νέον καὶ ιδιόκτητον Μέγα Ἐργοστάσιον τῆς Ἑταιρείας

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1909 ΕΝ ΧΑΛΚΙΔΙ —

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Α΄ Μέρος: Δημογραφικά στοιχεία

1. Φύλο

Άντρας

Γυναίκα

2. Οικογενειακή κατάσταση

Έγγαμος/η

Άγαμος/η

3. Ηλικία

Έως 20 ετών

21 - 30

31 - 40

41 - 50

51 - 60

Πάνω από 61 ετών

4. Μορφωτικό επίπεδο

Δημοτικό

Γυμνάσιο

Λύκειο

T.E.I / A.E.I

Β' Μέρος: Δημόσια κτίρια και ιστορικά μνημεία στην περιοχή «ΚΑΣΤΡΟ», (παλιά πόλη της Χαλκίδας), που περικλείεται από τις οδούς Κώτσου, Φριζή, Σκαλκώτα, Λιάσκα και Καλογεροπούλου.

1. Υπάρχουν εκπαιδευτικά ιδρύματα στην περιοχή;

- Νηπιαγωγεία
 Δημοτικά
 Γυμνάσια
 Λύκεια

2. Υπάρχουν πολιτιστικά κέντρα στην περιοχή;

- Εκθεσιακά κέντρα
 Βιβλιοθήκες
 Εργαστήρια Τέχνης
 Κέντρα δημιουργικής απασχόλησης
 Μουσεία

3. Υπάρχουν ιστορικά μνημεία στην περιοχή και αν ναι, ξέρετε ποια;

- Αγία Παρασκευή
 Οθωμανικό Τέμενος
 Κτίριο Ενετού Βάιλου
 Κτίριο οδού Παίδων
 Εγκαταστάσεις πρώην Α.Σ.Α.Χ.
 Άλλο.....

4. Τα παραπάνω ιστορικά μνημεία είναι επισκέψιμα από το κοινό;

- ΝΑΙ ΟΛΑ
 ΟΧΙ ΟΛΑ

5. Θεωρείτε ότι θα έπρεπε να γίνει η αποκατάσταση των παρακάτω κτιρίων;

- Αγία Παρασκευή
 Οθωμανικό Τέμενος
 Κτίριο Ενετού Βάιλου
 Κτίριο οδού Παίδων
 Εγκαταστάσεις πρώην Α.Σ.Α.Χ.

Γ' Μέρος: Προτάσεις επαναλειτουργίας κτιρίου Α.Σ.Α.Χ.

1. Θεωρείτε ότι η κατεδάφιση των κτισμάτων του Α.Σ.Α.Χ. δεκαετίας 1950 ήταν απαραίτητη;

- ΝΑΙ
 ΟΧΙ

2. Θεωρείτε ότι θα πρέπει να γίνει η αποκατάσταση του εναπομένον κτιρίου του Α.Σ.Α.Χ.;

- ΝΑΙ
 ΟΧΙ

3. Αν ΝΑΙ, πόσο άμεσα πρέπει να γίνει η αποκατάσταση του κτιρίου Α.Σ.Α.Χ.;

- Πάρα πολύ
 Πολύ
 Αρκετά
 Λίγο
 Καθόλου

4. Αν ΟΧΙ, θεωρείτε ότι θα έπρεπε να κατεδαφιστεί το εναπομένον τμήμα το κτιρίου του Α.Σ.Α.Χ.;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

5. Με τι μορφή και με ποια χρήση ή ποιες χρήσεις θα θέλατε να επαναλειτουργήσει το κτίριο;

Στέγαση Υπηρεσιών

Εφορεία

Δημαρχείο

Ταχυδρομείο

Ίδρυμα κοινωνικής ασφάλειας

Εκπαιδευτικό ίδρυμα

Άλλο.....

Πολιτιστικό κέντρο πολλαπλών χρήσεων

Βιβλιοθήκη

Εκθεσιακό κέντρο

Μουσείο

Χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων

Εμπορικό κέντρο

Άλλο.....

6. Ποιες εγκαταστάσεις απουσιάζουν από τον περιβάλλοντα χώρο;(μπορείτε να απαντήσετε σε περισσότερο από ένα πεδία)

- Παιδική χαρά
- Γήπεδα
- Σιντριβάνια
- Δέντρα
- Πράσινο
- Καθιστικά
- Φωτισμός
- Άλλο.....

7. Άλλες προτάσεις για τον περιβάλλοντα χώρο. (μπορείτε να απαντήσετε σε περισσότερο από ένα πεδία)

- Ενημερωτικές πινακίδες ιστορικής τεκμηρίωσης
- Βελτίωση επιπέδου καθαριότητας περιβάλλοντα χώρου
- Βελτίωση φύλαξης
- Βελτίωση συντήρησης

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ
2. ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ, Αρχεία Νομού Ευβοίας, (φωτογραφικό υλικό), Χαλκίδα.
3. ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ – τμήμα Τεχνική Υπηρεσία (χαρτογραφικό υλικό), Χαλκίδα.
Κούκουρα Παρασκευή, Πολιτικός Μηχανικός
4. ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΧΑΛΚΙΔΑΣ.
5. ΚΟΚΚΙΝΗ, ΣΠ., - ΓΚΙΚΑ Γ., «*Το πρώτο πολεοδομικό διάγραμμα του Κάστρου και κατάλογος κτισμάτων*», Εταιρεία Ευβοϊκών σπουδών, Τόμος ΙΘ', Αθήνα, 1974.
6. ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ
7. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΣΦΕΤΣΑ «*Η Χαλκίδα και το παλιροϊκό φαινόμενο* ».
8. 23^η ΕΦΟΡΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
9. ΕΦΟΡΕΙΑ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ, ΑΤΤΙΚΗΣ
10. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΥΒΟΙΑΣ 2003, «*1933 – 2003, 70 χρόνια προσφορά*»
11. ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ ΛΥΜΠΕΡΗ, «*Γειτονίες της Χαλκίδας*»
12. ΑΜΑΛΙΑ ΑΝ. ΚΑΡΑΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ, «*ΧΑΛΚΙΔΑ – Η προσωπογραφία της πόλης μέσα από την οδική ονοματοθεσία της*», ΧΑΛΚΙΔΑ 2012.
13. ΔΗΜΗΤΟΥΛΗΣ Κ., Κάστρο προστασία – ανάπτυξη ιστορικού κέντρου, Δήμος Χαλκιδέων, Χαλκίδα, 1993.
14. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ Μ.Ι., Αρχείο Ευβοϊκών Σπουδών, Εταιρεία Ευβοϊκών σπουδών, Τόμος ΙΣΤ, Αθήνα, 1970.
15. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΥΒΟΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ – Τμήμα Χαλκίδας, Διεθνές επιστημονικό συνέδριο «*Η πόλη της Χαλκίδας*», Αθήνα 1990.
16. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Μ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ, (Εταιρεία Ευβοϊκών Σπουδών 2002), «*Η ιστορία του Δήμου Χαλκιδέων 1836 - 2000*»
17. ΝΤΟΥΡΜΑ ΔΗΜΗΤΡΑ, Αρχιτέκτονα Μηχανικό, Α.Π.Θ. Διπλωματική Εργασία «*Προστασία και Ανάπλαση του Ιστορικού Πυρήνα "Καστρο" της Χαλκίδας*», (σχεδιαστικό υλικό AutoCAD)

18. ΓΙΑΝΝΗΣ Λ. ΛΑΜΠΡΟΥ, «ΧΑΛΚΙΔΑ, Η ακτινοβολούσα πόλη του Ευβοϊκού»
19. Εθνική τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης.«ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1871-1912». Θεσσαλονίκη 1987.
20. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ«Για τη μελέτη και ανάδειξη της βιομηχανικής κληρονομιάς» ΑΘΗΝΑ 1989
21. Ε.Μ.Π.«Θέματα Οικοδομικής» Καλογεράς, Κιρποτιν, Μακρής, Παπαϊωάννου, Ραυτόπουλος, Τζίτζας, Τουλιάτος. ΑΘΗΝΑ 1999
22. Επαμ. Α. Βρανόπουλος. Δρ. Ιστορικός – Αρχαιολόγος, βιβλίο «Ιστορία της Εύβοιας»

ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. ΕΥΡΙΠΟΣ, έτος 1909 – 1925 – 1926, Αλευρόμυλοι «ΔΗΜΗΤΡΑ»
2. ΕΥΡΙΠΟΣ, έτος 1933 – 1934, Αναγκαστικού Συνεταιρισμού Αμπελοκτημόνων Χαλκίδας «Α.Σ.Α.Χ.»
3. ΝΕΑ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΕΥΒΟΙΑΣ, έτος 24 Μαρτίου 2003, (φωτογραφικό υλικό Α.Σ.Α.Χ.)
4. ΠΑΝΕΥΒΟΙΚΟ ΒΗΜΑ, έτος 27 Μαΐου 1937, «Το τζαμί»
5. ΕΥΒΟΙΑ, έτος 15 Σεπτεμβρίου 1988, «Η εκκλησία Αγία Παρασκευή»
6. ΕΩΣΦΟΡΟΣ, 1 Ιουλίου 1938

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

1. <http://eviaportal.gr>
2. <http://servitoros.gr>
3. <http://neavias.gr>
4. <http://lilantio>.
5. <http://gigiki.com>
6. <http://elm.Wikipedia.org>
7. <http://evia-life.gr>
8. <http://halkida.tv>
9. <http://synchalkida.blogspot.com>

